

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ DERGİSİ

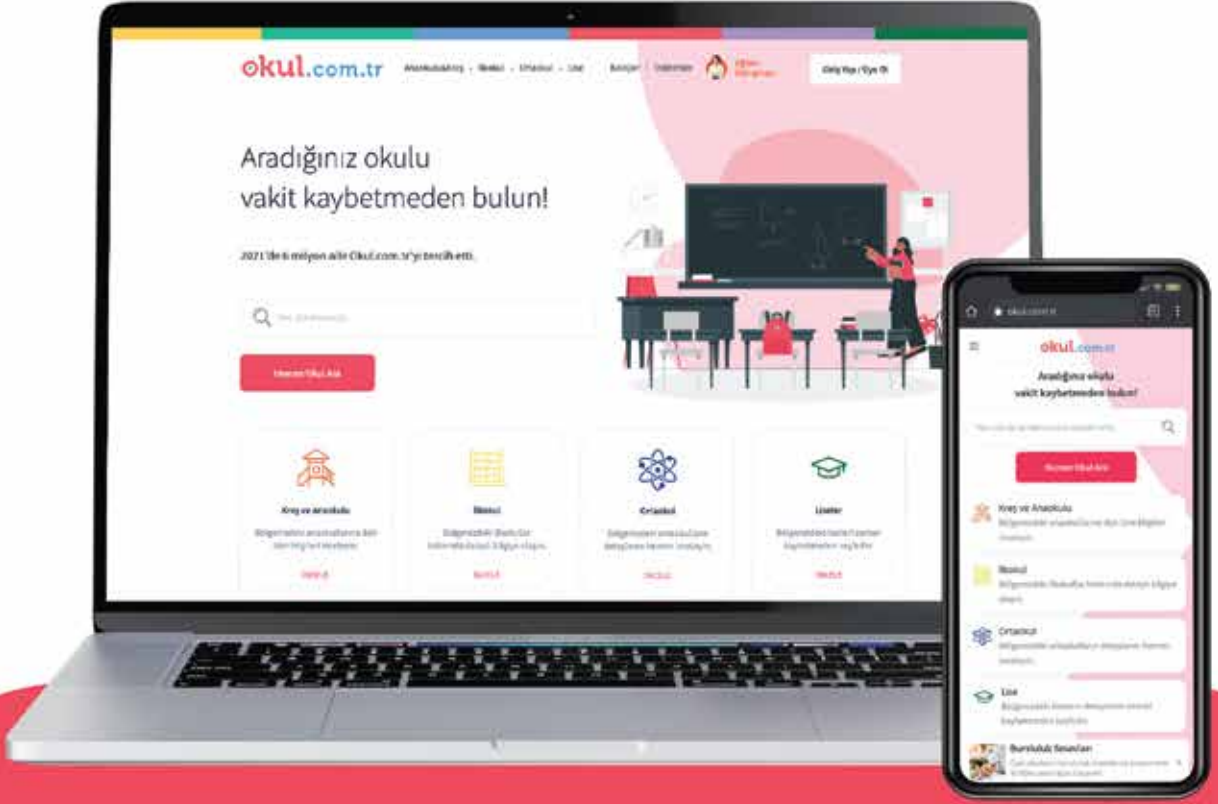
ÜCRETSİZDİR Temmuz 2022 Yıl 15 / Sayı 61
ISSN 1307 - 6604

Keyifli Tatiller

Okul.com.tr

Okul arayan ailelere kolayca ulaşın!

Aileler, Okullarını Okul.com.tr ile Arıyor.

2021 yılında **6 milyon aile**
Okul.com.tr'yi kullandı

Yıllık **20 milyon** sayfa gösterimiyle
Türkiye'nin en çok ziyaret edilen
eğitim platformu

Okul.com.tr kurumsal
üyeleri olun

Dijitaldeki
görünürlüğünüzü arttırın

Okul araştıran daha
fazla aileye ulaşın

Okul.com.tr ile Dijitaldeki Yerinizi Hemen Alın
merhaba@okul.com.tr | 0 (212) 963 22 05

BAŞKANDAN

Değerli Dostlarım,

Yoğun geçen bir eğitim-öğretim yılının ardından Türk Milli Eğitimine özverili ve başarılı çalışmalarıyla katkı sağlayan tüm dostlarımıza, fedakâr öğretmenlerimize şahsım ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım adına teşekkür ediyorum.

Bu eğitim-öğretim yılında sizlerin de desteğiyle yine birçok başarılı çalışma gerçekleştirdik. Geçen yıl pandemi nedeniyle ara vermek durumunda kaldığımız, ancak bu yıl yoğun bir katılımla düzenlediğimiz, **"Eğitimin Dönüşümü"** nün ele alındığı 20. Antalya Sempozyumu Sayın Milli Eğitim Bakanımızın teşrifleriyle gerçekleştirilmiştir. Yine gelenekselleşen 8. Eğitim Teknolojileri Platformu ile 22. Rehberlik Sempozyumu'nu IT ve Rehberlik komisyonlarımızın desteğiyle bu yıl online olarak düzenledik. Eğitimin temel unsuru öğretmen olduğu anlayışıyla, öğretmenlerimizin eğitimlerine ve mesleki gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla değerli akademisyen ve uzmanlarımızın katkılarıyla her ay farklı temalarda düzenlediğimiz mesleki gelişim webinarları, üyelerimizin sorunlarını yerinde dinlemek, çözüm bulmak, üyelerimiz arasındaki diyalogu artırmak amacıyla Bursa ve Kayseri illerinde düzenlediğimiz bölge toplantıları bu çalışmalarımızın başlıcalarıydı.

Önümüzdeki öğretim yılında Türkiye Özel Okullar Derneği olarak üyesi olduğumuz ECNAIS (European Council of National Associations of Independent Schools) tarafından 2023 yılında Budapeşte'de finalleri gerçekleştirilecek olan münazara ligi organizasyonuna Türkiye olarak katılım sağlayacağımızı belirtmek istiyorum. 2022-2023 eğitim-öğretim dönemi sürecinde TÖZOK olarak iki LGS, iki de YKS (AYT-TYT) deneme sınavı organize edeceğimizin bilgisini de buradan sizlerle paylaşmak istiyorum. Türkiye'nin önemli üniversiteleri ve akademisyenleri ile planlamalara başlamış bulunmaktayız.

Ülkemiz geleceğinin eğitimle şekilleneceği malumdur. 2017 yılından beri yaşanan küresel ekonomik çalkantılar ve ülkemizdeki ekonomik

gelişmeler, eğitimde itici gücü olan özel sektörü zor durumda bırakmıştır. Özel okullarda istihdam edilen öğretmen sayılarına, yardımcı personel, güvenlik, yemek, okul servisleri, okul kıyafeti, kitap, kırtasiye ve benzeri alanlarda hizmet sunan personel sayısı da eklenirse, 220 – 250 bin kişiye istihdam sağlandığı görülmektedir.

Son dönemde yaşanan yüksek enflasyon nedeniyle özel okulların genel giderlerini oluşturan kalemlerde %100'ün üzerinde artış olmuştur. Asgari ücret ve memur maaşlarına Temmuz ayında yapılacak artışın, özel okul çalışanlarına etkileri, buna karşılık özel okulların ara sınıf ücretlerinde sadece % 37 artışa izin verilmesi bütçelerimiz dengesini bozmuştur. Özel okul ücretlerinin yılda bir kez değiştirilebilmesi ve ilan edilen ücretin bir yıl boyunca değiştirilememesinden dolayı kurumlarımız yüksek enflasyon karşısında kendilerini koruyamamaktadır. Bu gelişmeler özel okul sektörünü darboğaz içerisine sokmuştur.

Özel okulun bir lüks olmadığı, iyi bir eğitim alma ihtiyacından kaynaklandığı gerçeğinin görülmesi gerekir. Eğitimin yüksek maliyetli bir hizmet olduğu malumdur. Dolayısıyla maliyeti adilce paylaşmak gerekir. Özel okullar sınırsız ekonomik imkânlara sahip değillerdir.

Birçok ülkede eğitim kurumlarına bazı alanlarda vergi muafiyeti veya mali destek uygulamaları yapılmaktadır. Ülkemizde okullara herhangi bir teşvik, yatırım desteği, vergi muafiyeti veya benzeri destekler maalesef bulunmamaktadır. Daha önce olduğu gibi devlet, özel okullara giden öğrencilerin velilerine mali katkı sağlayabilir veya resmi okullarda öğrenim gören öğrencilerin, devlete olan maliyeti oranında çocuğunun gideceği özel okula, katkı ve yardım sağlanabilir. Öğretmen ücretleri desteklenebilir ve buna ilişkin vergi iyileştirmeleri yapılabilir. Özellikle son dönemde yemek ve servis hizmetleri alanındaki yüksek maliyetler karşısında bu hizmeti sunan birimler ile okul yönetimleri arasında ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu nedenle;

TEMMUZ 2022 Yıl 15 Sayı 61

Türkiye Özel Okullar Derneği Dergisi
ISSN 1307 - 6604

Sahibi

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi
İşletmesi Adına
Zafer ÖZTÜRK

Yazı İşleri Müdürü

Mina AKCEN

Yayın Kurulu

Zafer ÖZTÜRK
Saim MERAL
Zafer ERASLAN
Hande GÖKSEL
Mina AKCEN
Nigar EVGİN
Mehmet YÜKSEL
A. Can AKYOLLU
Cenk EYÜBOĞLU

Akademik Kurul

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN

Boğaziçi Üniversitesi

Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ayhan AYDIN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN

MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ebru Aktan ACAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Soner YILDIRIM

ODTÜ, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

Bölümü

Dr. Jale ONUR

Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Yazı İşleri Sorumlusu

Nalan TUĞ

Tasarım

ALF REKLAM / 0532 663 31 50 / www.alfreklam.com

Baskı

Everest Basım Rekl. ve Matb. Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mh. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sit. 5. Kat F Blok
No:3 NF7 Zeytinburnu / İstanbul
0 (212) 434 51 34 info@everestbasim.com

Dağıtım

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi
Tel. : 0212 249 00 00 (pbx) Faks : 0212 249 00 10
Web : www.tozok.org.tr E-mail : info@tozok.org.tr
Adres : İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi
No: 142 Kat: 5 Beyoğlu/ İSTANBUL

- * Özel okul öğrencilerine (veya velilerine) faizsiz, çok uygun şartlarda krediler sağlanabilmesi, ayrıca kırtasiye, kitap ücretleri, akaryakıt fiyatlarındaki artıştan dolayı servis ücretlerinin gelecek yılda ne olacağının bilinmemesi nedeniyle öğrencilerimize (veya velilerine) birtakım kredilerin tanımlanabilmesi,

Önceki yıllarda kanun ile düzenlenmiş olan öğrenci teşvik uygulamasının güncellenerek

- * her öğrenciye kamudaki birim öğrenci maliyetinin 1/2 ya da 1/3 oranında teşvik verilmesi,

Özel okullarda bakım ve onarım, boya, badana yapılabilmesi, eksik teçhizatın tamamlanabilmesi için bu kurumlarımıza da uygun şartlarda

- * kredi imkânı sağlanması, (inşaat sektöründe yapılan teşvikler gibi)

Resmi okullarda görevli öğretmen ücretleri için uygulanan vergilendirmenin özel okul öğretmenleri için de uygulanması,

- * SGK Primi desteği verilmesi, eğitim kurumlarına SGK muafiyeti getirilmesi,

- * Özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlik primlerinin (%32,5) de, resmi okul öğretmeni gibi aynı oranda (%20) tutulması,

- * Ek ders ücretlerinde ve diğer ödemelerde resmi okul öğretmeninden SGK kesintisi yapılmazken özel okul öğretmeninden kesilmesi durumunun değiştirilmesi,

- * Özel okullardan KDV alınmaması veya bu verginin en alt düzeye çekilmesinin sağlanması,

- * Öğrenci servislerine belirli oranda öğretmenlerin de alınabilmesi için gerekli kanuni düzenlemelerin yapılması,

- * Özel okulların yemek ve servis hizmetleri ücretlerinde, ikiye aylık periyotlar halinde TÜİK verilerini esas alarak güncelleme yapılabilmesi için Bakanlığımızca MEBBİS programında düzenleme yapılması,

sektörümüzü rahatlatacaktır. Bu husustaki raporumuzu ilgili Bakanlıklarla paylaştığımızı belirtmek istiyorum.

Sözlerime son vermeden önce 2016 yılında demokrasimize, milli birlik ve beraberliğimize yönelik yaşadığımız menfur girişimde, vatani uğruna hayatını kaybetmiş şehitlerimize Allah'tan rahmet diler, **15 Temmuz Demokrasi ve Özgürlük Gününüz ile toplumsal yardımlaşma ve maneviyatımızı pekiştiren Kurban Bayramınızı** en içten dileklerle kutlarım.

Sağlıklı ve huzurlu bir yaz dönemi geçirmeniz dileğiyle saygılarımı sunarım.

Zafer ÖZTÜRK
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

4

XXII. REHBERLİK SEMPOZYUMU

38

Prof. Dr. Bilge UZUN
MINDFULNESS
UYGULAMALARI

7

**KAYSERİ BÖLGE TOPLANTISI ve
SEMİNER**

40

Dr. Selçuk DOĞAN
ETKİLİ MESLEKİ GELİŞİMİN
SEKİZ ÖZELLİĞİ

10

**ECNAIS AVRUPA
MÜNAZARA TURNUVASI**

43

Dr. Burcu AYBAT
OKULLARDA ÖĞRENCİLERİMİZİ
GELECEĞE HAZIRLAMAK İÇİN
BİR YOL HARİTASI

12

TÖZOK WEBİNARLARI

47

Birkan KILIÇ
TEKNOLOJİ İLE ÖĞRENME ARTIK
KLASİK ÖĞRENİM KADAR
GÜÇLÜDÜR

17

**ÖZEL ÖĞRETİMİN GELECEĞİ,
VİZYON ve STRATEJİLER ÇALIŞTAYI**

49

Süheyla KÖSELER
CUMHURİYETİN 100. YILINDA
RAKAMLARLA ERKEN ÇOCUKLUK
EĞİTİMİ

19

**MALEZYA-SİNGAPUR
EĞİTİM GEZİSİ NOTLARI**

51

Fatma ERTEN
FARKLIlaştırılmış ÖĞRETİM &
FARKLIlaştırmayı ANLAMA

23

**TÖZOK EĞİTİM KOMİSYONLARI
YIL SONU RAPORU**

53

Dr. Öğretim Üyesi Nida TEMİZ
ZEKÂYA ÇOKLU BAKIŞ ve EĞİTİM
ÖĞRETİME YANSIMALARI

33

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
EĞİTİMDE REFORM

56

Dr. Tuba EREN ÖCAL
LOOSE PARTS PLAY
“SERBEST PARÇALARLA OYUN”

36

Prof. Dr. Tuncay AKÇADAĞ
SINIFIN İÇİNDE
OKULUN DIŞINDA

58

TÖZOK FAALİYET RAPORU

XXII. REHBERLİK SEMPOZYUMU

“Çocuklarda ve Ergenlerde Kriz Yönetimi ve Müdahale Yöntemleri”

14 Mayıs 2022, İstanbul

Türkiye Özel Okullar Derneği Rehberlik Komisyonu üyelerinin desteğiyle düzenlenen “Çocuklarda ve Ergenlerde Kriz Yönetimi ve Müdahale Yöntemleri” konulu XXII. Rehberlik Sempozyumu; Eğitim uzmanları, basın mensupları, özel okul kurucu, yönetici ve öğretmenlerinden oluşan 1000’in üzerinde katılımla, çevrim içi olarak 14 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Psikolog-Psikanalist Funda Akkapulu, Psikiyatrist Dr. Seven Kaptan, Psikolog Dr. Feyza Bayraktar, Dr. Öğr. Üyesi Gresa Çarkaxhiu Bulut ve Doç. Dr. Ezgi Toplu Demirtaş’ın konuşmacı olduğu sempozyumda; “Çocuklarda ve Ergenlerde Kriz Yönetimi ve Müdahale Yöntemleri” teması farklı yönleriyle ele alınmıştır.

Saim MERAL / TÖZOK YK Başkan Yrd.

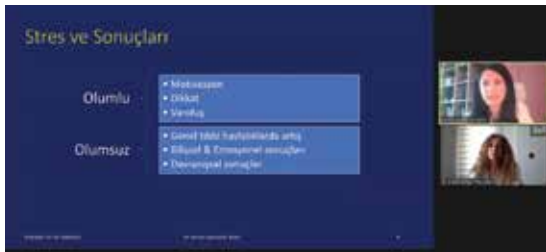
Hande GÖKSEL / TÖZOK YK Üyesi

Funda AKKAPULU

Dr. Seven KAPTAN

Dr. Öğr. Üyesi Gresa ÇARKAXHIU BULUT

Psk. Dr. Feyza BAYRAKTAR

Doç. Dr. Ezgi TOPLU DEMİRTAŞ

Sempozyuma değerli katkıları için konuşmacılarımıza, katılımcı öğretmenlerimize ve Rehberlik Komisyonu Üyelerimize derneğimiz adına teşekkür ederiz.

SEMPOZYUMDA ALINAN KARARLAR

- Büyümek, çocukların değişim dönüşüm süreçlerinde yaşanan krizleri iyi yöneten yetişkinlerin gölgesinde mümkündür. Çocuk ve ergenin büyümesine eşlik eden yetişkinlikler bu dönemde onlara dayanıklı, net, güvenilir ve kestirilir ilişkiler sunmalıdır. Okul, öğrencilerine hayatı deneyimleme fırsatı veren kontrollü bir alan sunar. Eğitim ekibi bir bütün olarak bu deneyim alanını düzenleyen her niteliğin belirleyicisi olacaktır. En önemli başarı öğrencilerine kriz deneyimletmemek değil, krizin olduğu durumu yönetmeyi öğretmektir. Krizlerin yönetimi sadece idareci ya da PDR uzmanı tarafından değil tüm ekibin işbirliği ile ele alınması gereken bir sorumluluktur.
- İnsanlar yaşamları boyunca sık sık stres oluşturabilecek durumlar ile karşı karşıya kalırlar. Stresle baş etmenin belirleyicisi bireye özgü faktörlerin yanı sıra yine bireyin kullandığı baş etme mekanizmaları ve genetik yatkınlıklardır. Baş etme, stres ya da çatışmayı en aza indirmek adına bilinçli bir çaba sergilemek olarak tanımlanmaktadır. Başa çıkma stratejileri ise stresli durumlar karşısında bireylerin verdiği davranışsal ve bilişsel tepkiler olup, duygu ve problem odaklı olmak üzere 2 farklı şekilde görülmektedir. Gençlerin baş etmede kullandıkları efektif ve inefektif stratejileri ve bu stratejilerin “daha iyi” hale getirilmesi bu noktada önem taşımaktadır.
- “Flört”, özellikle ergenlerde ve genç yetişkinlerde, cinsel ve duygusal kimlik gelişiminin önemli bir parçasıdır. Flört ile birlikte ortaya çıkabilen “flört şiddeti”, bireylerin yaş ve gelişim dönemi özelliklerine uygun şekilde ve kademeli olarak ilerleyen, bilimsel temellere dayanan, insan haklarını odağa alan, toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetken ve kalıcı etki yaratan kapsayıcı, kapsamlı, koruyucu ve önleyici çalışmalarla önlenabilir. Bu kapsamda psikolojik danışmanların, öğretmenlerin, yöneticilerin, çocuğu ve genci odağa alan güvenli alan yaratmaları bu durumun önüne geçilmesin destek oluşturacaklardır. Güvenli, sağlıklı, eşit ve mutlu ilişkiler eğitimle mümkün.
- Yeme bozuklukları oranı, dünyada da ülkemizde de artmaktadır. Yapılan çalışmalara göre, özellikle de Pandemi sürecinde yeme bozukluklarının yetişkinlerde görülme oranı yüzde yetmiş artarken; ergenlerde bu artış yüzde iki yüzleri buldu. Yeme bozuklukları konusundaki farkındalık istenilen düzeyde olmadığı için yeme bozukluğu olan kişiler ve aileleri yeme bozuklukları ile ilgili yardım almakta geç kalabiliyor ve durum kronikleşebiliyor. Ailelerin, eğitimcilerin ve psikolojik danışmanların genellikle ergenlik çağında başlayan yeme bozukluklarının psikolojik kökenli bir temelini olabileceğini de düşünerek, farkındalık kazanmaları, daha kapsamlı bilgi edinmeleri, etkin müdahale yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmaları ve önlenmesine yönelik çalışmalar yapmaları, yeme bozukluklarının önlenmesi açısından oldukça önemli.
- Ergenler varoluşsal olarak getirdikleri cinsiyet kimlikleri toplumun beklentileri ile uyuşmadığında aile içinde ve sonrasında eğitim kurumlarında ayrımcılığa ve zorbalığa maruz kalabilirler. En kırılgan oldukları çocukluk ve ergenlik döneminde yaşayacakları bu varoluşsal sıkıntı, onların utanç, suçluluk gibi pek çok olumsuz duygu ile başa çıkmak zorunda kalmalarına sebep olurken, yaşadıkları bu yoğun stres ve ayrımcılık, ruh sağlıklarını kaçınılmaz olarak olumsuz etkiler. Sağlıkçıların ve eğitimcilerin önemli sorumluluklarından biri tüm cinsel kimlikleri tanımak, bilgilenmektir.

HİBRİT EĞİTİM MODELİYLE ÖĞRETMENİN HAYATI KOLAYLAŞIYOR

tudemdigital.com

Akıllı Tahta Uygulaması

ÖĞRETMENİN AKILLI ASİSTANI

Sınıfında seçili ürünleri kullanan öğretmenler, akıllı dijital asistan **AKAS** sayesinde ücretsiz sahip olduğu kitap içeriklerini akıllı tahtaya ve ekranına yansıtabilir, öğrencilerle interaktif çalışmalar yapabilir.

mobıl analiz

OPTİK OKUMA VE ANALİZDE YENİ DÖNEM!

Mobil Analiz uygulamasından öğrenciler ve öğretmenler giriş yaparak faydalanabilir, mobil optiklerini kendileri okutup sonuçlarına hızlıca ulaşabilir, video çözümleri görüntüleyebilir, **Aktif Ödev Sistemi**ni kullanabilir.

AKTİF ÖDEV VERİLEBİLİR TESTLER

Öğretmen Ekranı

- Yönetim Paneli
- Online Ödev Takip Sistemi
- Öğrenci Kazanım Raporları
- Kurs/Sınıf/ Okul İstatistikleri
- Akıllı Tahta Uygulamaları
- Video Çözümler

Öğrenci Ekranı

- Online Optik Form ile Ödev Çözüm Sayfası

**ÜCRETSİZ AKTİVASYON KODU
TUDEM BAYİLERİNDE**

KAYSERİ BÖLGE TOPLANTISI ve SEMİNER

Özel okullarımızla ilgili gelişmeler ve mevzuat düzenlemeleri hakkında kurucuları bilgilendirmek ve özel okulların sorunlarını görüşmek amacıyla 2021 -2022 öğretim yılının ikinci bölge toplantısı; MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan ile Kayseri ve çevre illerdeki özel okullarımızın katılımıyla üyemiz Özel Erciyes Koleji'nin ev sahipliğinde 18 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleştirildi.

Toplantının ardından öğretmenlerimize yönelik düzenlenen hizmet içi eğitim çalışmasında ise ODTÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Soner Yıldırım konuşmacı oldu. "Her Çocuk Öğrenir: Ama Nasıl?" temalı seminer 200'e yakın öğretmenimizin katılımıyla gerçekleşti.

Toplantıya; Yüksek İstişare Konseyi Başkanımız Cem Gülan, YİK Üyemiz M. Faruk Melik, YİK Üyemiz Kemal Nakipoğlu, Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk, Başkan Yardımcımız Saim Meral, YK Üyeleri Mehmet Yüksel, Hande Göksel, Cenk Eyüboğlu, Zafer Eraslan, Fuat Erez, Hüma Çobanoğlu, Nesrin Meral, Bünyamin Çelikten, akademik danışmanımız Dr. Jale Onur ve dernek müdürümüz Nalan Tuğ ile Kayseri ve çevre illerimizden 30 özel kurucusu ve yöneticisi katıldı.

Kurucular toplantısına teşekkürleri için MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan'a, seminere değerli görüşleriyle katkı sağlayan değerli akademisyenimiz Prof. Dr. Soner Yıldırım'a, etkinliğimize ve yönetim kurulumuza gösterdikleri ilgili, alaka ve misafirperverliği için üyemiz Özel Erciyes Koleji Kurucu Temsilcisi Mustafa Hastekkeşin ve Genel Müdür Erdem Örnek ile tüm çalışanlarına, Kayseri Bölge temsilcimiz ve YİK Üyemiz Kemal Nakipoğlu'na, ayrıca tüm katılımcı okullarımıza ve öğretmenlerimize teşekkür ediyoruz.

tudemogretmen.com

Öğretmenin Karar Rehberi ile
**DİJİTAL DÖNÜŞÜMDE
YANINIZDAYIZ!**

- Kitap Örnekleri
- Online Akıllı Tahta
- Video Çözümler
- Çalışma Yaprakları
- Planlar
- Kitap Rehberi
- Kataloglar
- Tanıtım Videoları

**ÜCRETSİZ
KAYDOL
HEMEN
KULLAN**

**Kitap ve
Eğitime Dair
Her Şey Burada**

Tadımlik

Kitap Rehberi

Çalışma Yaprakları

Etkinlik Sayfası

Tanıtım Videoları

ECNAIS AVRUPA MÜNAZARA TURNUVASI

Türkiye Özel Okullar Derneği olarak üyesi olduğumuz ECNAIS (European Council of National Associations of Independent Schools) tarafından 2023 yılında Budapeşte’de finalleri gerçekleştirilecek olan bir münazara ligi organizasyonu yapılmaktadır. Türkiye’nin de bu organizasyonda yer alması amacıyla Derneğimiz girişimlerde bulunmuştur.

Bu doğrultuda öncelikli olarak Nisan 2023’de Budapeşte’de gerçekleşecek olan ECNAIS Avrupa Münazara Liginde ülkemizi temsil edecek olan münazara takımını belirlemek üzere üye okullarımızın katılımıyla İngilizce münazara ligi düzenlenecektir.

Derneğimizin Lise Komisyonu tarafından organize edilen Türkiye Münazara Ligi’nin finalleri Şubat 2023’de gerçekleştirilecek ve birinci olarak seçilen münazara takımımız, Nisan 2023’de Budapeşte’de yapılacak ECNAIS Avrupa Münazara Liginde ülkemizi temsil edecektir.

Öğrencilerin empati yapma, kritik ve yaratıcı düşünme becerilerini ve demokrasi kültürünü geliştirmek amacıyla düzenlenecek olan Türkiye münazara ligine katılacak olan okullarımızın öğretmen eğitimleri 3-4-5 Haziran tarihlerinde Odakule’deki merkezimizde gerçekleştirilmiş ve Netherlands Debat Instituut eğitmeni Nuno Archer tarafından verilen eğitimlere 9 ilden 31 üye okulumuzdan 60 öğretmenimiz katılmıştır.

Tekrarlayan Ödemelerinizi
Paynet Düzenli Ödeme ile Planlayın,
Tahsilatlarınızı
Otomatikleştirin!

Paynet Düzenli Ödeme ile ileriye yönelik tekrarlayan ödemelerinizi tek bir ödeme emri ile planlayabilir, ödemelerinizi otomatik olarak alabilirsiniz.

Eğitim harcamalarında, alacağınız aylık okul ücretlerini tek bir ekran üzerinden kolayca kontrol edebilirsiniz.

Finansal süreçlerinizi kolaylaştırmak için Paynet'in ödeme çözümleriyle hemen tanışın!

© f t in /paynetodeme

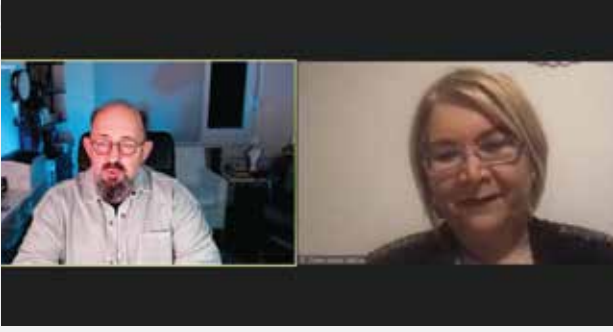

MESLEKİ GELİŞİM SEMİNERLERİ

Öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla, alanında çok değerli uzman & akademisyenlerimizin konuşmacı olduğu eğitim webinarları, derneğimizin eğitim komisyonlarından gelen teklif ve öneriler doğrultusunda Nisan ve Mayıs aylarında aşağıda belirtilen konu ve konuşmacılarla gerçekleştirilmiştir.

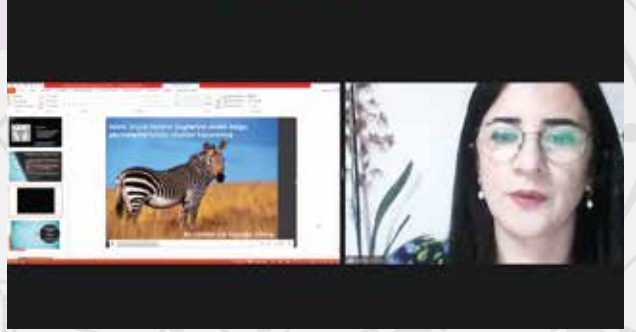
Webinarlara gösterilen ilgi ve katılım için üyelerimize, öğretmenlerimize ve değerli katkıları için konuşmacılarımıza teşekkür ederiz.

TÖZOK WEBİNARLARI

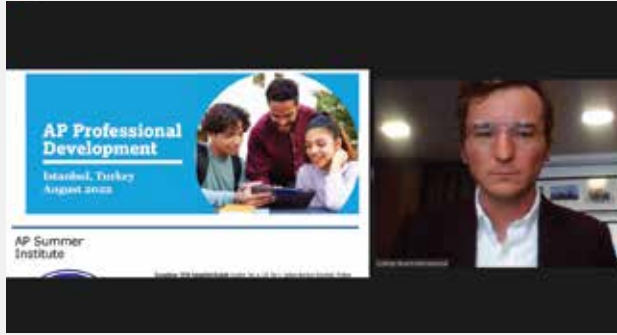
İlkokul Komisyonu üyelerimizin katkılarıyla 5 Nisan 2022 tarihinde düzenlenen Prof. Dr. Sinan Canan'ın konuşmacı olduğu **"Beyin ve Öğrenme, Beynin Sınırları, Dijital Gelecekte İnsan"** konulu webinar.

Okul Öncesi Eğitim Komisyonu üyelerimizin desteğiyle 6 Nisan 2022 tarihinde düzenlenen Eğitim Uzmanı Fatma Erten'in konuşmacı olduğu **"Okul Öncesinde Farklılaştırılmış Eğitim"** temalı webinar.

Ortaöğretim Komisyonu üyelerimizin işbirliği ile 14 Nisan 2022 tarihinde düzenlenen Prof. Dr. Bilge Uzun'un konuşmacı olduğu **"Okullarda Mindfulness Uygulamaları ve Öğretmenler için Mindfulness"** konulu webinar.

Okul Öncesi Eğitimi Komisyonu üyelerimizin desteğiyle 27 Nisan 2022 tarihinde düzenlenen Dr.Tuba Eren Öcal'ın konuşmacı olduğu **"Süreç Odaklı Değerlendirme"** konulu webinar.

Uluslararası Programlar Komisyonu üyelerimizin katkılarıyla, **12 Mayıs 2022, Perşembe günü** zoom üzerinden gerçekleştirilen **College Board AP Programından sorumlu Matthew Chovanec 'ın** konuşmacı olduğu **"Growing the AP Community in Turkey"** başlığı altında AP Programı ve uluslararası üniversite başvurularındaki tanınırlılığı ve kabul aşamasındaki etkisi ile ilgili bilgilendirme toplantısı.

İlkokul Komisyonumuzun katkılarıyla 12 Mayıs 2022, Perşembe günü düzenlenen Prof. Dr. Tuncay Akçadağ'ın konuşmacı olduğu **"İyi Öğretmen, Doğru Okul"** konulu webinar.

Özel Eğitim Komisyonumuzun katkılarıyla 17 Mayıs 2022, Perşembe günü gerçekleştirilen Prof. Dr. Ümit Davaslıgil'in konuşmacı olduğu **"Üstün Zekalı ve Yetenekli Çocuklar Hakkında Merak Edilenler"** konulu webinar.

24 Mayıs 2022 tarihinde Georgia Southern University’de Öğretim Üyesi Dr. Selçuk Doğan’ın konuşmacı olduğu **“Yeni Nesil Sorulara Yeni Nesil Model: Understanding by Design (UbD)”** konulu webinar.

Ortaokul Komisyonumuzun katkılarıyla velilerimize yönelik olarak 25 Mayıs 2022, Çarşamba günü youtube kanalımız üzerinden, gerçekleştirilen Eğitim Danışmanı Yeşim Kirman’ın konuşmacı olduğu **“LGS 2022’ye Doğru”** konulu webinar.

Özel Eğitim Komisyonumuzun desteğiyle 26 Mayıs 2022 tarihinde düzenlenen Dr. Öğretim Üyesi Ufuk Ersin Timuçin’in konuşmacı olduğu **“Sınıf Yönetimi”** konulu webinar.

Ortaokul Komisyonumuzun katkılarıyla velilerimize yönelik olarak 31 Mayıs 2022, Salı günü youtube kanalımız üzerinden düzenlenen , **Çocuk ve Ergen Psikiyatri Uzmanı Sayın Prof. Dr. Ayşe Rodopman Arman’ın** konuşmacı olduğu **“Sınav Kaygısı ve Aileler”** konulu webinar gerçekleştirildi.

ANMA

15 Haziran 2019 tarihinde kaybettiğimiz
duayen eğitimci, değerli dostumuz, arkadaşımız

HAYİK NİŞAN'ı

aramızdan ayrılışının 3. yıl dönümünde
özlem ve saygıyla anıyoruz.

**TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ
YÖNETİM KURULU**

ÖZEL ÖĞRETİMİN GELECEĞİ, VİZYON ve STRATEJİLER ÇALIŞTAYI

Özel öğretim kurumlarının geleceğinin konuşulduğu "**Özel Öğretimin Geleceği, Vizyon ve Stratejiler Çalıştayı**" 2 Haziran 2022 tarihinde Kıbrıs'ta gerçekleştirildi. Çalıştaya Genel Müdürümüz Sayın Ömer İNAN, Daire Başkanlarımız Vedat KUŞGÖZOĞLU ve Metin İLCİ, Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk, YİK Başkanımız Cem Gülan ve YK üyemiz Fuat Erez, İTO Komitesi üyeleri, TÖDER, ÖZDEBİR, ÖZDER, ÖZKURBİR Başkanları ve yönetim kurullarından üyeler katıldı.

Program kapsamında söz alan Genel Müdürümüz Sayın Ömer İNAN konuşmasında; kendilerine özel öğretim kurumları temsilcileriyle biraraya gelme fırsatını tanıyan, sektörün sorunlarını yakından takip eden Bakanımız Sayın Mahmut ÖZER Bey'e teşekkürlerini belirterek Sayın Bakanımızın okulları açık tutma iradesini net bir şekilde ortaya koymasından sonra ülkemizin salgın sonrası normalleşme sürecinde fedakarca hizmet eden Bakanlık yöneticileri ile personelinin, il yöneticilerimizin ve özellikle okullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlerimizin ortaya koyduğu gayretli çalışmalardan dolayı memnuniyetini ve teşekkürlerini ifade ettiler.

Vizyon hazırlıklarına ilişkin büyük beklentileri olduğunu ifade eden Sayın Ömer İNAN, özel okul ve diğer özel öğretim kurumlarının kendi markalarını öne çıkarmak yerine "eğitimin önemine", "eğitimle hedeflenen gelecek tasarımına" vurgu yapan bir reklam stratejisi izlemesini ve "birlikte düşünmeye" devam etmeyi önerdi. Bu tür çalışma ortamlarının paydaşları zinde tuttuğuna dikkati çeken Sayın Ömer İNAN, bu alanda çalışma yapan tüm sivil toplum kuruluşları liderlerine tebriklerini iletti.

Toplantıda; İTO 15 No'lu Eğitim Meslek Komitesi tarafından hazırlanan "Özel Öğretimin Geleceği Vizyon ve Stratejiler" adlı Vizyon belgesinin tanıtım sunusu katılımcılara aktarıldı. Bu belgenin özel öğretim kurumlarının geleceğine yönelik mevcut durum analizi, araştırma sonuçları, kıyaslamalı dünya örnekleri, öne çıkan kavram ve uygulamalar, vizyon çalıştay ve vizyon belgesi kapsamında zihin haritalarını içerdiği anlatıldı. Masa başı ve saha araştırması ile oluşturulan vizyon belgesinin, sektörel paydaşların katılımıyla gerçekleştirilen çalıştaydan elde edilen çıktılarla birlikte uzman görüşü çerçevesinde şekillendirildiği, üst boyutta oluşturulan belgenin sektör paydaşları tarafından anlaşılması ve hayata geçirilmesinin önemli olduğu belirtildi.

Özel okulların kısa ve uzun vadeli hedefleri ile sorunları üzerinde görüş ve önerilerin dile getirildiği çalıştay, Vizyon Belgesi tanıtım sunumunun yapıldığı toplantıda;

- Özel öğretim kurumlarımızın kısa ve uzun de vadeli hedefleri ve sorunları,
 - Yapısal dönüşüm (reform) - eğitimin kalitesi,
 - Öğretmen - öğrenme - aile - okul - toplum ekosistemi,
 - Dijital yeterlik ve teknoloji kullanımı,
 - Büyük veri analitiği yönetimi - finansal sürdürülebilirlik
- konularının işlendiği oturumlar yapıldı.

MALEZYA-SİNGAPUR EĞİTİM GEZİSİ **NOTLARI**

Fuat EREZ
TÖZOK Yönetim Kurulu Üyesi

İstanbul Ticaret Odası Eğitim Komitesi tarafından 8-15 Mayıs 2022 tarihleri arası Malezya ve Singapur eğitim sistemlerine dair gözlemlerde bulunmak adına bir inceleme gezisi düzenlendi. Bu geziye Eğitim Komitesi üyesi olarak başkanımız Sayın Zafer Öztürk ile beraber katıldık.

Gezi kapsamında ziyaret ettiğimiz ülkelerin genel sosyo-ekonomik yapıları, temel ticari alt yapıları ve özellikle ulusal eğitim sistemlerini yerinde izleme ve gözlemleme fırsatı bulduk. Her iki ülkede yaptığımız kurum ve kuruluş ziyaretlerine ilişkin özet bilgileri paylaşmak ve istifadenize sunmak isterim.

MALEZYA

32,7 milyon nüfusa sahip farklı etnik kimlikleri bünyesinde barındıran ülkede bu çeşitlilik eğitime de yansımış durumda. Öyle ki; ilk ve orta dereceli okullarda Malayca, Çince ve Tamil dillerinde eğitim verilmekte. Yabancı dil olarak müfredata İngilizceyi almış olan Malezya'da ilköğretimden itibaren bu eğitim zorunlu olarak verilmektedir.

Ulusal eğitimde temel referans, ülkenin gelişimine katkı sağlayacak bilgi ve becerilerle donatılmış dengeli bireyler yetiştirmektir. 4-6 yaş arasında başlayan erken çocukluk eğitimi zorunlu olmasa da teşvik edilmektedir. Zorunlu eğitim 7 yaşında başlıyor. İlköğretim düzeyindeki okullar; milli okullar, yerel dilde eğitim veren okullar (Çince ve Tamilce), özel okullar ve evde eğitim olmak üzere 4 ana gruptan oluşmaktadır. 11 yaşına kadar zorunlu olan bu ilköğretim okulları milli bir müfredatı takip etmektedir. Ana dil eğitimi (Malayca, Çince ya da Tamil dili), İkinci dil eğitimi (İngilizce), İslam eğitimi (Müslümanlar için zorunludur), Matematik, Fen bilimleri, Yurttaşlık ve Ahlak Eğitimi, Beden Eğitimi, Sağlık Eğitimi, Müzik ve Görsel Sanatlar eğitimi kapsamaktadır.

Malezya'da ortaöğretim ise "Alt Ortaöğretim" ve "Üst Ortaöğretim" olmak üzere ikiye ayrılır. Alt Ortaöğretimde 12-14 yaş, Üst Ortaöğretimde ise 15-16 yaş öğrenciler eğitim görmektedir. Ortaöğretim zorunlu olmakla birlikte %95 gibi yüksek bir kayıt oranına sahiptir.

Alt Ortaöğretimde temel zorunlu dersleri olan öğrenciler Form 3 adı verilen bir sınav sonrası, yeterli başarıyı göstermeleri durumunda Üst Ortaöğretime geçiş yapabilmektedir. Form 4 ve Form 5 olarak ikiye ayrılan öğrenciler mesleki, teknik, sanat ve bilim olarak farklı alanlara yönlendirilirler.

Form 5 olarak adlandırılan seviyenin sonunda tüm öğrenciler "SPM" adı verilen bir sertifika sınavına tabi tutulurlar. Teknik ve mesleki alandaki öğrenciler ayrıca "SKM" adındaki sertifikayı da almayı tercih edebilirler.

Son olarak Form 6 adı verilen ortaöğretim sonrası bir eğitim süreci daha vardır. Ortaöğretime bitiren öğrenciler tercihleri doğrultusunda Form 6 eğitiminde, yükseköğrenim öncesi programlara, kolejlere devam edebilmektedir.

Malezya Eğitim Bakanlığı ziyaretimizde yukarıda özetle bahsetmiş olduğumuz yapısal sistemin detaylarıyla aktarılmıştır. 1988 yılında kurgulanan ve 1996 yılında revize edilen eğitim sistemi renkli tarihi ve birçok ırktan oluşan toplumun bir yansıması durumunda. Temel felsefeleri içinde dikkati çeken diğer bir husus “ülkenin kalkınma ihtiyaçlarına yönelik insan kaynağı üretmek”. Bu noktadan yola çıkarak tüm öğretim kademelerinde ve özellikle yükseköğretimde ülkenin kalkınmasına dönük bir planlama ve istişare kültürünün oluştuğunu gözlemledik. Tüm bu sistematüğün içinde Orang Asli adı verilen yerli halk için açılan okullar ve evsiz, dezavantajlı öğrencilerin eğitimden mahrum kalmamaları için göstermiş oldukları çaba ve geliştirilen metotlar, sosyal devlet olgusu içinde önemli ve dikkate değer bir yer işgal ediyordu.

Birçok ülkenin aksine %100 yabancı sermayeli özel okul açılışına izin verilmekle beraber, okulların yönetim kurullarında en az 1 Malezya vatandaşının bulunması bir ön koşuldur. Bu alanda hali hazırda birçok Uluslararası Bakalorya programlarının uygulandığı okullar açılmış durumda.

Dikkati çeken bir diğer durumda öğretmen eğitimine verilen önem. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde “IPM” adı verilen bir eğitim programı ile öğretmenler belirli alanlarda eğitime tabi tutulmaktadır. Bu program kapsamında öğretmenlere;

- * Öğretme ve öğrenme konusunda bilgi anlayış, beceri
- * Eğitimci ruhu
- * Yönetim ve insan kaynakları gelişimi
- * Gerekli standartları karşılayacak altyapı bilgisi
- * Zengin ve çeşitli bir deneyim imkânı gibi hususlarda eğitim verilmektedir.

Gezi kapsamında ziyaret ettiğimiz Multimedya Üniversitesi (MMU), Malezya Teknoloji Üniversitesi (MTU) benzeri kurumlarda öğrencilerin çağın gereklerine uygun bir yükseköğrenim hayatını yaşayabilmeleri için oluşturulmuş teknik donanım ve altyapılarını yerinde inceledik. Yükseköğrenim kurumlarında dikkatimizi çeken diğer bir husus da ülkemize olan ilgi. Görüştüğümüz tüm yetkililer Türk öğrenciler için her türlü imkânı sağlamaya hazır ve Türk üniversiteleri için iş birliği noktasında istekli olduklarını gördük. Sayıca az olsa da ülkemizden Malezya'ya yükseköğrenim için gelen öğrenciler bulunmakta. Daha geniş iş birliklerine açık olan Malezya Üniversiteleri özellikle teknik branşlarda bir fırsat olarak değerlendirilebilir.

SİNGAPUR

Malezya sonrası ziyaret ettiğimiz Singapur, 5,7 milyonluk nüfusu 730 km²'lik alanı ile küçük bir şehir devleti. İngilizce, Malayca, Çince ve Tamil dilini resmi dil olarak kabul etmelerinden yola çıkarak çok kültürlülüğü burada da görmekteyiz. Birçok dini yapıyı barındıran ülkede, farklı anlayışların barış ve huzur içinde yaşayabiliyor olmasıyla örnek ülkelerden biri. Konum itibarıyla bir Asya ülkesi olmasına rağmen, İngiltere kolonisi olarak uzun süre Avrupa kültürünün etkisinde kalması her yönüyle hissediliyor.

Mevcut Singapur hükümeti din ve ırk açısından hiçbir ayrımcılığa müsaade etmeyip bu konuda etkin politikalar geliştirmiş durumdadır. Yüksek gayrisafi milli hasılası ile refah seviyesi dünya ortalamasının çok üzerinde olan halk, saygı ve hoşgörüden asla taviz vermemektedir.

Singapur Milli Eğitimi küreselleşmenin getirmiş olduğu demografik ve teknolojik gelişmelerin geleceği şekillendirmede öncü rol oynayacağından hareketle tüm sistemini vizyonu yüksek bir bakış açısıyla kurgulamaktadır.

Öğrencilerin yeteneklerini keşfetmesi, potansiyellerini tam olarak kullanabilmeleri ve öğrenme isteğinin tüm yaşamları boyunca devam etmesi temel hedef olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda Singapur eğitim sistemi içinde en önemli önceliklerinden biri de tüm okulların yapısal olarak eşit ve yeterli kaynağa sahip olmalarını sağlamaktır.

2009 yılından itibaren Singapur Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı'na katılan ülkeler arasında en yüksek performans gösteren ülkeler arasında yer almaktadır.

Erken çocukluk eğitimi 3-6 yaş arasında başlamaktadır. Bu yaş grubundaki çocuklar özel ya da resmi anaokullarına ve çocuk bakım merkezlerine gidebilmektedir. Daha önceleri bizim ülkemizdeki gibi iki ayrı bakanlığa bağlı iken, 2013 yılından itibaren "Erken Çocukluk Ajansı" çatısında birleştirilmiştir.

İlköğretimin 6 yıl sürdüğü Singapur'da ortaöğretim 4 ila 6 yıl arasında sürmekte sonrasında ise 1 ila 3 yıllık bir lise sonrası eğitim yapısı bulunmaktadır. İlkokullarda ilk 4 yıl ortak müfredat uygulanmaktadır. İlköğretim Bitirme Sınavı'nda alınan sonuçlarla beraber ortaöğretim yerleştirmelerinde veli, öğrenci, öğretmenlerin görüşleri de dikkate alınmaktadır. Üniversiteye gitmek isteyen öğrencilerin ortaöğretimde 2 yıl daha okuması gerekmektedir. Belirli başarı seviyesini yakalayan öğrenciler lise sonrasında Politeknik Okullar, Teknik Eğitim Enstitüleri, Kolejler ya da Sanat Okullarına da devam edebilmektedir. Ortaöğretim sonrasında "Genel Eğitim Sertifikası" sınavları yapılmaktadır.

Eğitim bakanlığının en önemli konularından biri de yaşam boyu öğrenme kavramıdır. Buna yönelik olarak öğrencilerin yaşam boyu öğrenme isteğinin canlı tutabilmesi için farklı yatırımlar yapılmaktadır.

Akademik başarıyı esas alan ve uluslararası sınav ve organizasyonlarda başı çeken Singapur, bazı dersler de çıkarmıştır. "Milli Dijital Okuryazarlık Programı" kapsamında öğrencilere gelişmiş dijital okuryazarlık yetkinlikleri kazandırmak için önemli altyapı planlamaları yapılmıştır. Ayrıca sınav odaklı eğitim sistemlerinin getirdiği pedagojik sorunların farkında olan Singapur Milli Eğitim Bakanlığı, öğrencilerin toplum içinde iletişim becerilerini artırmaya da dönük uygulamalı proje çalışmaları yürütmektedir.

Singapur gezisi sırasında ziyaret edilen üniversite ve diğer kurumların ortak vurgusu; refah artışının etkin bir biçimde sağlanabilmesi için işbirliğinin önemi idi. Bu anlamda sadece eğitim değil, toplumun tüm paydaşları (öğrenci, veli, eğitimci, endüstri ve iş dünyası, siyasi kurumlar) etkin bir koordinasyon içinde çalışmaktadır. Ülkelerin eğitim sistemlerini toplumdan, toplumun ihtiyaçlarından bağımsız düşünmek ve kurgulamak beraberinde birçok farklı sorun doğuracaktır. İletişimin toplumlar ve bireyler için ne kadar hayati önem taşıdığından hareketle, sürdürülebilir bir kalkınma ve etkin bir eğitim sisteminin tesis edilebilmesi adına paydaşlar olarak hepimize düşen görevler olduğunu hatırlatıp, Singapur'da duyduğumuz bir atasözünü paylaşmak isterim.

"Bir çocuğun yetişmesi için bir köy gerekir."

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ KOMİSYONU

2021-2022 eğitim öğretim yılına sağlıklı günlere kısa sürede varacağımızın inancı ile başladık. Okul Öncesi Eğitimi Komisyonu olarak bir araya geldiğimizde aslında post-pandemi sürecinin yönetimine odaklanmamız ve pandemide doğan/büyüyen çocuklarda pandeminin etkilerini bertaraf ederek, sosyal/duygusal gelişim evrelerini önceleyerek daha önce deneyimlemediğimiz yeni bir süreç ile karşı karşıya olduğumuzun farkına vardık. Bu yıl ki odağımızı da tüm OÖK olarak bu süreci yapılandırmaya yönlendirdik.

Bu yıl düzenlenen Antalya Sempozyumunda konuşmacı olan kıymetli hocamız Prof. Dr. Belma Tuğrul'un önderliğinde **'EÇPETA-Erken Çocuklukta Pandemi Etkileri Araştırması'** başlığı altında detaylı bir çalışma başlattık. Öğretmenlerimiz ve velilerimiz ile yapacağımız anket çalışması sonrasında elde edeceğimiz veriler, tüm okul öncesi eğitimi paydaşları için çok kıymetli bir yol gösterici rapor olarak derlenecektir.

Bununla birlikte pandemi sebebiyle ara verilen Antalya Sempozyumunu 27-29 Ocak 2022 tarihleri arasında gerçekleştirmek, eğitim sektörü temsilcileri, öğretmenleri, yöneticileri kısacası 1400 ün üzerinde paydaşla bir araya gelmek, Milli Eğitim Bakanı Prof. Mahmut Özer'in de katılımı ile **"Eğitimin Dönüşümü"** nı 10 farklı konferansta eğitimciler ile birlikte değerlendirmek, özlediğimiz günleri tekrar yaşamak hepimizi heyecanlandırdı. TÖZOK'a 20.si gerçekleştirilen bu sempozyumdaki üstün organizasyon becerisi için bir kez daha teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Bununla birlikte Sn. Merve Onurbilen Kunter ile **"Oyun Yolu ile Bağ Kurma"**, Sn. Cihan Çelik ile **"Sınıf Yönetiminde Farklı Yöntem ve Teknikler"**, Sn. Fatma Erten ile **"Okul Öncesinde Farklılaştırılmış Eğitim"**, Sn. Dr.Tuba Eren Öcal ile **"Süreç Odaklı Değerlendirme"** başlıkları altında gerçekleştirdiğimiz webinarlara okul öncesi eğitimcilerimizin katılımları bizleri memnun etti.

Toplum mühendisliğinin ilk basamaklarından biri okul öncesi, MEB'in okul öncesi okullaşma seferberliği başlatmış olması bunun en önemli kanıtı ve biz okul öncesi öğretmenleri için çok değerli bir proje, bu sebeple TÖZOK Okul Öncesi Eğitimi Komisyonu olarak bu projeye sağlayacağımız her türlü katkıyı çok önemsiyoruz ve desteğimizi hazır tutuyoruz .

Yıl boyunca Komisyonumuza destek veren TÖZOK Yönetim Kuruluna, Yönetim Kurulu temsilcimiz Hüma Çobanoğlu Naldemirci'ye ve özveriyle emek veren tüm değerli Komisyon Üyelerine teşekkür eder, saygılarımı sunarım .

Süheyla KÖSELER

Komisyon Başkanı

İLKOKUL KOMİSYONU

2021-2022 eğitim öğretim yılı için oluşturulan İlkokul Komisyonu Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Saim MERAL'in moderatörlüğünde 22 Aralık 2022 tarihinde aşağıda isimleri belirtilen komisyon üyelerinin bir kısmının yüz yüze, bir kısmının da çevrim içi olarak katılımıyla 2021-22 eğitim öğretim yılı ilk toplantısını dernek binasında gerçekleştirdi ve görev dağılımı yaptı.

Pandemi sürecinde yapılan bu ilk toplantıda İlkokul Komisyonu ön başlık/tema olarak belirlenen **"Pandemi sonrası eğitimde yeni değerler/yeni paradigmlar"** temasıyla Nisan ayı içerisinde 11 Temel Eğitim Sempozyumu" düzenlemeyi kararlaştırıldı ve bu yönde çalışmalara başladı. Fakat, devam eden pandemi süreci nedeniyle, yüz yüze yapılacak olan bir sempozyumun bulaş riskini artıracığı gerçeğinden hareketle dernek yönetim kurulunun da önerisiyle yüz yüze sempozyum kararından vaz geçildi.

Sempozyum yerine aşağıdaki listede belirtilen webinarlar gerçekleştirildi ve özel okullar derneğine üye okullardan yüzlerce öğretmenimizin bu webinarlara ücretsiz katılımları sağlandı.

Düzenlenen webinarlar

- * 08 Mart 2022, Salı günü Dr. Öğr. Üyesi Nida TEMİZ'in konuşmacı olduğu **"Zekaya Çoklu Bakış ve Öğretime Yansımaları"** konulu webinar,
- * 23 Mart 2022 tarihinde, ODTÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Soner YILDIRIM'ın konuşmacı olduğu **"Yapay Zeka ve Metaverse Ne Vadediyor/Getiriyor?"** konulu webinar,
- * 5 Nisan 2022 tarihinde Prof. Dr. Sinan Canan'ın konuşmacı olduğu **"Beyin ve Öğrenme, Beynin Sınırları, Dijital Gelecekte İnsan"** konulu webinar,
- * 2 Mayıs 2022, Perşembe günü Prof. Dr. Tuncay Akçadağ'ın konuşmacı olduğu **"İyi Öğretmen, Doğru Okul"** konulu webinar.

Ayrıca, Özel eğitim Kurumlarını doğrudan veya dolaylı olarak ilgilendiren eğitim, öğretim ve yönetimle ilgili çeşitli konular komisyon gündemine alınıp, görüşüldü. Ortay çıkan görüş ve öneriler değerlendirilmek üzere Dernek Yönetim Kurulu'na iletildi. Komisyon toplantı gündemine alınan konulardan bazıları şunlardır:

- * Pandemi sürecinin ve ülkemizdeki ekonomik sorunların öğretmenlerde yarattığı moral ve motivasyon bozukluğunun yönetilmesine ilişkin (azaltılması ya da giderilmesi) yapılabilecek çalışmaların görüşülmesi.
- * 18.07.2020 tarihli MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü yazısı ile 2021-2022 eğitim öğretim yılına özgü " %25, %50, %75 ve %100" olarak uygulanan MEB-Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği
- * Ücretsiz veya Burslu Okuyacak Öğrenci ve Kursiyerler (Md.57) yönetmeliğinin değerlendirilmesi.
- 12 Mayıs 2022 tarih ve 31833 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan " Aday Öğretmenlik ve Öğretmenlik
- * Kariyer Basamakları Yönetmeliğinin" görüşülmesi.

Devam eden pandemi sürecine rağmen yaptıkları özveri ile çalışmalar ve katkıları için İlkokul Komisyonu üyelerine ve desteklerinden dolayı Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür ediyorum.

2022-23 eğitim öğretim yılında çok daha etili ve verimli çalışmalar için bir araya gelmek dileğiyle...

Tuncay ŞAMDAN

Komisyon Başkanı

ORTAOKUL KOMİSYONU

Okullarımız, normalleşmenin coşkusunu yıl boyunca derslerde, etkinliklerde, gezilerde, milli törenlerde ve okul bahçelerinde doya doya yaşadılar. Pandeminin zorlukları kadar hayatımıza kattığı online etkileşimle; dersler, etütler, kutlamalar ve etkinliklerle de eğitim öğretimin niteliğini arttırmaya çalıştık. Yeni deyimle hibrit bir yılı geride bıraktık.

Çocuklarımız, gençlerimiz pandemi nedeniyle tam da büyüme döneminde en çok ihtiyaç duydukları arkadaş ilişkilerinden uzunca süre mahrum kaldılar. Okulların açılmasıyla birlikte bir süre hepimiz yeni düzene (eski alışık olduğumuz) adapte olmakta zorlandık. Pandeminin öğrencilerimiz üzerindeki etkilerini tam anlamıyla deneyimledik. Okul rutinlerine alışmaları konusunda diğer yıllara oranla daha fazla çaba harcadık, ek planlamalar yaptık.

Komisyon toplantılarımızda birinci dönemde pandemi ile mücadele konusunu değerlendirirken ikinci dönemde pandeminin etkileri üzerine yoğunlaştık. Okullardaki uygulamalarımız konusunda bolca fikir alışverişinde bulunduk. Ortaokul komisyonu olarak öğretmenlerimize yönelik webinarlar düzenleyerek mesleki gelişimlerini ve bu yönde ihtiyaç duydukları becerileri kazanmalarını sağlayacak öğrenme ortamları oluşturduk. Aynı zamanda velilerimize yönelik sınav dönemi ile ilgili webinarlarımızı da gerçekleştirdik.

Bu kapsamda;

- * 9 Ocak 2022 tarihinde Klinik psikolog ve Psikanalist Dr. Neslihan Zapçı ile "Ergen ve Ergenlik'te Sınırlar" konulu temayı,
- * 1 Mart 2022 tarihinde Özge Gündoğdu Güzelcan ile "Öğrencilerde Sınav Kaygısı ile Baş Etme Becerilerinin Geliştirilmesi ve Sınav Grubu ile Çalışmak" konulu temayı,
- * 22 Mart 2022 tarihinde Ceren Navid Moghaddam Gavgani ile "Eğitim ve Öğretimde Hikayeleştirme" konulu temayı,
- * 14 Nisan 2022 tarihinde Prof. Dr. Bilge Uzun'un ile "Okullarda Mindfulness Uygulamaları ve Öğretmenler için Mindfulness" konulu temayı,
- * 25 Mayıs 2022 tarihinde Eğitim Danışmanı Yeşim Kirman ile "LGS 2022'ye Doğru" konulu temayı,
- * 31 Mayıs 2022 tarihinde Çocuk ve Ergen Psikiyatri Uzmanı Sayın Prof. Dr. Ayşe Rodopman Arman ile "Sınav Kaygısı ve Aileler" konulu webinarlar gerçekleştirildi.

2021-2022 eğitim dönemi boyunca destek ve yardımlarıyla yanımızda olan Türkiye Özel Okullar Derneği'ne ve özverili çalışmalarıyla katkıda bulunan Ortaokul Komisyon üyesi olan müdürlerimize teşekkür ediyorum.

Metin YOLERİ
Komisyon Başkanı

LİSE KOMİSYONU

TÖZOK Lise Komisyonu 2021-2022 akademik yılında 27 Aralık, 23 Mart ve 15 Haziran olmak üzere üç genel toplantı ve ayrıca ECNAIS Uluslararası Münazara organizasyonu konusunda ek toplantılar yapmıştır.

Komisyonu bu sene Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Can Akyollu liderlik etmiştir. 27 Aralık 2021 tarihli ilk genel toplantımızda komisyonun görevleri hakkında bilgi verilmiş, yeni üyelerle tanışılmış ve yeni komisyon yönetimi belirlenmiştir. İlgili toplantıda yeni akademik yıla yönelik okulların planladığı çalışmalar paylaşılmış, ayrıca bu akademik yılda gerçekleştirilmesi planlanan ECNAIS Uluslararası Münazara organizasyonu hakkında komisyona bilgi verilmiş ve bu konuda çalışmalara başlanması konusunda karar alınmıştır.

23 Mart 2022 tarihli genel toplantımızda pandeminin öğrenciler, öğretmenler, veliler ve okul yöneticileri üzerindeki olumsuz etkileri paylaşılmıştır. Bu süreçte öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerini tamamlamadan okula gelmeleri davranış problemleri ve derslere adaptasyon sorunları yarattığı, değişen veli ve öğrenci ihtiyaç ve beklentileri tartışılmıştır. Toplantıda, okulların kısıtlamalar sebebiyle azalttığı sosyal ve duygusal gelişimi destekleyen gezi, etkinlik, yarışma, organizasyon gibi çalışmaların pandemi seyrinin azalması doğrultusunda yavaş yavaş başlatılmasının olumlu etkileri görüşülmüş ve okulların bu konudaki farklı uygulamaları paylaşılmıştır. Toplantıda ayrıca 12. sınıf öğrencilerinin yaklaşan YKS sınavları doğrultusunda desteklenmesi üzerine geliştirilmiş okul uygulamalarına yer verilmiştir. Yapılan tüm paylaşımlar doğrultusunda; komisyon üyelerimizin pandemi dönemi boyunca okul yöneticileri için yaşanan zorluklar konusunda samimi paylaşımlarda bulunulmasının motivasyon ve verimliliği arttırdığını; yöneticilerin tüm paydaşları dengede tutmak için gösterilen insanüstü gayret sebebiyle öğretmen ve yöneticiler için hazırlanan TÖZOK tarafından düzenlenen konferans, seminer ve eğitimlere ek olarak eğitim yöneticilerini bir araya getirerek motivasyonlarını artıracak bir eğitim, paylaşım ve sosyalleşme günü programlamanın faydalı olacağına karar verilmiştir.

8 Şubat 2022 tarihinde ECNAIS Uluslararası Münazara temsilcisi Portekiz'den Nuno Archers ve ECNAIS Başkanı Rodrigo Melo ile çevrimiçi bir toplantı yapılmıştır. Toplantı sonrasında komisyonumuz, üye okullarımıza konu hakkında bilgilendirme yapmış ve öğretmen eğitimi, Nuno Archers tarafından 3-4-5 Haziran tarihlerinde 14 ilde 60 öğretmenimizin katılımıyla dernek merkezinde gerçekleştirilmiştir.

15 Haziran tarihinde gerçekleşen son komisyon toplantımızda tüm akademik yılın değerlendirmesi yapılmıştır. Toplantıda üç yıldır pandemi sebebiyle organizasyonuna ara verilen geleneksel TÖZOK Ortaöğretim Çalıştayının 2022-2023 akademik yılında gerçekleştirilmesine karar verilmiştir. Gerek planlaması yapılan yönetici buluşması, gerekse Ortaöğretim Çalıştay planlamaları için Eylül ayı içerisinde yeni komisyon üyeleri ile çalışılmasına karar verilmiştir.

Komisyon olarak 2022-2023 akademik yılının sağlıklı, başarılı ve keyifli geçmesini temenni eder, tüm eğitimci arkadaşlarımıza, öğrencilerimize ve velilerimize dinlendirici bir yaz tatili dileriz.

Saygılarımızla,

Elif Kara ÖZTÜRK
Komisyon Başkanı

KAYIT VE MEVZUAT KOMİSYONU

Kayıt ve Mevzuat Komisyonumuz 2021-2022 eğitim-öğretim yılı çalışmaları kapsamında online toplantılar ile biraraya gelmiş olup eğitim-öğretim süreçlerinin kendi alanına yönelik güncel konuları dernek yönetimimizle eşgüdüm içinde ele almıştır.

Özel Okullarımızın mevzuat ve kayıt ile ilgili süreçlerindeki gelişmeler doğrultusunda, gündem maddelerimizi uygulamada karşılaştığımız ortak sorunlarımız oluşturmaktadır. Toplantılarımızda çözüm önerilerimizi tanımlamakta ve yönetim kurulumuzdan destek talebinde bulunmaktayız.

Komisyonumuz, dünyada ve ülkemizde meydana gelen covid-19 salgını nedeniyle yüz yüze eğitimlere ara verilmesinden sonra okullarımızın yüz yüze eğitime geçmesiyle beraber eğitim süreçlerine yönelik ortaya çıkan tüm soru ve sorunlara dernek yönetimimiz ve bakanlık yetkilileriyle birlikte açıklık getirmeye çalışmıştır.

Komisyonumuz, 2021-2022 eğitim-öğretim yılı çalışmalarında dair aşağıdaki maddeleri görüşerek ilerlemeye çalışmıştır;

- * MEB tarafınca kurumlarımızı ilgilendiren mevzuat değişikliklerine yönelik görüş ve önerilerini dernek yönetimimizle paylaşılmıştır,
- * Okullarımızın mevzuat ile ilgili olarak gerekli ihtiyaçlar belirlenmiş ve yönetim kuruluyla paylaşılmıştır,
- * Merkezi sınav sonucunun belirlenmesinden sonra özel okullarımızın yapacağı kayıtlara yönelik takvim hazırlanarak dernek yönetimi aracılığıyla okullarla paylaşılmıştır,
- * Kayıt takvimi ile ilgili taban puan ilanına yönelik toplantı 30 haziran tarihinde dernek merkezimizde yapılacak olup gerekli bilgi yönetim kuruluna verilecektir.
- * Komisyon çalışmalarımıza yönelik değerli katkıları için yönetim kurulumuza teşekkür ederiz.

Fikret MULHAN
Komisyon Başkanı

ULUSLARARASI PROGRAMLAR KOMİSYONU

Uluslararası Programlar Komisyonu 2021-2022 öğretim yılının ikinci dönemine başlarken birinci dönem çalışmalarımızda planlandığı şekilde ülkemizde ulusal programlarımızla birlikte uygulanmakta olan belli başlı uluslararası eğitim programlarının tanıtımını 27-29 Ocak tarihleri arasında yapılan TÖZOK 20. Antalya Sempozyumunda hibrit sunumlar şeklinde gerçekleştirmiştir.

Sunulan Programlar

Advanced Placement Programı
Uluslararası Bakalorya (IB) Programı-Genel
IB Programı PYP- İlk Yıllar Programı
IB Programı MYP- Orta Yıllar Programı
IB Programı DP- Diploma Programı
Alman Abitur Diploma Programı
Fransız Bakalorya Programı

Sunan

Paul Sanders
Jenny Gillett
A.Merve Korkmaz
Gülşah Çekiç
Mine Erim
Didem Veyisoğlu
Bruno Delvallee

Yurt dışından gelen konuşmacılarımızın organizasyonunda desteği olan komisyon üyelerimize ve bizzat sunum yapan arkadaşlarımıza emeklerinden dolayı bir kez daha teşekkür ediyoruz. Konferans sonrası yaptığımız geri bildirim toplantılarında gelecek yıllara bu programları nasıl geliştirebileceğimize dair fikirler tartışılmaya şimdiden başlandı.

İkinci dönemde de planlandığı şekilde ayda bir yapılan komisyon toplantılarımız çok verimli geçmiştir.

Komisyonumuzun ikinci dönem toplantıları 21 Mart 2022, 25 Nisan 2022, 27 Mayıs 2022 ve 27 Haziran 2022 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Bu toplantılarda temsil ettiğimiz farklı eğitim programlarını komisyonda herkesin daha iyi anlamasını sağlamak üzere mini seminerler düzenlemeye karar vermiştik. Bunların ilki TED İstanbul Uluslararası Programlar Koordinatörü Esra Öztermiyeci tarafından 21.3.2022 tarihli toplantıda yapılan IB-AP Programlarının özet tanıtımı ve karşılaştırmasıydı. Bu sunumlar esnasında uluslararası programların benzerlik ve farklılıkları anlamaya çalışırken her iki programın da öğrencilere uluslararası standartlarda eğitim sağladığını ve dünyanın en seçici üniversitelerine kabullerini kolaylaştıran programlar olduklarını bir kez daha fark ettik.

IB'nin değerler bazlı, akademik olduğu kadar öğrencinin kişisel olarak da gelişimini hedefleyen bütüncül bir program iken AP'nin daha çok akademik derslere odaklanan, MEB'in seçmeli dersleri gibi kabul edilebilecek dersler sunduğunu gördük.

25.4.2022 toplantımızdaki mini-seminer Bilkent IB PYP Koordinatörü Merve Korkmaz tarafından IB'nin PYP programına yönelikti. Bu sunumları dinlemek ve arkasından sorularımızı sorup tartışmak gerçekten çok değerliydi ve gelecek yıl komisyonlarımızda aynı bilgilendirme toplantılarına devam edilmesi görüşü güçlendi.

Komisyonumuzun bu sene üzerinde çalıştığı başka bir proje, IB Platformunun hayata geçirilmesi oldu. Geçen yıl IB Komisyonu tarafından kararlaştırılan proje için TÖZOK Bilgi İşlem Biriminden destek alındı. Özellikle IB programının ülkemizde uygulanması hakkında ilgilenenlere bilgi vermek amacıyla hazırladığımız platformun bu konuyla ilgili sorulara cevap verebilecek hale gelmesini umut ediyoruz. TÖZOK'a desteği ve emeği geçen arkadaşlarımıza müteşekkiz.

Komisyonumuzda oluşturduğumuz alt-gruplardan biri olan AP Grubu, 12 Mayıs'ta College Board'dan Matthew Chovanec'in konuşmacı olarak katılarak AP programları ve sınavları hakkında bilgi verdiği çevrimiçi bir etkinlik düzenledi. İlgilenen 103 kişi tarafından izlenen ve soruların cevaplandığı yararlı bir program oldu.

Bundan sonraki toplantılarımızda gelecek yıl ilkbaharda yapılacak IB Günü ile ilgili ön-çalışmalara başlandı. Her zamanki gibi komisyonumuzdan ve IB Müdürler ve Koordinatörler Grubundan IB Günü organizasyonunda çalışacak gönüllülerin başvuru yapmaları istendi ve baş vuranlarla IB Günü Organizasyon Komitesi oluşturuldu. Ayrıca IB Günü Organizasyon Komitesine sunulmak üzere olası IB Günü temaları için beyin fırtınası yapıldı.

27.5.2022 tarihli toplantıda uluslararası programları sunan okulların müdürlerinin gözlemlemeye başladıkları yeni bir trende dikkat çekildi. Yurt dışında üniversite eğitimi almayı hedefleyen öğrenciler ve velileri okul dışından hizmet veren yurt dışı eğitim danışmanlıkları tarafından hem IB programını tamamlamalarının hem de AP sınavlarını almalarının gerekli olduğuna ikna edildiklerini ve bu yanlış bilginin öğrencilere aşırı yük bindirdiği görülmektedir. Ayrıca AP derslerini dört yıla yayıp 9-10. sınıflardan itibaren bu dersleri almalarını sağlamak eğiliminin artmakta olduğu duyulmaktadır. Bu dersler üniversite birinci sınıf seviyesinde olduğundan henüz o gelişim ve hazır bulunurluk seviyesinde olmayan öğrenciler için bu tür zorlamaların zararlı olduğu

bilgisinin velilere verilmesinin uygun olacağı kararlaştırıldı. Bu amaçla, gelecek ders yılının başlarında üniversite danışmanlarının da katılacağı bilgilendirici bir panelin düzenlenmesinin iyi olacağı ve bu etkinliğin TÖZOK web sitesinden de duyurusunun yapılması için görüş birliği oluştu.

Uluslararası Programlar Komisyonu olarak 2021-2022 ders yılının 28.6.2022 günü merkezimizdeki son toplantısında verimli bir çalışma yılının ardından emekliye ayrılacak olan Sn. Funda Cüceloğlu'na ve kariyerine yurt dışında devam edecek olan Merve Korkmaz'a her şeyin gönüllülerince olması temenniyle, herkese güzel bir yaz tatili diliyoruz.

Dr. Jale ONUR
Komisyon Başkanı

ÖZEL EĞİTİM KOMİSYONU

Covid-19 pandemisinin paydaşlar üzerindeki etkisi konusunda gözlemlerimizi paylaştığımız, yüz yüze eğitime devam ederken geçtiğimiz yıllarda düzenlediğimiz faaliyetlere projeksiyon tuttuğumuz ve yeni dönemde amaçlarımız doğrultusunda çalışmalarımızı planladığımız bir dönemi geride bırakıyoruz.

Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerle çalışan, onlara temas eden öğretmenler için yöntem, teknik ağırlıklı farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi ile ortak bilinç oluşturulması yelpazesinde çalışmalar yürütmek ve aynı zamanda özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin sınıf, okul, öğretmenler arasında sosyal kabulünün sağlanması yıl boyunca odak temamız olmaya devam etti.

Öncelikli olarak öğrencilerimiz eksenindeki tüm paydaşlara ulaşılabilen faaliyetleri planlamak için konu başlıklarını çerçevlendirdiğimiz toplantılar düzenledik. Komisyonumuzda görev alan ve aramıza bu yıl dahil olan, deneyimleriyle katkılar sunan üyelerimizle birlikte değerli akademisyenlerle görüştük.

Maltepe Üniversitesi Dr.Öğr.Üyesi Handan Doğan "Eğitimin Değişimi" başlıklı makalesinin dergimizde yayınlanmasını takiben 'Erken Çocukluk Döneminde Kaynaştırma Eğitimi' konulu webinarı ile çocukların erken çocukluk dönemi ve ilkökula geçiş sürecinde özel gereksinimlerinin belirlenmesi, okullarda kaynaştırma eğitiminin düzenlenmesi başlığında katkı sundu.

Prof.Dr.Ümit Davaşlıgil'in konuşmacı olduğu 'Üstün Zekalı ve Yetenekli Çocuklar Hakkında Merak Edilenler' konulu webinarımız öncesinde üye okullarımızla ihtiyaç belirleme anketi paylaştık. Meslektaşlarımızın üstün zekalı ve yetenekli öğrencilerle ilgili merak ettikleri konu başlıklarında yönelttikleri sorulara yönelik de değerli hocamızın görüşlerini paylaşması bizlere katkı sağladı. Prof.Dr. Ümit Davaşlıgil, '0-2 Yaş Yüksek Zekâya Sahip Özel Yetenekli Çocukların Özellikleri' başlıklı dergimizde yayınlanan makalesi ile konunun erken dönemdeki dikkat edilmesi gereken noktalarını vurguladı.

Maltepe Üniversitesi Dr.Öğr.Üyesi Ersin Ufuk Timuçin'in konuşmacı olduğu 'Sınıf Yönetimi' konulu webinarımız, öğrencinin çevresi ve öğrenme bileşenlerine hangi perspektifte bakılmasının çocuğun eğitim ve öğretim sürecinin niteliğini arttıracak konusunda tüm kademelerde görev alan meslektaşlarımıza bilimsel ve uygulamacı bakış açısıyla ışık tuttu.

Komisyon üyelerinin okullarında özel gereksinim ve kaynaştırmaya yönelik farkındalık başlığında düzenlenebilecek atölye çalışmalarının görüşülmesi odağında olgunlaştırdığımız ve bir sonraki eğitim öğretim yılı faaliyetlerini planlayabilecek fikirlerle dönemi tamamlıyoruz.

Komisyonumuzun kurulduğu dönemden bu eğitim öğretim yılına kadar yaptığımız çalışmalara bakış açısıyla ve destekleriyle değerli katkılar sunmuş olan Prof.Dr. Ebru AKTAN ACAR'a,

Bu eğitim öğretim yılı itibariyle Komisyonumuzun çalışmalarına katılım sağlayarak bilgilerini ve tecrübelerini bizlerle paylaşarak desteğini sunan başta TÖZOK Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Nigar Evgin olmak üzere tüm Özel Eğitim Komisyonu Üyelerine, Dernek Müdürü Sevgili Nalan Tuğ'a ve her daim teknik destek sağlayan TÖZOK Bilgi İşlem Birimine, webinarlarımıza gönüllü olarak katılım sağlayarak değerli bilgi ve tecrübelerini dinleyicilerle paylaşan değerli akademisyenlerimize ve dinleyici olarak katılan tüm meslektaşlarımıza ve öğretmen adaylarına teşekkürlerimizle...

Sinem YARAŞAN
Komisyon Başkanı

REHBERLİK KOMİSYONU

Rehberlik Komisyonu olarak bu yıl ki tüm çalışmalarımızı 2 yıl da bir derneğimiz bünyesinde yürütülen ancak pandemi nedeniyle gerçekleştiremediğimiz Rehberlik Sempozyumuna yoğunlaştırdık. Özellikle pandemi sonrası okula kesintisiz dönen öğrencilere ilişkin komisyon üyelerinin gözlem ve görüşleri doğrultusunda üzerinde durulması gereken konular ve temel sorun alanları belirlendi. Bunlar,

- Sosyal ve duygusal iklimin bozulması (öğrenci-öğretmen-veli)
- Akranla iletişim kurmada güçlük
- Cinsel yönelim ve kimlik konusunda yoğun sorgulamalar
- Depresyonda artış
- Akademik isteksizlik ve devamsızlık durumları
- Otoriteyi ve kuralları sorgulama
- Ailelerin okul sistemine müdahalelerinin yoğunluğu
- Ailelerin veli kimliğinde yaşadıkları çatışmalar

“Çocuk ve Ergenlerde Krize Müdahale Yöntemleri” ana başlığı altında cinsel kimlik, yeme bozuklukları, stresle baş etme ve kendine zarar verme davranışı, toksik ilişkiler ve flört başlıklarında alanlarında uzman kişilerin katılımıyla 14 Mayıs Cumartesi günü online olarak 22.Rehberlik Sempozyumumuz gerçekleştirildi.

Sempozyumda krize müdahale yönteminde özellikle çocuk ve ergenin büyümesine eşlik eden yetişkinliklerin dayanıklı, net, güvenilir ve kestirilir ilişkiler sunmasının önemi, kriz yönetiminin sadece idareci ya da PDR uzmanı tarafından değil tüm ekibin işbirliği ile ele alınması gereken bir sorumluluk olduğu vurgusunda bulunuldu. Yine çocuk ve gençlerin stresle baş etmede kullandıkları stratejilerin daha iyi hale getirilmesi ve desteklenmesin konusu ön plana çıktı. Flört şiddetinin bireylerin yaş ve gelişim dönemi özelliklerine uygun şekilde ve kademeli olarak ilerleyen, bilimsel temellere dayanan, insan haklarını odağa alan, toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetilen ve kalıcı etki yaratan kapsayıcı, kapsamlı, koruyucu ve önleyici çalışmalarla önlenebileceği, yeme bozukluklarında ailelerin, eğitimcilerin ve psikolojik danışmanların genellikle ergenlik çağında başlayan yeme bozukluklarının psikolojik kökenli bir temelini olabileceğini de düşünerek, farkındalık kazanmaları, daha kapsamlı bilgi edinmeleri, etkin müdahale yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmaları ve önlenmesine yönelik çalışmalar yapmalarının yeme bozukluklarının önlenmesi açısından etkili olduğu belirtildi. Ayrıca ergenlerin cinsiyet kimlikleri toplumun beklentileri ile uyuşmadığında en büyük desteğin tüm cinsel kimlikleri tanımak ve bilgilenmek olan sağlıkçıların ve eğitimcilerin tarafından verilmesinin kişilerin önemli sorumluluklarından biri olduğu vurgusunda bulunuldu.

Rehberlik komisyonuna sundukları katkılardan ötürü komisyon üyesi tüm arkadaşlarıma şükranlarımı, derneğimizin Yönetimi Kurulu tarafından Rehberlik Komisyonuna verilen destek için teşekkürlerimi sunuyorum.

Oya KAYIRAN
Komisyon Başkanı

IT KOMİSYONU

2021-2022 eğitim ve öğretim yılında Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu, ağırlıklı olarak **VIII. Eğitim Teknolojileri Konferansı**'nı gerçekleştirmek üzere faaliyetlerini sürdürdü.

26 Mart 2022 tarihinde “**Öğrenmenin Dijital Evreni**” teması ve 2 bini aşkın katılımcı ile çevrim içi olarak gerçekleştirilen etkinliğin hazırlık aşaması için Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu üyeleri haftalık düzenli toplantılar gerçekleştirdi. Bu yıl da pandemi şartlarının Mart ayında devam etmesi nedeniyle çevrim içi gerçekleştirilmesine karar verilen etkinliğin canlı yayın merkezi MEF Okulları Ulus Kampüsü oldu. Hazırlık aşamasında komisyon üyeleri belirli aralıklarla toplantılarını MEF Okulları'nda gerçekleştirdi.

Öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımı konusunda farkındalık kazanması, kendilerini geliştirecek örnek çalışmaları incelemesi ve katılımcıların profesyonel gelişim ağlarının genişlemesine büyük katkı sağlanması amacıyla organize edilen ETP konferansının açılış konuşmaları **Türkiye Özel Okullar Derneği Başkanı Zafer ÖZTÜRK** ve **İstanbul İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Murat ALTINÖZ** tarafından yapıldı. Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu üyeleri canlı yayın akışı içerisinde, komisyonun ve ETP Konferansı'nın kurulmasında çok değerli emek ve katkıları bulunan değerli büyüğümüz merhum **F. Nurullah Dal**'ın anısına bir video yayınlayarak kendisini saygı ve özlemle andı.

ETP22'de eğitimcilerimiz güne ana konuşmacımız Teknoloji Yazarı Sayın **M. Serdar Kuzuloğlu**'nun “**Meta-verse Çağında Talim ve Terbiye**” başlıklı sunumunu izleyerek başladı. Bu çarpıcı sunumun ardından öğretmenlerimiz; Metaverse'de eğitim ortamları ve eğitim, girişimcilik, eğitimde yapay zeka, eğitim ne kadar dijital olmalı gibi güncel içerikleri konusunda lider isimlerden dinleme şansı buldular.

Türkiye geneli resmi ve özel okullardan eğitimde teknoloji kullanımına yönelik iyi örneklerin paylaşıldığı konferans, öğretmenlerimizin yoğun ilgi ve katılımıyla gerçekleşti. Özel okullarımızın yanı sıra resmi okullardan öğretmenlerimiz de sunumlarıyla konferansa renk kattılar. Kapanış konuşmasını “Eğitimde Yeni Vizyon Arayışları” başlığıyla Amerika'dan canlı bağlantı ile gerçekleştiren araştırmacı, yazar Sayın **Prof. Dr. Selçuk Şirin**, konuşması sonrasında öğretmenlerimizden gelen soruları da yanıtladı.

Günümüz eğitim sisteminde, öğrencilerimizi 21. yüzyıl becerilerine sahip bireyler olarak yetiştirmek en temel gerekliliklerdendir. Teknolojinin müfredata ve okul hayatına uygun yöntemlerle dahil edilmesi eğitim kurumları için önemli bir hedef haline gelmiştir. Bu hedef doğrultusunda gerçekleştirilen VIII. ETP Konferansı'nda eğitimde teknoloji etkin kullanan öğretmenler iyi örneklerin paylaşmış, eğitim teknolojilerini derslerinde kullanmak isteyen katılımcı öğretmenler de farklı projeleri inceleyerek meslektaşları ile paylaşımda bulunma fırsatı elde ettiler. Konferans sonrasında sunum yapan ve dinleyici olarak kayıt yaptıran katılımcılara tüm sunumları (4 konferans, 3 panel, 200'e yakın senkron ve asenkron sunum) iki ay boyunca dijital platform üzerinden izleme fırsatı verildi. Sunum yapan değerli öğretmenlerimize ve izleyicilerimize dijital katılım sertifikaları e-posta yoluyla gönderilmiştir.

ETP22 etkinliğimizi teşrifleriyle onurlandıran İstanbul İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Murat Altınöz'e, konferansımızın başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesinde emeği geçen ETP Konferansı Organizasyon Komitemize, değerli konuşmacılarımıza, sunum yapan tüm öğretmenlerimize, öğrencilerimize, sponsor firmalarımıza ve tüm katılımcılarımıza en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Süha HAYAL
Komisyon Başkanı

* EĞİTİMDE REFORM

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN
Boğaziçi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı

Sayın Eğitim Bakanı, Pedagoji Enstitüsünün Değerli İdarecileri, Saygıdeğer Misafirler! Pedagoji Enstitüsünün 75. Yıldönümünü kutluyorum ve beni bu kongreye davet ettiğiniz için size içtenlikle teşekkür ediyorum.

Eğitimde reforma dair ilk değinmek istediğim husus şudur ki eğitime dair kök bilgilerimizi, kavramlarımızı, kurum ve kuramlarımızı korumamız gerekiyor. Mekadonya olarak sahip olduğunuz Pedagoji Enstitüsünün 75. Yılı'nı geride bırakmış olmanız ne güzel bir şey. Benim ülkem Türkiye'de de Pedagoji Enstitüsü adıyla yaklaşık 90 yıl kadar önce İstanbul Üniversitesinde açılmış olan bir enstitü vardı. Ancak maalesef biz bu enstitüyü daha sonra kapattık; daha doğrusu ismini değiştirdik. Bu vesileyle demek istiyorum ki eğitimde değiştirmeye çalıştıklarımız kadar değiştirmememiz yani korumamız gereken şeyler de olmalıdır.

Bugün dünyada birçok ülkede eğitim reformlarıyla ilgili bir tıkanma yaşanmaktadır. Nitekim reform çabalarının eğitim için yararlı olduğunu söylemek zordur. Gerçekten de özellikle son çeyrek asırda yapılan eğitim reformlarının kültüre, ekonomiye, siyasete somut bir şekilde katkısı olmamıştır. Dolayısıyla “**eğitimde reform**” ifadesi beklendiği ölçüde etkisi olmayan bir söylem olmaktan öte gidememiştir. Çünkü son zamanlardaki eğitimde reform çabalarında bir kısır döngü yaşanmaktadır.

Bu kısır döngü şu şekilde açıklanabilir: Yaklaşık yarım asır öncesine kadar eğitime dair belli başlı sorunlar dile getirilmekteydi.

Neydi bu sorunlar? Merkeziyetçilik. Otoriterlik. Hiyerarşi. Sıkı kontrol. Sıkı denetim. Tek tip eğitim. Tekel. Bağımlılık. **Peki, eğitime dair gündemde olan idealler nelerdi?**

Özgürleşme. Özgünlük. Çeşitlilik. Farklılaşma. Dinamikleşme. Yerelleşme. **Peki, özellikle son çeyrek asırda eğitimle ilgili neler yapıldı?** Standartlaşma arttı. Akreditasyon yaygınlaştı. Kalite hareketi yaygınlaştı. Dijitalleşme arttı. Teknolojikleşme yaygınlaştı.

Peki, tüm bu çalışmalardan sonra yine son çeyrek asırda neler gözlemlendi? Eğitimde merkeziyetçilik daha da arttı. Eğitimde tekel aynı şekilde daha çok yaygınlaştı. Eğitimde tek tipleşme yaygınlaştı.

**Bu yazı, yazarın 16 Mayıs 2022 tarihinde Mekadonya'nın Ohrid kentinde Üsküp Kiril Üniversitesi'nce düzenlenen uluslararası bir kongrede İngilizce olarak sunduğu açılış konuşmasından derlenmiştir.*

İşte bu süreçte öğretmen de öğrenci de özgürlüğünü kaybetti. Aynı şekilde eğitimde özgünlük de azaldı. Eğitim daha çok kalıplandı. Yani eğitimde özgürlük azaldı.

Son dönemlerdeki eğitimde reform çalışmaları kısaca bu döngü içinde seyretti.

Başka ne oldu bu süreçte? Eğitim, ihtiyaç olduğu için değil büyük şirketler ve firmalar istediği için değiştirilmeye başlandı. Bunun için gelişmekte olan ve geri kalmış olan ülkelere ne kadar geri oldukları bu yüzden reform yapmaları gerektiği telkin edildi. Bu telkinler karşısında toplumlar ve ülkeler eğitimlerini değiştirmek için çalıştılar.

Oyun şu şekilde kurgulanmış görünüyor. Sistem belli boyutlarıyla devamlı olarak yetersiz ve zayıf görülmektedir. Akabinde değiştirilmek üzere zorlanmaktadır. Mesela öğretmenin yetersizliğinden bahsedilmektedir; ardından öğretmen eğitimi önerilmektedir. Programların ve ders kitaplarının yetersizliğinden bahsedilmekte; ardından bunların değiştirilmesi istenmektedir.

Bir başka husus da şudur ki eğitimde değişimin çok sık gündeme gelmesi eğitim kültürünü zayıflatmıştır. Zira eğitimin sıkça değişme durumunda kalması kurumsallaşmayı engellemektedir. Oysa eğitim, kurumsallaşma ile var olur. Hal böyle olunca bugün için eğitimi değiştirmek değil değiştirmemek bir değer olmalıdır. Yani eğitimin değişmezliği için de hassasiyet gösterilmelidir. Bunun için hep olduğu gibi nelerin değişeceğini belirlemektense nelerin değişmeyeceğini belirlemek ve bunu sağlamak esas olmalıdır.

Yine gündemden düşmeyen bir reform önerisi de kaynakla yani parayla ilgilidir. Yani eğitimin iyileşmesi için ayrılan kaynakların azlığına değinilerek kaynakların artırılması gündeme gelmektedir hep. Bu da eski bir düşünme tarzıdır. Doğru olduğu zamanlar olmuştur elbette. Ama kaynak azlığı bugün doğru olduğu için değil para kazanmak isteyen şirket ve firmaların daha çok kazanması için dillendirilmektedir. Bu nedenle eğitimde her hangi bir reform önerisi gündeme geldiği zaman ve öncelikle söz konusu reformun parayla çok ilişkili olup olmadığı sorgulanmalı ve ardından ilişkiliyse şayet reforma kuşku ile yaklaşılmalıdır.

Bir diğer husus da şudur ki öğretmene ve öğretmenliğe dair dile getirilen öneriler paketi de bilinmelidir ki öğretmenliği ve öğretimi iyileştirme bir tarafa kalıplamaktadır, sığlaştırmaktadır, yapaylaştırmaktadır.

Öğretmeni geliştirme adına atılan adımlar bir şekilde öğretmenin özgürlüğünün kısıtlanmasıyla sonuçlanmaktadır. Bu nedenle öğretmenle ve öğretmenlikle ilgili önerilere de dikkat edilmelidir. Bu uğurda atılan adımların öğretmenliği belli ölçülerde mekanikleştirdiği nesneleştirdiği unutulmamalıdır.

Ayrıca öğretmenliğe yani yönetime yapılan vurgu da bilinmelidir ki eğitim ve öğretimin asıl zeminini zayıflatmaktadır. Yönteme fazla vurgu yaparak asıl temeli yani dili, fenni, matematiği ihmal etme riski almış olabiliriz.

Bir başka önemli husus da şudur ki; eğitim gittikçe daha çok uluslararası bir konu olarak kabul edilmektedir. Evet, bilhassa günümüzde belli ölçüde eğitim uluslararası ve küresel bir sorundur. Ancak eğitim öncelikle yerel ve ulusal bir sorundur ya da konudur da. Peki, eğitim ulusal bir sorunken

uluslararası bir konu olarak ele alınırsa ne olur? Eğitimin somut gerçeklerine yabancılaşma olur. Dolayısıyla eğitim önce yerel ve ulusal bir konu olarak ele alınmalı; sonra da uluslararası bir konu olarak göz önünde bulundurulmalıdır.

Eğitim reformları için eğitim biliminin birikimlerinden ve bakış açısından daha çok yararlanılmalıdır. Bugün eğitim bilimi bölünmüş ve çok parçalı bir yapıya dönüşmüştür. Böylece eğitim biliminin öteden beri var olan bütünlüğü bozulmuştur.

Eğitim bilimi kapsamlı ve güçlüyken eğitim reformlarına bir itiraz sunabilmekteydi. Ancak eğitim bilimi, uzun zamandır bölünüp parçalandığı ve zayıfladığı için eğitim reformlarına dair bir bakış açısı sunamamaktadır. Bu şekilde teorik ve güçlü bir eğitim biliminin yokluğunda eğitim ulu orta bir şekilde değiştirilmeye ve müdahale edilmeye cüret edilen bir alan haline gelmektedir.

Eğitim reformları eğitim, öğrenme ve okul temelli olmalıdır. Başka bir ifade ile eğitimde reform her halükarda okul, öğrenme ve öğretmeyle başlamalı öğrenmeyle bitmelidir.

Ve son olarak eğitim reformlarında görülen kurtarıcılık ve geliştiricilik imasına da dikkat edilmelidir. Kurtarıcılık ile başlayan reform adımlarının gerçekçi olmadığını unutmamak gerekir. Kimse kimseyi kurtaramaz. Bu nedenle bilhassa öğretmenler ve öğrenciler kendilerini başkalarından önce kendi kendilerinin kurtarabileceği hususunda ikna edilmelidir.

Salgın sürecinde yakından gözlemledik ki eğitim, cinin şişeden çıktığı gibi okuldan çıktı. Şişeden çıkan cinin geri şişeye konması nasıl mümkün değilse salgın kalktı diye eğitim de tekrar okula sokulmamalıdır. Eğitim içinden çıktığı okulun dışında da devam etmelidir.

Salgın şartlarında okullar kapanmak zorunda kaldı. Şartlar iyileşince de açılmaya çalışıldı. Okulların kapalı kalması azımsanmayacak ölçüde bir eğitim açığı yarattı. Eğitim, okulların açık veya kapalı kalmasına sıkışmamalıdır. Eğitim için okullar hep açık olmalıdır. Sadece dersler için değil yaşamak ve üretmek için açık olmalıdır. Sadece öğrenciler için değil toplum açık olmalıdır. Sadece belli dönemlerde değil yaz kış, gece gündüz, hafta içi hafta sonu hep açık olmalıdır.

Eğitim mütevazı, sade bir alandır. Bu nedenle Eğitim fazla gösterilmemeli yani anlatılmamalıdır. Zira ne kadar çok gösterilirse o ölçüde sahteleşir. Bilinmelidir ki eğitim gösterilmeye çalışıldıkça yapaylaşır. Bu manada eğitimde teşhir (teşhir odası) ve teşhir için düzenleme çalışmaları (dekor) olmamalıdır.

Değirmek istediğim son nokta şudur: Bilmeliyiz ki eğitim değiştirilmez, değişir. Toplum değişir, kültür dönüşür, hayat değişir ve akabinde eğitim değişir. Hal böyle iken unutmayalım ki eğitimi değiştirmeye çalışmak gereksiz bir zorlama olabilir.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür eder hepinize saygılar sunarım.

SINIFIN İÇİNDE OKULUN DIŞINDA

Prof. Dr. Tuncay AKÇADAĞ
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Okul, yanlıştın olmadığı, örnek/ model insanlarla-öğretmenlerle- birlikte sürekli bir biçimde doğruların yaşandığı bir yaşam alanıdır. Okulun en temel vazifesi etkilemektir.

Sınıfın içinde okulun dışında demekle öğretmenler olarak öğrettiklerimizin nasıl uygulamaya yansıya- cağını, öğrenilen konuların yaşamla bağlantılarının nasıl kurulması gerektiği kastedilmektedir. Bu durum sağlandığında özellikle eğitimde önemli bir sorun olarak karşımıza çıkan ezber öğrenme sorununu çözmüş olabiliriz. Ezber öğrenme, öğrenilenlerin uygulamayla ilişkilendirilememesi, bağ kurulamaması halidir. Başka deyişle "biliyor ama yapmıyor/ yapamıyor" durumudur. Diğer bir açıdan öğretim durumunun eğitim durumuna dönüştürülebilmesidir. Yani nispeten kalıcı izli davranıştan kalıcı izli davranışa geçememektir. Bu açıdan bakıldığında pek çok dersin örneği verilebilir ki baş sırada İngilizce eğitimi süreci akla geliyor. Genel olarak yaşanan sorunlar, biliyoruz ama konu- şamıyoruz, tanıyoruz ama kullanamıyoruz, yapıyoruz ama emin değiliz vb.

Öğretilen konuların yaşamla bağlantısının kurulması eğitimde "pragmatist" felsefeye dayalı olan "ilerle- mecilik" eğitim anlayışı ile bağlantılıdır. Amaç, değişime uyum gösteren, bilen bireylerden bilen toplum elde etmektir. Öyleyse toplumda olup biten her durumla ya da olması muhtemel her durumla ilgilenmek bağ kurmak durumu oluşmaktadır ki bu bağın sıklığı başarılı-dünya ölçeğinde söz sahibi- örnek toplumlar oluşturmakla yakından ilgilidir. Dewey'e göre ilerlemeci eğitimin üç temel özelliği vardır; deneyim, demokrasi, bilim. Öğrenme deneyimi oluşturulmadan eğitimin olamayacağı, öğrendiklerini deneyimleyen çocuğun öz güveninin artacağı, sorunlara karşı meydan okuma özelliğinin geliştiri- lebileceği söz konusudur. Bağımsız öğrenme ve yaratıcı fikirlerin oluşması da bu sayede gerçekleşir. Dolayısıyla yaparak ve düşünerek öğrenmenin

sağlanması gereklidir. Demokrasinin yerleşmesi, çocuğa topluluk içindeki hakların fark ettirilmesi ile mümkündür. Uygulamalar içinde çoğu zaman bu durum örtük olarak gerçekleşir. Çocuk kendi hakla- rını bilip savunurken başkalarının da haklarının olduğunu ve sınırlara saygılı olmayı yine bu süreçte öğrenir. Öğretmenlerin bu bilinci yerleştirmede en önemli dayanakları açıklık ilkesidir. Yaptırılması, oluşturulması istenilen her durumun nedenini belirtmek ve böylece gerçekleştirilmesini sağlamak demokratik tutumla ilgilidir. İlerlemeci yaklaşımın bir diğer ilkesi bilimsel metotlarla problemleri çözmez. Sorunların en güvenilir çözümünün bilimsel metotlar olduğu varsayımı ile hareket etmek ilerlemeci eğitim akımının temel özelliğidir. Sorunun olduğu yerde sorunun çözümünü düşünme ve uygulamalar yapma kalıcı izli davranışlar oluşturma en etkili yöntemlerden biridir.

Eğitimle gelecek kuşaklara yatırım yapmak söz konusu olduğuna göre bunu en tutarlı biçimde yapabilmek temel kaygılardan biri olsa gerek. Okul, bu sürecin en önemli aracı olarak görünmektedir. Öyleyse okul, yanlıştın olmadığı, örnek/ model insanlarla-öğretmenlerle- birlikte sürekli bir biçimde doğruların yaşandığı bir yaşam alanıdır. Okulun en temel vazifesi etkilemektir. Şu sorunun cevabı önemlidir; öğrencilerimizi nasıl etkileyeceğiz? Okulda dersler aracılığı ile öğretilmeye çalışılanların yaşamsal etkilere dönüştürülmesi nasıl olacak? Öyleyse öğrettiklerimizi yaşatmak durumu ile karşı karşıyayız. Öğretilenlerin gerçekteki anlamını, ne işe yaradığını, nerelerde nasıl kullanılması gerektiğini çocuğun dünyasında şekillendirmek gerekir. Hatta bunların üzerine öğretilenlerin bir değerle ilişkilendirilmesi de icap eder ki etki düzeyi yükselsin.

Okullarda formal eğitim söz konusudur; yani eğitim, bir program temelinde belli kurallar ve ortamlar içerisinde ele alınır. Ancak biliyoruz ki, doğal ortamlar öğrenmede daha etkilidir. Kalıcı izli öğrenmelerin çoğu doğal ortamlarda oluşur. Öğrenmelerin etkili olabilmesi için formal ortamları olabildiğince doğal öğrenme ortamları ile buluşturmak, durumu ortaya çıkarmaktadır. Buradaki amacımızın gerçek öğrenmelere yol açmak olduğu, derslerde bir biçimde konu yetiştirmek için çalışmalarla yetinmek olmadığını hatırlamak gerekir. Konular işlenebilir ancak öğrenme oluşmamışsa veya işlenen konunun ne işe yaradığı bilinmeden sadece hafızada kalması ile yetinilmiş ise yazının başında da belirtildiği gibi ezber öğrenme söz konusudur.

Tüm bu açıklamalar düşünülerek derslerin nasıl olması gerektiği ile ilgili önerilere geçelim. Kuşkusuz öğrettiklerimizi bir yaşam alanı içerisinde pekiştirmek bazı olanakların oluşturulmasına bağlıdır. Kalabalık sınıflar, okulun dışına çıkma olanakları, okulun fiziksel çevresi, okul yönetiminin bu konulara nasıl yaklaştığı gibi birçok değişken sorun olarak yansılabilir. Amacımız mevcut şartlar içerisinde bu konun düşünülmesi ve olabildiğince uygulamaya yansıtılmasının önemli olduğunu belirtmektir. Öncelikle yapılması gereken derslerimizi küçük ünitelere ayırmak ve ünitenin gerektirdiği hedef davranışları tayin etmektir. Sınıfta bu davranışların alt yapısı oluşturulduktan sonra etkili öğrenmenin oluşabilmesi için sıra beklenen davranışların okulun dışında nasıl cereyan ettiğini deneyimlemeye gelir. Böylece öğrenme geleneksel olarak tekrar ederek öğretmekten çıkarılarak bir yaşantı veya olayla bağ

kurmaya evrilir. Bu bağ bir biçimde kurulmadığında öğrenmenin tamamlanması çok zor görünür.

Öğretmenlerden bu uygulamanın zor olduğuna dair çoğu haklı sebeplerden dolayı itirazlar gelebiliyor. Bir örnek olayla sohbeti bitirmek isterim. Danışmanlığını yaptığım bir okulda bu konu ile öğretmenlerle sohbet ederken 3. veya 4. Sınıfı okutmakta olan bir öğretmen kendisinin Türkçe dersinde etkili dinleme konusunu işlediğini, etkili dinlemenin kurallarını sınıfta drama yaparak, konu ile ilgili video izleterek, sınıfta tartışmalar yaparak gerçekleştirdiğini ve bunun yeterli olduğunu söyledi. Bu konuda okulun dışında neler yapılabileceği ile ilgili bir fikir oluşturmada zorlanacağından söz etti. Amacımız çocukların etkili dinleme ile ilgili kuralları kullanabilmeleri ise bunun gerçek hayatta nasıl olduğunu görmek ihtiyacı var. Konunun bitiminde ayarlanmış bir veya iki velinizle iş birliği yaparak bir uygulama olabilir mi diye sordum. Velilerinizden pozitif etki yaratan, unutamadıkları bir çocukluk anısını, onları ziyaret ederek veya bir yerde buluşarak çay, meyve suyu içme eşliğinde anlatmasını istesiniz, veli konuşurken çocukların öğrettiğiniz kuralları unutmadan sohbete katılabileceklerini belirtip bir grup değerlendirme formu ile süreci değerlendirerek konuyu tamamlasınız nasıl olurdu diye sordum.

Kısacası her konunun bu biçimde ele alınarak kalıcı izli davranışlara yol açmak mümkün olabilir. Bakış açısını bu yöne çevirmekle ilgili sorunu çözmek ve okuldaki çalışmaları bu yöne doğru organize etmek gerekiyor.

EĞİTİMDE MINDFULNESS UYGULAMALARI

Prof. Dr. Bilge UZUN

Psikolojik Danışman, Psikodramatist, Eğitimci, Yazar

Sizin hiçbir şey söyleyip sonra pişman olduğunuz oldu mu?

Önemli bir etkinlikten önce uyuyamadığınız?

Peki bir olayın ardından sürekli onu düşünüp başka hiçbir şeye odaklanamadığınız?

Sizin hiç, bir şey almak için odaya girip ne alacağınızı hatırlamadığınız oldu mu?

Bir saattir yolda olsanız da geçtiğiniz yolları hatırlamadığınız?

Yürürken önünüzdeki çukuru fark etmediğiniz?

Siz hiç başınızdaki gözlüğü, kulağınızdaki telefonu aradığınız oldu mu?

Sorulara verdiğiniz yanıtlar çoğunlukla “Evet” içeriyor olabilir. Merak etmeyin, yalnız değilsiniz. Yüzyılın getirdiği yoğun hayat temposu içerisinde koştururken, zihnimizin yerinde duramayışına karşın aynı anda birden çok iş yapabiliyor olmak modern zamanların en gerekli becerilerinden biri gibi görünür. Zihnimiz sürekli bedenimizden farklı bir zamana uçuşur, düşünceler arasında kaybolur. Hal böyle olunca da kazalar, kayıplar, pişmanlıklar hatta fizyolojik ve psikolojik rahatsızlıklar kaçınılmaz olur. Neyse ki oluşan her soruna karşın bir antidot keşfetme ya da geliştirme özelliği olan bir zihinsel sürece de sahibiz. Bu doğrultuda, son yıllarda, modern ama kaotik dünyanın yarattığı olumsuz etkileri azaltmak, mutluluk ve başarı motivasyonunu arttırmak için güncel ve tinsel bir yaklaşım oluşturulmuştur. Farkındalık, namı diğer mindfulness tam da bu noktada hayatımızı daha keyifli, stresten uzak ve doyurucu hale getirmek için oluşturulmuş bir yaklaşımdır. “Yaşam biçimi” ya da “Yaşama sanatı” olarak da kabul edilen bu yaklaşım, her ne yapıyorsak, sadece yaptığımız şeye odaklanmamız için bize bir yol açar, yön gösterir (Uzun, 2020).

Peki nedir mindfulness?

Mindfulness, temelini Güneydoğu Asya’nın dört bin yıllık Budist meditasyon pratiklerine dayanan, Massachusetts Üniversitesinde bir tıp doktoru olan John Kabat-Zinn’in çalışmalarıyla Batı dünyasına tanıtılan (Siegel, Germen ve Olendzki, 2009), son yıllarda bilimsel araştırmalarla etkinliği kanıtlanmış ve bu vesileyle tüm dünyada popüler olmuş bir antidottur. Her ne kadar Budizm kökenlerine dayanıyor olsa da uygulamaların Antik Yunan felsefesi, Varoluşçuluk akımı, Batı kültürünün Doğalcılığı, Amerikan kültürünün Hümanizmi gibi felsefelerle de ortak kavramları bulunduğu görülmektedir (Uzun, 2021). Benzer inanç ve uygulamalara Mevlana Celaleddin Rumi’nin Mesnevilerinde bulunan deyişlerinde de rastlamak mümkündür. Bu bağlamda mindfulness bir inanç, dini bir sembol ya da bir ibadet biçimi değil sağaltıcı bir tekniktir. Tıp ile başlayan psikoterapi alanında devam eden mindfulness uygulamalarının önde gelen ismi Kabat-Zinn’e göre mindfulness; an’da, amaçlı ve yargısız dikkat etmeyi içerir (Kabat-Zinn, 1994).

EĞİTİMDE MİNDFULNESS UYGULAMALARI

Yetişkinlerle yürütülen mindfulness uygulamalarının olumlu etkilerinin ortaya çıkarılmış olması, bu uygulamaların okul ortamlarında çocuklara katkısı üzerine yapılan çalışmaların da yolunu açmış, çocuklar ve ergenleri hedef alan birçok program oluşturulmuştur (Shapiro vd., 2015). Buna göre çalışmaların uygulama alanları ilköğretim grubunda yoğunlaşırken okul müfredatına farklı düzenlemelerle eklenen mindfulness eğitimi programlarıyla çocuklarda seçici dikkat becerilerinde artış, sınav kaygısı ve dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunda azalma olduğu ortaya konulmuştur (Napoli, Krech ve Holley, 2005). Çalışma bulguları, benzer olarak, okul öncesi dönemde öz-düzenleme ve ergenlik dönemi öğrencilerinde optimizm ve pozitif duygulanım puanlarında kontrol grubuna göre anlamlı bir artış olduğunu göstermiştir (Schonert-Reichl ve Lawlor, 2010). Davranış problemleri ve depresyonun yönetilmesine ilişkin yürütülen çalışmalarda benzer bulgularla olumlu sonuçlar göstermektedir (Joyce vd., 2010). Ayrıca, uygulanan mindfulness programlarının sınıf içinde öğrencilerin dikkat yönetimini, stress, kaygı ve bilişsel fonksiyonları üzerinde etkisi olduğunu ortaya konulmuştur (Schonert-Reichl, Oberle, Lawlor, Abbott, Thomson, Oberlander, & Diamond, 2015).

SONUÇ

Günümüzde, dünyada pek çok okul, eğitim müfredatına yerleştirdiği mindfulness eğitim programlarıyla öğrencilerinin olumlu kazanımları elde etmelerini ve olumlu okul iklimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Uluslararası alan yazında bu konuya ilişkin pek çok çalışmaya ulaşılrken Türkiye’de yürütülen çalışmaların yetişkin örneklemiyle sınırlı olduğu, bazı özel okulların eğitim müfredatına mindful okul uygulamalarını dahil ettiği, eğitimlerini tamamlayan okul psikolojik danışmanlarının mindfulness uygulamaları yürüttüğü görülmektedir.

Mindfulness programı çerçevesinde öğretilen kavramlarla çocukların içinde bulundukları an’ın farkında olarak, mindful nefes, görme, dokunma, dinleme, tadma becerilerini güçlendirmeleri, iyi niyet ve düşüncelerle, affedici, değer veren, kıymet bilen, adımlarını farkında atan, lokmalarını tadına vararak yiyen ve bu lokmalara sahip olmanın değerini fark eden, öz-değerleri yüksek, başkalarına gösterdikleri şefkat ve saygıyı kendilerine de gösteren bireyler olma yolunda ilerlemesidir.

Son 40 yıldır önemi bilimsel alanlarda fark edilen mindfulness uygulamalarının çocuk ve ergenlerde fiziksel, duygusal ve bilişsel süreçlerine olan etkileri ortaya konulmaktadır. Bu doğrultuda, yaşamın en önemli adımlarının atıldığı bu gelişim evresinde yaklaşımın yaygınlaştırılması için okul uygulamaları önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Kabat-Zinn, J. (1994). *Wherever you go, there you are: Mindfulness meditation in everyday life*. New York: Hyperion.
- Napoli, M., Krech, P.R., & Holley, L.C. (2005). *Mindfulness Training for Elementary School Students*. *Journal of Applied School Psychology*, 21(1), 99-125.
- Schonert-Reichl, K.A., & Lawlor, M.S. (2010). *The effects of a Mindfulness-Based Education Program on Pre and Early Adolescents' Well-Being and Social and Emotional Competence*. *Mindfulness*, 1(3), 137-151.
- Schonert-Reichl, K. A., Oberle, E., Lawlor, M. S., Abbott, D., Thomson, K., Oberlander, T. F., & Diamond, A. (2015). *Enhancing cognitive and social-emotional development through a simple-to-administer mindfulness-based school program for elementary school children: A randomized controlled trial*. *Developmental psychology*, 51(1), 52.
- Siegel, R. D., Germer, C. K., & Olendzki, A. (2009). *Mindfulness: What is it? Where did it come from?* In *Clinical Handbook of Mindfulness* (pp. 17-35). New York: Springer
- Uzun, B. (2020). *En Uzun Yollar Tek Adımla Başlar*. İnkılap Yayınları, İstanbul.
- Uzun, B & Kral, T. (2021). *Fark et, anda kal; namıdiger Mindfulness: Farkandalık Uygulamalarının dünü, bugünü ve kültürümüze duyarlılığı*. *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 4(1), 16-27.

ETKİLİ MESLEKİ GELİŞİMİN SEKİZ ÖZELLİĞİ

Dr. Selçuk DOĞAN
Georgia Southern University

Son 30 senede öğrenci başarısını etkileyen faktörlerle ilgili yapılan araştırmalarda öğretmenlerin katıldığı mesleki gelişim etkinlikleri ve onların kalitesini ön plana çıkıyor.

Öğretmenlerin bu eğitimlere katıldıkça, sınıflarında daha yenilikçi ve modern öğretim yöntemleri kullanması bekleniyor. Böylece öğrenci başarısının artması isteniyor.

OECD TALIS 2018 verilerine göre Türkiye'deki öğretmenlerin %90'ı son bir senede çeşitli eğitimlere katılım göstermiş. Bu eğitimlerin çoğunun seminerler, webinarlar ya da eğitim konferansları olduğu görülüyor. İçerik olarak bakıldığında teknoloji ve eğitimdeki yeni yönelimlerin çoğunlukta olduğu görülmesine rağmen, eğitimlerin okulun dinamiklerinden uzakta olduğu, eğitim sonrası takibin yapılmadığı, bu eğitimlerin kısa süreli programlar olduğu ve öğretmenler arası iş birliğinin fazla olmadığı görülüyor.

Peki bu özelliklere sahip olan eğitimlerle öğrenci başarısı artırılabilir mi? Öğretmenin birkaç saatlik canlı yayınlarla katılması, onun öğrenciye dokunabilmesini sağlar mı? Pasif olarak dinlediği ve sadece farkındalık kazandığı eğitimler öğretmene ne katıyor? Eğitimcilerle eğitimden sonra ulaşılabilmesi öğretmeni memnun ediyor mu? Bilimsel verilere göre bu soruların cevapları pek tatmin edici değil. Bu ve benzeri eğitimlere katılan öğretmenlerin öğrencilerinde başarı artışı gözlemlenmiyor. Diğer bir deyişle birkaç eğitime katılarak sertifika almak aslında sadece öğretmenlerin özgeçmişinde bir satırı işgal ediyor.

Bu problemi düzeltmek için öncelikle "mesleki gelişim" kavramını tekrar tanımlayıp onu "seminer döneminden" ayırmak gerekiyor. Yeni tanıma göre mesleki gelişim döneme yayılır, öğretmenin sınıftaki uygulamalarıyla ilgilidir ve süreçte mentor, koç ya

da kolaylaştırıcı aktif rol oynar. Etkili mesleki gelişimi tanımak ve somutlaştırmak için pratik ve bilimsel çalışmalar yapılıyor. Son yapılan araştırmalarda bir eğitimin öğretmene ve öğrenciye etki edebilmesi için bir takım özellikler belirleniyor. Sayıları ve bazen özelliklerin başlıkları değişse de, ortak noktada odaklanılan sekiz özellik var:

1. Zamana ve sürece yayılması. Eğitim programlarını Haziran ya da Ağustos'taki birkaç haftaya sığdırmak yerine, onları döneme yaymak daha yararlı oluyor. Böylece öğretmen kendi hızında ve mekândan bağımsız öğrenebiliyor. Bu şekilde öğretmen için bireyselleştirilmiş ve farklılaştırılmış bir yapı ortaya konuyor. Teknolojinin desteğiyle de asenkron (eş zamanlı olmayan) öğrenme etkinlikleri sürece dahil edilebiliyor.

2. Yeterli sürede olması. Sınıf içine etki eden eğitimlerde konu ve kademeye göre sayı ve miktar değişse de, çoğunlukla 20 saat bizim için sihirli bir değer. 20 saatin sürece yayılması bize bir referans noktası veriyor. Diğer bir deyişle, eğitimi başarıyla tamamlamak için öğretmenin en az 20 saat çaba göstermesi gerekiyor. Buna "maruz kalma" ya da "temas" süresi de deniyor. Beş hafta sürececek bir eğitim programında öğretmenin ortalama olarak haftada dört saat öğrenmeye maruz kalması etki için yeterli olabiliyor.

3. İçerik bilgisi. Mesleki gelişim programlarında dört temel içerikten en az ikisinin verilmesi öğretmeni bir adım ileriye götürebiliyor. Bu içerikler 1) pedagoji bilgisi (örneğin, öğretim strateji ve yöntemleri ve program geliştirme), 2) pedagojik alan bilgisi (örneğin, belirli bir dersi öğretme yöntemleri), 3) öğrencilerin nasıl öğrendiği bilgisi

(örneğin, belirli bir konu için o öğrenci grubunun öğrenme şeklini bilmek) ve 4) alan bilgisi (örneğin saf matematik konularına hakimiyet). Bilimsel araştırmalar alan bilgisinin bu dördü arasında en etkili içerik olduğunu vurguluyor.

- 4. Aktif öğrenme.** Yapararak yaşayarak öğrenmenin yetişkinlere yönelik olanı olarak görebileceğimiz aktif öğrenmede öğretmen ders planı tasarlar, materyallere geri bildirim verir, eğitim yöntemlerinin uygulanma şeklini tartışır ve var olan öğrenme modellerini analiz eder. Sadece uzmanı dinlemenin tam zıttı olan aktif öğrenme, bir eğitim programının çoğunda uygulanarak etki sağlanabiliyor.
- 5. İş birliği.** Öğrenme topluluğu ve grup dinamiği olarak da kullanılabilen bu özellikte, meslektaşların birlikte üretmesi söz konusudur. Öğretmenin farklı bakış açılarından yararlanması ve deneyimleri görmesi için bir şans oluşturur iş birlikli çalışmalar. Kolektif şuur oluşturmak için sürece yayılan ve gittikçe karmaşılaşan iş birlikli etkinlikler, etkili eğitim programlarında çok fazla pozitif katkı oluşturuyor.
- 6. İyi örnekler ve örnek analizleri.** İçeriği ne olursa olsun, bir eğitim programında içerikle alakalı en

iyi örnekler öğretmene sunulmalıdır. Buradaki örneği uzman geliştirebilir ya da hazır bir örnek kullanılabilir. İkinci olarak, bu örnekler aktif öğrenme özelliğini de kullanarak öğretmenlerle birlikte incelenir, analiz edilir ve önemli noktalar tartışılır. Öğretmen bu örnekleri kendi sınıfında uyguluyormuş gibi düşünür.

- 7. Uzman desteği ve uzmana erişim.** Bir eğitim programı sırasında öğretmenlerin ihtiyacı olduğunda ya da olmadığında yanında olan kişi ya da kişiler uzman olarak tanımlanır. Uzmanlar içeriğe hakimdir ve eğitim programını yürüten ve öğretmenleri takip eden kişilerdir. Teknolojinin de kullanılmasıyla düzenli ve sistematik yapılan birebir ya da grup görüşmeleri, uzmanların öğretmenlere dokunmasını sağlar. Fikir alışverişi yapan öğretmen uzmandan yararlanır ve sürece yayılan bir eğitimden en büyük faydayı sağlamaya çalışır.
- 8. Geri bildirim imkanları ve yansıtmaya ayrılan özel zamanlar.** Öğretmenler aktif olarak ve iş birliğiyle yaptığı çalışmalara mutlaka detaylı ve zamanında geri bildirim almalı. Böylece yapılan ürüne düzenleme fırsatı sunulur. Geri bildirim programın ek bir parçası değil, olağan akışta olan gerekli bir özelliktir. Benzer şekilde

öğretmenlerin deneyimlerini ve bilgilerini eğitimle-
re getirmesi için yansıtma yazıları da kullanılır. Her
ilerleme açık uçlu sorulara verilen cevapla takip
edilir. Öğretmene kendi öğrenmesi hakkında düşün-
me fırsatı verilir. Öğretmenin öğrenme durumuyla
ilgili kanıtlar toplanır ve gerekliyse programda
düzenlemeler yapılır. Yansıtma aracılığıyla öğret-
men eğitimi sahiplenir ve motivasyonu artabilir.

Bilimsel çalışmalar bu
sekiz özellikten
olabildiğince fazlasının
eğitim programlarına
eklenmesinin etkiyi
arttırabileceğini
göstüyor.

Etkili mesleki gelişim programlarının sekiz özelliği
sayesinde öncelikle öğretmenlerin bilgi ve becerileri
zenginleştirilir. Daha sonra sınıf içine ve öğrenciye
yönelik çalışmalarla öğrenci başarısı, motivasyonu
ve davranış değişiklikleri sağlanabilir.

Öğretmenler ve okul yöneticileri, mesleki gelişim
planlamaları yaparken bu sekiz özelliği bir referans
yapılırken, özellikle yöneticilerin tercihlerinde sürece
yayılan eğitim programları tercih edilebilir. Eğitimi
veren kişinin niteliği önemli olsa da, aslında programın
yapısı da önemli bir değişken olarak kurumların
düşüneceği bir nokta olmalıdır. Seminer dönemlerini
"doldurmaya" çalışmak yerine, dönem içinde öğret-
mene hak ettiği, etkili eğitimleri sunmak birçok
anlamda kurumları ve öğretmenlerini besleyebilir.

Etkili mesleki gelişim programlarının sekiz özelliği,
ezberleri bozmak için bilimin objektifliğini kurumlara
sunuyor. Yapılan çalışmaların politikaya dönüşmesi
için okul yöneticilerini ve liderlerini teşvik ediyor.

Gelecekte kendine
profesyonel ve sağlam
bir yer edinmek isteyen
kurumların vizyonunda
bu sekiz özellik yer ettikçe,
hem öğretmen kalitesi
artacak hem de öğrenci
başarısı kalıcı hale gelecek.

KAYNAKLAR

Darling-Hammond, L., Hyler, M. E. & Gardner, M. (2017). *Effective teacher professional development*. California: Learning Policy Institute

Desimone, L. M. (2009). *Improving impact studies of teachers' professional development: Toward better conceptualizations and measures*. *Educational Researcher*, 38(3), 181-199.

Dogan, S., & Yurtseven, N. (2022). *Salgın sürecinde ve sonrasında öğretmenlerin mesleki gelişimi için karma bir program önerisi*. *Yaşadıkça Eğitim*, 35(2), 774-792.

OECD. (2022). *Turkey – TALIS*. <https://www.oecd.org/education/talis/turkey-talis.htm>

OKULLARDA ÖĞRENCİLERİMİZİ GELECEĞE HAZIRLAMAK İÇİN BİR YOL HARİTASI

Dr. Burcu AYBAT

TÖZOK Ortaokul Komisyonu Üyesi

Pandemi ve uzaktan eğitimin yarattığı dijital uçurum, eğitime erişimde eşitsizlikleri derinleştirdi. Bu nedenle okullar ve eğitimciler, öğrencilerin öğrenme kayıplarını telafi edebilmek için post pandemi dönemini yoğun bir tempo ile geçirdiler. Bir yandan da okulun rolü uzaktan eğitimle tekrar gündeme geldi. Yeni bir okul, yeni bir müfredat, öğretmenin yeni rolü üzerinde tartışmalarımız devam ediyor. Dijital teknolojilerin hayatımızda daha yoğun ve etkin yer alması, öğrenme ortamlarının öğrenci merkezli yeniden kurgulanması, müfredatın 21. yüzyıla uygun bir vizyonla yeniden şekillenmesi, veli-okul iş birliğinin yeni bir çerçevede şekillenmesi, öğrenenin ihtiyaç ve ilgi alanlarına yönelik öğretim tasarımının güncellenmesi kaçınılmaz oldu.

Her pandemi sonrası tarih; politiklardaki dönüşümleri, ekonomik ve sosyal yaşama dair yeni uygulamaları, sanat, eğitim ve kültürel yaşamdaki değişimleri yazdı. Roma İmparatorluğu'nun çöküşünü hazırlayan, Rus Devrimini tetikleyen, endüstri devrimini başlatan yine salgın hastalıklar olmuştu. Şimdi de Covid 19'un dijital dönüşümü de arkasına alarak yeni bir devrimi tetiklemesine şahit oluyoruz. Bunun yanında 1930'lu yıllardaki Büyük Buhrandan bu yana dünya ekonomisinin en çok riske girdiği dönemi yaşıyoruz. Teknolojinin iş gücünün yerine geçmesi, toplum içinde ayrımcılık ve uyumsuzlukların artması, sağlık, ekoloji ve ekonomik alandaki krizler post pandemi dönemi sonrası modern insanın yeni stres faktörleri oldu. İnsanoğlunun dünyaya olan etkisinin en üst düzeye çıktığı bu dönemde gezegenimiz üzerindeki ekolojik kriz geri

döndürülemez bir yola girdi. Kendimizi enerji savaşlarının içerisinde bulduk. Tüm bu Antroposen çağı etkileri altında eğitimin kritik bir öneme sahip olduğunu söylemeden geçemeyiz.

Ne yazık ki sürdürülebilir yaşamı desteklemesi beklenen eğitim alanının, K12'den yüksek eğitime, daha çok ekonomik gelişime katkı sunan iş gücü yetiştirme odağı var. UNESCO, tam da bu nedenle pandeminin gölgesinde 2020 yılında hazırladığı *"Dünya ile birlikte olmayı öğrenmek: gelecekte hayatta kalmak için eğitim"* ¹ adlı raporunda, gelecekte hayatta kalabilmemizin tek yolunun eğitimden geçtiğini ve bunun da dünyayı sadece anlamakla değil "dünya ile bir olmak"la mümkün olduğunu vurguluyor. Rapor, "dünyadaki yerimiz ile failliğimizi kıtten yeniden tasavvur etmek, yeniden öğrenmek için mücadeleye adım atmanın, eğitim ve okulların rolünü temelden yeniden yapılandırmanın zamanı geldiğini" söylüyor. Bu içgörüyü desteklemek için de 2050 yılında eğitimin neye benzeyeceğini ifade eden **7 vizyoner deklarasyon** öneriyor.

UNESCO, bu raporda vizyonunu paylaşmadan önce üç önemli önermenin altını çiziyor: Bunlardan birincisi, "İnsan ve gezegenin sürdürülebilirliği birdir ve aynı şeydir. Bizler ekosistemin ayrılmaz bir parçasıyız". İkincisi, "İnsanları dünyanın geri kalanından ayırmaya devam ederek sürdürülebilir gelecek elde etme girişimleri, niyet iyi olsa bile, yanıltıcı ve beyhudedir". Ve üçüncüsü de "Eğitim, birbirimize bağlandığımız dünyamızdaki yerimiz ve failliğimiz hakkında düşünme biçimlerimizi ve dolayısıyla hareket etme biçimlerimizi kıtten yeniden yapılandırmada çok önemli bir rol oynamalıdır."

1. 2050 yılına kadar eğitim ve hümanizm arasındaki ilişkiyi eleştirel bir şekilde yeniden değerlendirdik ve yeniden yapılandırdık. Şimdi eğitimin önceki hümanist misyonunun en iyi yönünü koruyoruz - adaleti teşvik etmek - ama onu yalnızca insani veya sosyal bir çerçevenin ötesine genişletiyoruz.
2. 2050 yılına kadar insanların ekosistemlere gömülü olduğunu ve sadece sosyal değil, ekolojik varlıklar olduğumuzu tamamen kabul ettik. "Doğal" ve "sosyal" bilimler arasındaki sınırları ortadan kaldırdık ve tüm müfredat ve pedagojiler artık ekolojik bir bilince sıkı sıkıya bağlı.
3. 2050 yılına kadar eğitimi insan istisnacılığını yaymak için bir araç olarak kullanmayı bıraktık. İlişkisel, müşterek dağıtılmış ve insandan daha fazlası (insanın tek başına var olmadığı, ekolojik bir ağ içinde insanlığını icra edebildiği) olduğuna inandığımız anlayışta bir yapıyı öğretiyoruz.
4. 2050 itibarıyla eğitimin insani gelişme çerçevelerini bir kenara atmış bulunuyoruz. Bireyciliği savunmak yerine, artık kolektif eğilimleri, onarıcı insanı ve insan ilişkilerinden daha fazlasını teşvik ediyoruz.
5. 2050 yılına kadar bir dünyada yaşadığımızı ve öğrendiğimizi kabul ettik. Benimsediğimiz pedagoji, artık dünyayı öğrendiğimiz, "dışarıda" bir yerlerde olan bir nesne olarak konumlandırmıyor. Dünya ile birlikte olmayı öğrenmek, yerleşik bir uygulama olmalıdır ve bu anlayış aynı zamanda insandan daha fazlasını ele aldığımız pedagojik bir iş birliğidir.
6. 2050'ye kadar eğitimi kozmopolit bir görevle yeniden görevlendirdik. Bu, onu hümanist, insancıl ve insan hakları perspektiflerinin evrenselci ve insan merkezci iddialarının çok ötesine taşıdı.
7. 2050'ye kadar gelecekte hayatta kalmak için eğitim hedefi, bu zarar görmüş Dünya'da kolektif iyileşme etiğine öncelik vermemize yol açtı.

UNESCO'nun bu çağırısı eğitim adına da birçok başka çağırısı içinde barındırıyor. Buna göre okul, insan odaklı bir yaklaşımdan çok ekolojik farkındalığa, sosyal adaletten çok ekolojik adalete odaklanmalı; insan, sosyal bir varlıktan öte ekolojik bir varlık olarak görülmeli; insandan daha fazlasını düşündüğümüz bir yapıya işaret etmeli; kişisel gelişimden kolektif eğilimlere geçmeli; öğrenmeyi ve öğretmeyi sadece insani bir etkinlik olmaktan çıkarıp dünya içindeki etkileşimlere odaklanmalı; öğrencilere dünyanın bir obje olarak öğretilmesini değil ortak dünyalarımızda başkalarıyla birlikte öğrenmeyi sağlamalı, tek tip evrensel değerler ve standartları benimsemek yerine çoğul perspektifleri dikkate almalı. Kısacası okul, dünyayı nasıl daha iyi yöneteceğimizi, kontrol edeceğimizi veya kurtaracağımızı öğretmekten çok "dünyayla nasıl birlikte olacağımızı öğrenmeyi" öğretmeli.

Bu raporun devamı olarak UNESCO, 2021 yılında yayımlanan "Geleceğimizi birlikte yeniden hayal etmek: eğitim için yeni bir sosyal sözleşme" ²

raporunda daha önce sözünü ettiği 7 deklarasyonu hayata geçirmek üzere detaylı bir yol haritası çiziyor. Hâlihazırdaki eğitim sistemimizde tespit ettiğimiz sınırlılıkların yeni yaklaşımlarla üstesinden gelmeyi hedefliyor. Raporda 5 ana prensipten detaylıca söz ediliyor: (1) dayanışma ve iş birliğine dayalı bir pedagojik yaklaşımın evrilmesi; (2) insanlığın ortak mirasının bir parçası olarak bilginin edinilmesi, yeni bilginin ve yeni olası geleceklerin kolektif olarak yaratılmasına dair bir müfredat ve içerik kurgulanması; (3) iş birliği içinde takım hâlinde çalışan, bilgi üreten, dönüşümlü düşünen, araştırmacı ve profesyonel otonomiye sahip öğretmenlerin kritik role sahip olması; (4) eğitim ekosisteminin merkezi sütunları olarak tanımlanan okulların, öğrencilerin zorluklarla ve fırsatlarla karşılaştığı, bireysel kapasitesini birlikte çalışmaya kullandığı, dijital teknolojileri etkin kullandığı, sürdürülebilirliğin model olduğu okullara dönüşmesi; (5) farklı zamanlarda ve mekânlarda nitelikli eğitimin desteklenmesi, güçlendirilmesi ve finanse edilmesi.

Bu raporlardan yola çıkarak aklımızda beliren elbette ki pek çok soru var. Sürdürülebilir yaşamı dikkate alsak bile ekonomilerimizin büyümesi karbon emilimini artırdığına göre iklim krizinin de eşğine gelen dünyamızda çocuklarımız için refahı, mutluluğu ve konforu nasıl garanti edebiliriz? Eğitimin bu tartışmada rolü nedir? Dünyanın yeni hâline uyum sağlamaları için çocuklarımıza okullarda hangi becerileri ve yetkinlikleri, nasıl kazandırmalıyız? Pandemi ile birlikte bu durum nasıl etkilendi?

Dünya Ekonomik Forumu'nun *Geleceğin Meslekleri 2020 Raporu*³ yine pandeminin etkilerine vurgu yapıyor. Rapor, pandeminin yarattığı yıkıcı etkiyle gelecekte ekonomik çemberi döndürecek meslekleri ve yetkinlikleri tanımlıyor, gelecek 5 yıl içerisinde ihtiyaç duyacağımız teknoloji dönüşümü ihtiyaçlarını ve becerileri listeliyor. Bulut bilişim, büyük veri ve e-ticaretin hayatımızda olmasıyla birlikte teknolojiyi daha çok benimseme, iş hayatında otomasyona geçiş, kısa süre içinde yok olacak meslekler, temel ihtiyaç duyulan 21. yüzyıl becerilerinin (eleştirel düşünme, yaratıcılık, problem çözme gibi) geliştirilmesi, uzaktan çalışma şartları, çevrim içi öğrenme eğilimi, ihtiyaçlara göre yeni becerilerin kazandırılması, entelektüel sermayeye yatırım yapma ihtiyacı, eşitsizliklerin artması, çevresel, sosyal ve yönetişimsel metrikler ve kamudan ihtiyaç duyulan destekler gündemimizde olmaya devam edecek. Yine aynı rapora göz attığımızda yükselişe geçen meslekler arasında veri analisti ve bilim insanı, yapay zekâ ve makine öğrenimi uzmanı, büyük veri uzmanı, dijital pazarlama ve stratejileri uzmanı, süreç otomasyonu uzmanı, iş geliştirme uzmanı, dijital dönüşüm uzmanı, bilgi güvenliği analisti, yazılım ve uygulama geliştirme, nesnelerin interneti uzmanı gibi mesleklerin yükselişe geçtiğini görüyoruz.

Tüm bu öngörülerini dikkate aldığımızda, sosyal koruma mekanizmalarının yetersiz olduğu ülkemizde gelecek nesli zorlu günler bekliyor. Öğrencilerimizin şu an okullarda öğrenilen pek çok bilgi ve beceriyi 5 sene sonra kullanamayacaklarını düşünürsek yeni becerileri otonom bir şekilde öğrenen, dünyadaki gelişmeleri ve fırsatları takip eden, esnek, dayanıklı bireylere ihtiyacımız olduğunu unutmamak gerekir. UNESCO'nun sözünü ettiği "2050 okulları" belki ilk bakışta ütopyik bir hayal gibi görünebilir ancak **belki de Dünya Ekonomik Forumu'nun listelediği 2025'te öğrencilerimizin sahip olması gereken en önemli 15 beceri, UNESCO'nun sözünü ettiği perspektif içerisinde okullarımızda geliştirilebilir.**

2025'te En Önemli 15 Beceri (Geleceğin Meslekleri Raporu, 2020)

1. Analitik düşünme ve inovasyon
2. Aktif öğrenme ve öğrenme stratejileri
3. Karmaşık problem çözme
4. Eleştirel düşünme ve analiz
5. Yaratıcılık, orijinallik ve girişim
6. Liderlik ve sosyal etki
7. Teknoloji kullanımı, izleme ve kontrol
8. Teknoloji tasarımı ve programlama
9. Rezilyans, stres toleransı ve esneklik
10. Akıl yürütme, problem çözme ve fikir oluşturma
11. Duygusal zekâ
12. Sorun giderme ve kullanıcı deneyimi
13. Servis yönelimi
14. Sistem analizi ve değerlendirme
15. İkna ve müzakere

21. yüzyıl becerileri olarak da adlandırdığımız gelecekte yeni neslin ihtiyacı olacak bu beceriler ile ilgili alanyazında pek çok farklı beceri setleri ile karşılaşabiliriz. Bu beceri setleri de teknolojik gelişmelere bağlı olarak kendilerini sürekli güncellemektedirler. En popüler olanları ISTE (International Society for Technology in Education) standartları, P21 (Partnership Standards for 21st Century Learning) standartları, IB (International Baccalaureate) öğrenen profili, enGauge 21st Century Skills ve ATC21S (Assessment and Teaching 21st Century Skills) standartları olarak sayabiliriz. Hangi beceri setini kullanırsanız kullanın ya da isterseniz kendi beceri setinizi kendi vizyon ve misyonunuzu dikkate alarak yeniden yazın, yine de bir yaklaşıma ihtiyaç duyabilirsiniz. İşte bu yaklaşımı geliştirmek için kullanabileceğiniz adımlar şunlar olabilir:

Bütünsel ve sistematik yaklaşın: Kazanımlarınızı, değerlendirme yöntemlerinizi, sınıf içinde uyguladığınız öğretim yöntem ve yaklaşımlarını, müfredat dışı etkinliklerinizi, profesyonel gelişim modelinizi, öğretmen yetiştirme programınızı, okulöncesi eğitiminizi ve kullanacağınız teknolojileri 21. yüzyılın çerçevesine göre yeniden düzenleyin. Bu becerilerin gelişmesini sağlayacak bir okul kültürü oluşturmak ve tüm disiplinlerde bu becerilerin müfredata entegrasyonun hayata geçirmek fark yaratacaktır.

Hangi becerilere odaklanacağınızı belirleyin: Uluslararası beceri setlerini araştırın, karşılaştırın, okulun misyon ve değerlerini de dikkate alarak ister var olan bir beceri setini benimseyin, isterseniz kendi beceri setinizi kendiniz oluşturun. Benimseydiğiniz 21. yüzyıl becerilerinin mutlaka gözlemlenebilir ve ölçülebilir alt hedeflerini yazın.

Mesleki gelişim çalışmalarına katılın: 21. yüzyıl becerilerini öğrencilerinize nasıl kazandırabileceğinize dair eğitimlere katılın, online profesyonel gelişim fırsatlarını takip edin. Bu kaynaklar ve eğitimler müfredatınızı yeni yüzyıla göre yeniden ele almanıza yardımcı olacaktır.

Yalnız değilsiniz, yardım alın: Popüler modeller olan P21 ve ISTE kaynaklarını inceleyin. Bu organizasyonlara üye olmanız durumunda online eğitimler, konferanslara katılım ve kitap ücretlerinde indirimler, video bankasına ulaşabilirsiniz. Yerelde danışmanlık hizmeti veren organizasyonlarla da ilerleyebilirsiniz.

Son olarak UNESCO, raporunda daha çok gelişmiş ülkelerde öne sürülen evrensel değerlerin ve becerilerin ötesinde çok daha farklı bir kavrama daha odaklanıyor. Sözü ettiği "Pluriversal" kavramı ile farklı coğrafyalardaki etik donanım ve ontolojik yaklaşımların farkına vardığımız bir anlayıştan söz ediyor. Tekil, normatif ve tepeden inme bir evrenselliğin yerine farklılıkları öne çıkarmak için böyle bir kelime ayrımı yapıyor. Barışı temel alan, bireye, insana, tüm varlıklara ve farklılıklara saygı duyan bireyler ancak pozitif etki yaratabilir. Tüm bu farkındalık elbette çocuklarımızın içinde bulunduğu çevresine duyduğu aidiyetle başlıyor. Fikirlerini paylaşmaktan çekinmeyen, özgür düşünen, kendini ifade edebilen bir nesil; okuyan, araştıran, merak eden, farklı bakış açılarını dinleyen, çıkarımlar yapabilen, sürekli gelişen ve sürekli öğrenen bir nesildir. Öğrencilerimizin, gelecek yüzyılda ihtiyacı olan becerileri geliştirmelerini istiyorsak okullarımızda tüm bu becerilerin gelişmesini sağlayan bir okul kültürü oluşturmaya çalışmalıyız. Ayrıca biz öğretmenler olarak sınıflarımızda sadece bu becerileri kazandırmaya değil aynı zamanda bu becerilerin sergilenmesinde rol model olmaya özen göstermeliyiz.

Okullarımızda,
bulunduğu coğrafyada
etik ve sorumlu kararlar
verebilecek, farkındalığı
yüksek, sosyal, kültürel
ve ekolojik sorunlara
duyarlı ve karmaşık
problemlere yaratıcı
çözümler üreten
bireyler yetiştirmeliyiz.

KAYNAKLAR

1. UNESCO'nun "Learning to become with the world: education for future survival" (Dünya ile birlikte olmayı öğrenmek: gelecekte hayatta kalmak için eğitim) raporuna ulaşmak için <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374032>
2. UNESCO'nun "Reimagining our futures together: a new social contract for education (Geleceğimizi birlikte yeniden hayal etmek: eğitim için yeni bir sosyal sözleşme) raporuna ulaşmak için <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379707.locale=en>
3. Dünya Ekonomik Forum'un "The Future of Jobs Report 2020 (Geleceğin Meslekleri Raporu 2020)" ulaşmak için <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020/>

TEKNOLOJİ İLE ÖĞRENME ARTIK KLASİK ÖĞRENİM KADAR GÜÇLÜDÜR

Birkan KILIÇ
TÖZOK IT Komisyonu Üyesi

Teknoloji eğitimin “her yerinde” artık. Dijital içeriğe yılda en az 5 milyar dolardan fazla harcanıyor. Donanım ve yazılım içinse yıllık en 10 milyar doları aşan bir eğitim teknolojisi endüstrisi var.

Lakin, önemli bir araştırma grubu, çoğu öğretmenin yeni teknolojinin sınıflarına girmesine rağmen öğretim yöntemlerini dönüştürmekte yavaş olduğunu da açıkça ortaya koydu!. Okullar ve eğitimciler, öğretmenlerin değişen rolü, esnek ve “kişiselleştirilmiş” eğitim modellerin gereklilikleri ile nasıl baş edebileceğini araştırıyor hala. Bu aslında sadece “öğretmen” pozisyonundakilerin de görevi değil. Esasen eğitim, çarpıcı bir şekilde değişimin arifesinde. Ve bu değişimi hep birlikte gerçekleştirmeliyiz. Okul yönetimleri, veliler, öğretmenler ve öğrenenler. Eğitimcilerin çoğu, uzun süredir devam eden, alışkanlıklarını değiştirmenin daha derin kültürel zorluğuyla boğuşmaya devam ediyor. Rutinleri değiştirmek her zaman zor.

En temel sorunlarda bir de vakit! Her değişim “vakit” ile hayat bulur. Kurumlar ve öğretmenler alttan yukarı gelişen bu değişim isteği için en önemli yatırımı, zamana yapmalıdır.

Teknolojinin ve çevrimiçi öğrenmenin çoğu öğrenci için öğrenme sonuçlarını iyileştirdiğini gösteren sınırlı kanıt var. Çünkü ölçme için kullandığımız kriterler de değişmeli. Neyi ölçmemiz gerektiğinde. Sadece test ile ölçülen yeteneklerin dışına çıkmalıyız. Bilişim çok daha fazla online hala gelen öğrencinin geliştirdiği dijital-sosyal, dijital-duygusal becerileri nasıl ölçeceğiz?

Bu beceriler bile artık başlı başına sosyal hayatta kişileri temsil eder hale geldi. Dijital becerilerinizi zayıf olması zamanla sizi iletişim becerilerinizin zayıf olması kadar etkiliyor. Paragraf başında değindiğim gibi. Teknolojinin klasik öğrenme becerilerini geliştirdiğine dair sınırlı kanıt olasa da, dijital öğrenme becerilerini ölçmeyi öğrenirsek olayın bizim düşündüğümüzden daha karmaşık olduğunu görebiliriz.

Teknoloji ile öğrenme artık klasik öğrenim kadar vardır güçlüdür ve önemli bir etkidir. Teknolojik becerilerin, teknik altyapı, temel beceriler, know-how temelinde inşa edilip üstüne dijital-sosyal beceriler kazandırılmalıdır. Ve bu eğitim küçük yaşlardan itibaren hayat bulmalıdır. Böyle sağlam temeller ile başlayan bir eğitime alışan öğrencilerimiz elbette teknoloji ile öğrenme gerçekleştireceklerdir. Lakin yarım , gönülsüz ve iyi planlanmamış her şeyde olduğu gibi teknoloji eğitimi de bu şekilde hayata geçirildiğinde kaçınılmaz son olan başarısızlığa uğruyor. Bu eçrçevde eğitim politka bileriyeceri ve öncülük rolü sütülenen diğer kurumlar teknoloji ile olan ilişkilerini gözden geçirilmelidir. Bakış açısı sade bir ön plana çıkarma , bizde de var artık gibi kavramlardan uzaklaştırılmalıdır acilen. Ülke çapında derin bir politika oluşturulmalı ve seçili öncü okullar ile adımlar atılmaya hızlıca başlanılmalıdır.

Burada aslında sadece öğrenci-okul hayatında değil insanlığın günlük rutininde de teknoloji en üst seviyede rol almaktadır. Bundan kaçınmaya

çalışmak yada geriden gelelim politikası izlemek yerine tüm olanaklarımızı öncü olmak için kullanmalıyız. Bu sayede halihazırda kar fırtınası gibi gelen teknolojik gelişmeler altında şaşkına dönmüş aile ve öğrencileri daha bilinçli bir şekilde kendilerini korumalarını ve süreci yönetmelerini sağlayabiliriz.

Dijital dikkat dağıtıcılar, teknolojiye eşit olmayan erişimin ve teknolojinin kullanımının başarı farklarını artırabileceği ve daha fazlasıyla ilgili endişelerde iderek artmakta. Burada çözü yasaklamak, göz ardı etmek ya da yokmuş gibi davranmak yerine.Etkin kullanmak araştırmak ölçmek ve yeniden şekillen-dirmek olmalıdır.

Özellikle eşit olmayan erişim konusunda daha hızlı adımlar atmalıyız. Anca eşitlikle kalkınabilceğimizin farkına varmalıyız. Dikkat dağıtıcılar teknolojiden önce de hayatımızda hep vardı ve var olacak. Aksine teknolojik dikkat dağıtıcılar doğası gereği çok daha kolay denetlenebilir ve kontrol altına alınabilir süreçlerdir. Yeterki bilinçli bir okul-aile-sosyal hayat politikası inşa edelim.

Örneğin Kişiselleştirilmiş Öğrenmeye, dijital dikkat dağıtıcılar an daha fazla odaklanmalıyız. Eğitim teknolojisi alanındaki birçok kişi, yeni teknolojileri, okulların her zamankinden daha çeşitli öğrenci popülasyonlarının ihtiyaçlarını karşılamasına yardımcı olacak güçlü araçlar olarak görüyor.

Dijital cihazların, yazılımların ve öğrenme platform-larının, eğitimi her bir öğrencinin akademik güçlü ve zayıf yönlerine, ilgi ve motivasyonlarına, kişisel tercihlerine ve optimal öğrenme hızına göre uyarlamak için bir zamanlar hayal bile edilemeyecek adımlar atması bu konuda önemli bir devrimin başlangıcı. Okul duvarları arasında sınırlı zamanda herkes için aynı kalıplarda öğrenmenin gerçekleşmesi

yerine, aynı zaman diliminde farklı araçlarla her öğrenciye optimal şartlarda öğrenme ortamının sunulması pek çok süreci baştan sona değiştirecek. Teknolojiyi sunum cihazları ve proje cihazlarının ötesinde öğrenmenin anlamlı bir parçası haline getirmeliyiz.

Yeni teknolojilerin yeni zorluklar da getirdiği gerçeğini yadsımadan anlamlı planlar oluşturabiliriz.

Örneğin, "büyük veri"nin yükselişi, okulların hassas öğrenci bilgilerini nasıl gizli ve güvenli tutabileceği konusunda kişisel verilerin korunması hususu için iyi bir örnek. Okullarda oluşturulan ve toplanan çok sayıda hassa veri var. Ama bu veriler sayesinde hem okulların günlük işleyişi hem de öğrencilerin öğrenme süreçleri çok hızlı ilerliyor. İkilem de burada karşımıza çıkıyor. Bu hassa veriler yüzünden geri adım mı atmamız yoksa ilerlemeye devam mı etmeliyiz?

Bir diğer olgu da artık teknoloji tüm bu öğrenme sürecini belirli bir zaman için değil 7-24 erişebilme ve yönetebilme imkanı sunması. Bu da üzerinde epeyce konuşulması gereken bir durum.

Elbette önce irade, tüm bu sorunların ve fırsatların irade ile mümkün olduğunu görüyoruz. Bu konuda kısa zamanda kapsamlı adımlar atılmasında büyük yarar olduğunu düşünüyorum.

Burada çıkan son durum şu, sadece tek bir soruna değil bütüncül plana bakmalıyız. Ve aslında karşılaştığımız bu yeni durumlara "sorun" olarak değil çözülmesi gereken yeni olgular olarak bakmalıyız. Sınıflarımıza teknolojiyi iyi planlanmış bir şekilde sokmaya devam etmeliyiz.

Çünkü teknoloji kontrol edilebilir , ölçeklendirilebilir ve değerlendirebilir olandır.

CUMHURİYETİN 100. YILINDA RAKAMLARLA ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ

Süheyla KÖSELER
TÖZOK Okul Öncesi Komisyonu Başkanı

Eğitim doğumla başlayıp hayat boyu devam eden bir süreç. Hayat boyu sürecek öğrenmenin temelleri ise ilk altı yaşta yani erken çocukluk döneminde atılır. Bu dönemde çocuklara iyi eğitim verilmesi, gelişim alanlarının desteklenerek ihtiyaç duyulan çevre şartları sağlanması, çocuğun fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal gelişimini desteklemede çok önemli rol oynar.

Erken çocukluk eğitimi ilk olarak aile de başlar. Aileden sonra okul öncesi eğitim kurumları çocuğu toplumsal yaşama hazırlamada; sosyal becerilerini destekleyerek, bilişsel ve akademik kazanımlar edindirerek çocuğun bir birey olması yolunda aile ile birlikte hareket eder.

Erken çocukluk eğitimi aslında geleceğin yapılandırılmasında anahtar rol oynar. Diğer bir deyişle toplum mühendisliğinin temeli Erken çocukluk eğitiminde atılır. Ebeveynlerinin sıcak kucağından sonra ilk deneyimledikleri sosyal ortam anaokulu olunca, çocuklara ve geleceğe yapılan önemli bir yatırımdır erken çocukluk eğitimi. Çocuklar ilk 6 yıl içinde bilişsel, fiziksel ve sosyal açıdan gelişimlerini büyük ölçüde tamamlar. **3 yaşına** kadar bir çocuğun **beyni**, bir yetişkinden 2.5 kat fazla çalışır. Zekâ **gelişiminin** yüzde 70'lik kısmı ise 7 yaşına kadar tamamlanır ve öğrenme becerisi de bu yaşta gelişir. Bu muazzam veri bile aslında erken çocukluğun kritik bir öneme haiz olduğunu anlamak için yeterlidir.

Ülkemizde erken çocukluk eğitiminin tarihçesine bakarsak Cumhuriyetin ilk yıllarında okul öncesi eğitimden ziyade ihtiyaca binaen ilköğretime öncelik verilmesi gerektiğinden, bu ilk yıllarda okul öncesi eğitim kurumlarının açılması yerine erken çocukluk eğitimin aileler tarafından yapılandırılması benimsenmiştir.

Cumhuriyet kurulduğunda tüm ülkede 80-100 dolayında anaokulu bulunmaktadır. 1961'deki 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu okul öncesi eğitimi yeniden gündeme getirmiştir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu da okul öncesi eğitimin amaçlarını belirlemiştir. Bundan sonraki dönemlerde Okul öncesi eğitimin önemi ve yaygınlaştırılması Hükümet Programlarında, Kalkınma Planlarında, Eğitim Komisyonlarında ve Milli Eğitim Şuralarında ele alınmıştır.

IV. Mili Eğitim Şurası'nda (1949) Cumhuriyet döneminde ilk kez, aile eğitimi üzerinde durulmuştur (www.meb.gov.tr).

VII. ve VIII. Mili Eğitim Şûr'aları'nda (1957 ve 1962) okul öncesi eğitime ilköğretim bünyesinde isteğe bağlı okulların yapabileceği belirtilmiştir.

1974'teki IX. Milli Eğitim Şurası, okul öncesi eğitimin amaç ve görevlerini yeniden belirleyip, Milli Eğitimin genel amaçlarına, temel ilkelerine uygun bir şekilde; çocukların fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimlerini destekleyerek ve onları temel eğitime hazırlamak ana perspektifinde yapılandırılmıştır.

1981 yılında gerçekleştirilen X. Milli Eğitim Şurası Türk Milli Eğitim bir bütün program olarak değerlendirmiş ve anasınıfı programları, anasınıfının amaç, hedef ve kazanımları vb. başlıkları altında konuyu ayrıntılı olarak değerlendirmiştir. (MEB, 1981).

1988 yılında yapılan XII. Milli Eğitim Şurası'nda özellikle programların aile ortamından gelen eşitsizlikleri giderecek şekilde Türkiye'nin şartlarına ve değer sistemlerine uygun olarak geliştirilmesi kararı alınmıştır (MEB, 1989).

XIV. Milli Eğitim Şurası (1993), diğer Şuralardan farklı olarak 2 temel gündem konusundan birini okul öncesi eğitime ayırmıştır.

XVII. Milli Eğitim Şurası'nda (2006), 60-72 aylık çocukluk çağını kapsayan okul öncesi eğitim döneminin zorunlu hale getirilmesi için çalışmalara karar verilmiştir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda, gerekli düzenlemeler yapılarak, "Okul öncesi Eğitim Kanunu" çıkarılmasına ve genel bütçeden okul öncesi eğitime ayrılan payın artırılmasına karar verilmiştir (www.meb.gov.tr).

Son yapılan XX. Milli Eğitim Şur'asında (2022) ise eğitimde fırsat eşitliğini artırmak için okul öncesi eğitiminin yaygınlaştırılması, imkân farklılıklarının azaltılması için projeler geliştirilmesi, öğretmen eğitimlerinin niteliğinin artırılması ve mesleki eğitimin günümüzün ihtiyaçlarını karşılamak için iyileştirilmesine dair tavsiye kararları alınmıştır. (www.meb.gov.tr).

XX. Milli Eğitim Şur'asında da değinildiği ve erken çocukluk eğitimin öneminin çokça altının çizildiği bu son dönemde, okullaşma oranlarına bir göz attığımızda 2016-2017 yılında Erken çocukluk eğitim kurumlarına kayıtlı öğrenci sayısı (Resmi& Özel Okullar) 1.326.123 iken bu sayı 2020-2021 yılında 1.225.981 e gerilemiştir. Tabi ki bunda pandeminin tüm yaş gruplarında yarattığı olumsuz etki yadsınmaz zira bir önceki dönemde öğrenci sayısı 1.629.720 olarak gerçekleşmişti (2019-2020). Okul sayısına baktığımızda ise aynı dönemlere ilişkin rakamlar 2016-2017 için 29.293 okul iken (Resmi& Özel) 2020-2021 de bu sayı 30.978 e ulaşmıştır. Son yapılan yatırımlar ile birlikte 5 yaş okullaşma oranı %85'e ulaşırken 3-5 yaş okullaşma oranı ise %48'e ulaşmıştır.(www.meb.gov.tr).

Bu oranlara ve sayılara yazımızda neden yer verdik diye sorarsanız nitelikli bir erken çocukluk eğitimi aslında ülkenin geleceğine yapılan önemli bir yatırımdır. Erken çocuklukta okullaşma oranlarını arttırmak, daha çok çocuğa daha da erken yaşta

ulaşma hedefi ülke olarak öncelememiz gereken tartışmasız çok önemli bir hedeftir. Cumhuriyetten günümüze Milli Eğitim Politikalarımızda erken çocuklukta verilen eğitimin zenginleştirilmesinde ve yaygınlaştırılmasında gelişim evreleri ve yaşları dikkate alınarak detaylandırılmış müfredat ile birlikte, öğretmenlerin hizmet içi eğitimi, daha çok öğretmenin istihdam edilip, periyodik olarak eğitimlerle desteklenmesi sözü edilen hedeflere ulaşmamız için anahtar rol oynamaktadır.

Yine öğretmen sayılarına baktığımızda 2016-2017 de 77.109 olan Erken çocukluk öğretmen sayısı 2021-2021 de 95.049 a ulaşmıştır. Bununla birlikte 0-9 yaş çocuk nüfusumuz 12.537.000, toplam nüfusumuzun %14.8 ini teşkil etmektedir. İşte burada bu müthiş insan zenginliğinin nasıl eğitileceği konusu eğitimin dönüşümüne olan ihtiyacı/ inancı ortaya çıkarıyor.

Kısaca Ocak 2022'de TÖZOK Antalya Sempozyumunda değerli katılımcılar ve paydaşlar ile değerlendirdiğimiz gibi; Cumhuriyetin 100.yılında Temel Eğitimde ve Erken Çocukluk Eğitiminde dönüşüm geleceğin Türkiye'sini inşa etmek için elzem, bu konuda yapılan yatırımlar ve atılan somut adımlar ülkemizin geleceğini şekillendirmek adına hayati önem teşkil etmektedir.

FARKLILAŞTIRILMIŞ ÖĞRETİM ve FARKLILAŞTIRMAYI ANLAMA

Fatma ERTEN

Eğitim Uzmanı ve Danışmanı

Genetik olarak hepimiz birbirimizden bu kadar farklı özelliklere sahipken, beynimizin bilgiyi alma, işleme ve davranışa dökme şeklinin aynı olmasını da bekleyemeyiz. Sınıflarımızdaki öğrenciler, birbirlerinden oldukça farklıdır. Farklı genetik ve sosyo-kültürel özellikler taşıyan öğrencilerimizin, öğrenme tarzları da değişkenlik gösterir. Farklı düzeylerde sosyal ve duygusal olgunlukları vardır. İlgi duydukları alanlar ve bunların derecelendirmesi birbirinden oldukça farklıdır. Herhangi bir zamanda ve derste, hatta belirli bir dersin değişik yönlerinde akademik açıdan farklı hazır olma düzeylerine sahip oldukları görülür. Öğrencilerin hazır olma düzeyi ve ilgileri, belirli bir öğrenci için zamana bağlı olarak hatta dersin içeriğine göre değişiklik gösterebilir. Hayat boyu çocuklar, değişen bedenlerine, tarzlarına ve tercihlerine uyan çeşitli giysiler arasından seçim yapabilirler. Herhangi bir açıklama olmadan, bunun, onları rahatlattığını ve onların gelişen kişiliklerini ifade etmelerini sağladığını anlarız. Okulda farklı hazır olma düzeylerine ve ilgilerine sahip öğrenciler için öğretimi farklılaştırmak ya da uyarlamak da ayrıca daha rahatlatıcı, ilgi ve dikkat çekicidir. Herkese uyan tek tip öğretim, kronolojik olarak aynı yaşta olsalar da, farklı ihtiyaçlara sahip öğrencilere göre tıpkı tek beden giysi gibi kaçınılmaz olarak bol gelecek ya da dar ayakkabı gibi ayaklarını vuracaktır.

Farklılaştırılmış öğretim bir sınıftaki öğrencilerin çeşitliliğine dair gerçeklerin, öğretim programının gerçekleri ile birlikte ele alınabildiği sınıflar yaratmanın mümkün olduğunu ortaya koymaktadır. Bir öğretmenin iyi bir farklılaştırılmış öğretim uygulayıcısı olabilmesi için kendi inanç ve değerlerini, ilgi alanlarını, baskın olan öğrenme tarzlarını, öğrenme ortamı tercihini, hangi zeka türünün baskın olduğunu, baskın mizaç özelliğini bilmesi oldukça önemlidir. Bu sayede öğretmen sınıfını ve öğrenme içeriğini şekillendirirken her öğrenenin ihtiyacını karşılayıp karşılayamadığını anlayarak, öğretimi farklılaştırma yoluna gidecek ve mesleğinde de uzmanlaşmayı tercih edecektir. Farklılaştırma, bir öğrencinin elinden gelen en iyi ve en verimli

şekilde öğrenebilme olasılığını artırmak için, öğretmenlerin önceden öğrenci ihtiyaçlarını öğrendiği ve bu bilgiler ışığında **ne öğrenmeleri gerektiğine, nasıl öğreneceklerine, ne öğrendiklerini nasıl göstereceklerine** yönelik çeşitli yaklaşımlar planlanması demektir.

Son yıllarda özellikle çocuk merkezli öğrenme yaklaşımlarının kalbinde yer alan farklılaştırılmış öğretim ile ilgili bazı kavram kargaşaları mevcuttur. Bu nedenle öncelikle farklılaştırılmış öğretimin ne olmadığı ve ne olduğunu anlamının uygulamada kolaylaştırıcı olacağını düşünüyorum.

Farklılaştırılmış Öğretim Nedir?

1. Heterojen ortamlardaki çeşitliliğe değer vermek ve onun için plan yapmaktır.
2. Öğrenci ihtiyaç örüntüleri etrafında tasarlanmış derslerdir.
3. İçerik ve öğrenci ihtiyaçlarına dayalı tüm grup, küçük grup ve bireysel görevlerin kullanımıdır.
4. Etkin öğretim kadar eski bir fikirdir.
5. Esnek grupların anlamlı şekilde kullanılmasıdır.
6. Kaliteli öğretimin çekirdeğindedir.
7. Öğretim ve öğrenme üzerine Öğrenci-Odaklı bir düşünme yoludur.
8. Yukarı doğru öğretimdir. (Öğretimi basitleştirmek değil)
9. Her öğrencinin sahip olduğu öğrenme ve duygusal ihtiyaçlara hitap etmektir.
10. Geniş bir öğrenci yelpazesine uygulanan kriterlerin başarısı için gereklidir.

Farklılaştırılmış Öğretim Ne Değildir?

1. Grup çalışmasının eşanlamlısıdır.
2. Bir dizi öğretim stratejidir.
3. Bireyselleştirilmiş öğretimdir.
4. Herkes için BEP'tir.
5. Çoğunlukla üstün olarak tanımlanan öğrenciler içindir.
6. Öğrencileri yeterliliklerine göre takip edip veya gruplandırarak sınıflara yerleştirmektir.
7. Öğrenme kazanımları ile uyumsuzluktur.
8. Bazı öğrenciler için öğretimi aşırı kolaylaştırmadır.
9. İyi öğretimin üstüne ilave birşeydir.
10. Sınıf içinde yeterliliklere dayalı gruplamadır.
11. Çoğunlukla tanımlanmış öğrenme zorlukları olan öğrenciler içindir, değildir.

Birçok öğretmen günümüzde yenilikçi öğrenme akımlarını takip etmekte ve sınıfında en iyi öğrenmeyi gerçekleştirecek metodları uygulamaya çalışmaktadır. Farklılaştırılmış Öğretim işte bu arayış içinde olan öğretmenlerin, öğrenme yaklaşımına bakış açısını değiştiren bir yöntemdir. Unutmamamız gereken bir gerçek; **Farklılaştırma**, içinde “Çeşitli Sihirlerin” yer aldığı bir çanta değil bir FELSEFEDİR.

Farklılaştırılmış Öğretimin Felsefi Hedefleri Aşağıdakilerdir:

1. Bütün öğrencilerimi yakından tanımak istiyorum.
2. Bütün öğrencilerimin kendilerine saygı duyulan, zorlu yüksek kaliteli çalışmalara katılmalarını istiyorum.

3. Öğrencilerimi bulundukları yerlerde karşılamak istiyorum; hepsi farklı yerlerde.
4. “Öğrencilerimin bulundukları yerlerin” sürekli olarak değiştiğini biliyorum; bu yerler dinamik, hareketli yerler.

Eğer bir öğretmen bu felsefi hedefleri düşünüyor, çözüm arayışına giriyorsa içgüdüsel olarak bazı yöntem ve teknikleri kullanır. Oysaki farklılaştırılmış öğretim uygulayıcısı olabilmek için içgüdüsel yollarla yapılanlar değil, veri toplayarak ve kanıta dayalı yapılması gerekenleri yapmalıdır.

Öğretmenler Neyi Farklılaştırabilirler?

Öğrencilerin, öğreneceği bilgiler ve bu bilgilerle ilgili malzemeleri farklılaştırıyorsa içeriği, öğrencilerin, temel beceriler kullanarak öğretmenin öğretmek istediği önemli konuları anlamalarını sağlayan aktiviteleri farklılaştırıyorsa süreci, öğrencilerin belli bir öğretim sürecinin sonucunda anladıklarını, öğrendiklerini ve yapabildiklerini gösterme ve bir adım ileriye götürme biçimini farklılaştırıyorsa ürününü farklılaştırırız.

Nasıl bir durumda neyi farklılaştırırız?

Hazırbulunuşluk: Eğer görevler becerilerle yakın olarak örtüşüyorsa gelişimi destekler bu durumda hazırbulunuşluğa göre farklılaştırılmış öğretim yaparız.

İlgi: Eğer görevler merak veya şevk uyandırıyorsa motivasyonu artırır bu durumda ilgiye göre farklılaştırılmış öğretim yaparız.

Öğrenme Stilleri: Eğer görev öğrencileri tercih ettikleri biçimde çalışmaya teşvik ediyorsa etkin olmalarını sağlarız bu durumda öğrenme stillerine göre farklılaştırılmış öğretim yaparız.

Farklılaştırılmış öğrenme sınıf uygulaması için aşağıdaki temel prensipleri bir öğretmen olarak benimsemiş olmamız gerekir;

1. Açık öğrenme hedefleri belirlemek
2. Sürekli ölçme-değerlendirme ve düzenleme kullanmak
3. Esnek şekilde gruplamalar yapmak
4. Öğrencilere saygılı çalışmalar tasarlamak
5. Uygun zorlanma sağlama

KAYNAKLAR

- 1- 2006-2007 Yılında Virginia Üniversitesi’nde Jennifer Beasley’den alınan online eğitim materyalleri
- 2- Carol Ann Tomlinson , *Farklı Yeteneklere Sahip Öğrencilerin Bulunduğu Sınıflarda Öğretimi Farklılaştırma*)
- 3- Carol Ann Tomlinson , *Öğrenci Gereksinimlerine Göre Farklılaştırılmış Eğitim*,

ZEKÂYA ÇOKLU BAKIŞ ve EĞİTİM ÖĞRETİME YANSIMALARI

Dr. Öğretim Üyesi Nida TEMİZ
Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Başkanı

Zekâ, geçmişten geleceğe anlaşılmaya, tanımlanmaya çalışılan bir kavram; yönlendirilmeye, yönetilmeye, geliştirilmeye çalışılan bir potansiyel; birden fazla disiplinin doğrudan ya da dolaylı çalışma ve etkilenme konusudur.

Zekâ çok boyutlu ve karmaşık yapısıyla birçok farklı disiplinden bilim insanlarınca araştırılmakta, farklı kuram ve yaklaşımlarla açıklanmaya ve tanımlanmaya çalışılmaktadır (İnci, 2022; Leana -Taşçılar ve Kanlı, 2004). Bunun yanı sıra, zekânın soyut bir kavram olarak tanımı belli bir zaman ve mekandaki sosyal, politik, ekonomik bağlamla yakından ilişkilidir (Eriş, 2008). Dolayısıyla zekâ kavramı tek bir boyut, tanım ve yaklaşım üzerinden açıklanamamaktadır (Leana -Taşçılar ve Kanlı, 2004). Bu nedenle "Zekâ nedir?" değil "Hangi yaklaşıma göre zekâ nedir ve nasıl açıklanır?" doğru sorudur.

Zekâ Kuramlarının Gruplanması

Zekâya ilişkin farklı tanım, yaklaşım ve kuramlar literatürde çeşitli boyutlardan gruplanarak incelenmekte ve açıklanmaktadır. Bu kapsamda, Gardner (2012) zekâ kuramlarını dört grupta incelemektedir; (1) psikometrik kuramlar, (2) bilişsel kuramlar, (3) bilişsel-bağlamsal kuramlar, (4) biyolojik kuramlar. Gardner'ın (2012) açıklamalarına dayanarak bu kuramlar aşağıda özetlenmektedir.

Psikometrik kuramlar, bilişsel bileşenleri içeren test performanslarındaki bireysel farklılıklara dayanmaktadır.

Bilişsel kuramlar, zekâ performansı ile ilgili bilişsel süreçlere odaklanmaktadır.

Bilişsel-bağlamsal kuramlar, zekâyı gösteren bilişsel süreçleri belirli bir bağlamda (kültür, çevre gibi) açıklamaktadır. Sternberg'in triarşik kuramı, Gardner'ın

çoklu zekâ kuramı, Piaget'nin bilişsel gelişim kuramı bilişsel-bağlamsal kuramlar arasında yer almaktadır. Bilişsel-bağlamsal kuramların çoğunun eğitimle ilgili çıkarımları ve yansımaları bulunmaktadır.

Biyolojik kuramlar, zekâ ile beyin ve işlevleri arasındaki ilişkiyi vurgulamaktadırlar.

Zekâya "Tekil" ve "Çoklu" Bakış Açısı

Zekâya ilişkin yaklaşım ve kuramlar için diğer bir gruplama da iki ana düşünce ekolü altında toplanmaktadır (Paik, 1998; akt. Temiz, 2010). Bu kapsamda birinci ekol, zekânın tek bir faktörle açıklanabileceğini, IQ testleriyle ölçülebildiğini savunan tek tip zekâ anlayışıdır, diğer ekol ise zekânın tek bir faktörle açıklanamayacak kadar çok boyutlu olduğunu savunan, zekâya çoklu bakış anlayışıdır (Paik, 1998; akt. Temiz, 2010). Bu çerçevede bakıldığında 19. yüzyılın ortalarına kadar zekâya tek boyutlu bir yaklaşım söz konusuysa 20. yüzyılın başlarından itibaren zekâya çok boyutlu bir kavram olarak yaklaşımın baskın olduğu görülmektedir (İnci, 2022). İlgili literatüre dayanarak bu iki ekolün temel özellikleri aşağıdaki tabloda karşılaştırılarak özetlenmektedir (Saban, 2003; Selçuk, Kayılı, Okut, 2003; Gürel ve Tat, 2010; Temiz, 2010).

ZEKÂYA TEKİL BAKIŞ AÇISI**ZEKÂYA ÇOKLU BAKIŞ AÇISI**

Zekâ tek boyutludur.	Zekâ tek bir faktörle açıklanamayacak kadar çok boyutludur.
Zekâ doğuştan gelir, genetik ve “g” faktörü ile açıklanır.	Genetik faktörü zekânın tek belirleyicisi olarak kabul etmemektedir. Bireyin genetik özellikleri, geçmiş yaşantı ve deneyimleri, içinde yetiştiği kültürün özellikleri zekânın gelişimini etkiler.
Zekâ sabittir, değişmez.	Zekâ, çoklu boyutları beslenerek güçlendirilebilir ya da görmezden gelinerek zayıflatılabilir.
Zekâ IQ testleriyle sayısal olarak hesaplanır.	Bütünsel zekâ profilini değerlendirmek için IQ testleri yeterli değildir ve zekâ sayısal olarak hesaplanamaz.
Zekânın bir ya da birkaç boyutunu kabul etmekte ve yüceltmektedir ki bu boyutlar da matematiksel-mantıksal ve sözel-dilsel başta olmak üzere kısmen görsel-uzamsal boyutlardır.	Zekânın herhangi bir boyutu diğerlerinden üstün değildir. Tüm zekâ boyutları eş değerde önemli ve değerlidir.
Zekâ testleri ile ulaşılan sonuçları bireyleri sınıflandırmak ve bireylerin gelecek başarılarını tahmin etmek için kullanmaktadır.	Her bireyde söz konusu olan çoklu zekâlar farklı kombinasyonlarla bireysel (parmak izi kadar özel) zekâ profili oluşturur.

Zekâ kuramlarının dörtlü sınıflandırılmasında bilişsel-bağlamsal kuramlar arasında ifade edilen Gardner'ın çoklu zekâ kuramı, Sternberg'in triarşik kuramı ve Thorndike'in üç tip zekâ kuramı aynı zamanda zekâyâ çoklu bakış yaklaşımının içindeki kuramlardan olup eğitim ve öğretim alanındaki yansımaları kayda değer niteliktedir. Bu kapsamda her birinin ileri sürdüğü zekâ boyutları aşağıda özetlenmektedir.

Thorndike'a göre üç tip zekâ vardır (Gürel ve Tat, 2010): *Soyut-Sözlü zekâ*, soyutlama ve genellemeyle elde edilen sembolleri kullanarak düşünme; söz ve sayıları anlama yeteneğidir.

Pratik (Mekanik) zekâ, araç-gereç, makine üretme ve kullanma yeteneğidir.

Sosyal (Toplumsal) zekâ, kişilerarası iletişim kurma, sosyalleşme yeteneğidir.

Sternberg'in triarşik kuramına göre üç tip zekâ vardır (Sternberg, 1996):

Yaratıcı zekâ, yeni, farklı ve çeşitli yollarla problemleri çözme ve ürünler ortaya koyma becerisidir.

Analitik zekâ, eleştirel düşünme, analiz, değerlendirme, karşılaştırma becerileridir.

Pratik zekâ, becerilerin hayata uygulamalarını içerir, çevreye uyum sağlama, oluşturma ve seçme becerileridir.

Gardner'ın çoklu zekâ kuramına göre sekiz zekâ vardır (Gardner, 1993):

Sözel-Dilsel zekâ, dile ait becerileri kullanma, sözlü ve yazılı ifade etme, anlama ve üretme yeteneğidir.

Matematiksel-Mantıksal zekâ, neden-sonuç ilişkisi kurma, sorgulama, matematiksel ve soyut işlemler yeteneğidir.

Görsel-Uzamsal zekâ, uzamsal akıl yürütme, görsel okuma ve sunu, üç boyutlu tasarım yeteneğidir.

Bedensel-Kinestetik zekâ, bedensel ifade etme, üretme yeteneğidir.

Müziksel-Ritmik zekâ, müzik formlarını, tonları ve ritimleri algılama, ayırt etme, müzikle ifade etme ve üretme yeteneğidir.

Kişilerarası zekâ, başkalarıyla etkili iletişim, empati kurabilme yeteneğidir.

İşsel zekâ, bireyin kendini tanıma ve kendisi hakkında gerçekçi bir anlayışla uyumlu davranışlar sergileme yeteneğidir.

Doğasal zekâ, doğanın düzen ve dengesini anlama ve yorumlama yeteneğidir.

Zekâyâ Çoklu Bakış ve Sinaptik Plastisitenin Öğretime Yansımaları

Zekâ, birçok bilim alanının çalışma konusu olduğu gibi zekâyâ ilişkin düşüncelerin, yaklaşım ve kuramların, araştırma sonuçlarının yansımaları da insan yaşamında birçok alanda etkilerini göstermektedir. Bu kapsamda zekâ, eğitim bilimleri alanında hem bir çalışma konusu hem de diğer alanların zekâyâ ilgili araştırma sonuçlarının eğitim öğretim uygulamalarına doğrudan yansıtıldığı bir alandır.

İçinde bulunduğumuz çağın eğitim öğretim uygulamalarına bakıldığında bireysel farklılıkların kabul edildiği ve önemsendiği, bu farklılıklara eş değerde seslenen ve öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psikomotor aktif katılımcı olduğu bir yaklaşımın hedeflendiğini söylemek mümkündür. Elbette ki bu yaklaşım, eğitim bilimleri alanında çeşitli çalışma konularında yapılan araştırmaların bütünsel katkısıyla ulaşılan bir sonuçtur. Bu sonuca hem katkısı olan hem de bu sonuçla uyumlu olan zekâ yaklaşımı da şüphesiz ki zekâya çoklu bakış açısidir.

Bu kapsamda Thorndike'in üç tip zekâ, Sternberg'in triarşik, Gardner'ın çoklu zekâ kuramları başta olmak üzere bilişsel-bağlamsal ve zekâya çoklu bakış ekolündeki kuramlar eğitim öğretim alanında sıklıkla işaret edilen kuramlardır.

Zekâ kuram ve yaklaşımları kadar zekânın yer aldığı (üretildiği) beyinle ilgili araştırma sonuçları da eğitim öğretim alanında oldukça etkilidir. Bu kapsamda etkili yansımaları olan araştırma bulgularından birisi de beynin çevresindeki değişikliklere uyum sağlayabilme kapasitesi (Frith, 2005; akt. Temiz, 2010) olarak tanımlanan plastisite gerçeğidir. Nöronların diğerleriyle bağlantı kurma yeteneğini nasıl değiştirdiği ile ilgili olan sinaptik plastisite, iki (veya daha fazla) hücre arasındaki iletişim bölgelerini oluşturan hücre bölgelerinin, aktifliklerini ve duyarlılıklarını ve hatta şekillerini değiştirmesidir. Bu değişimin gerçekleşme sebepleri arasında bireyin çevreyle aktif etkileşimi, farklı ve çeşitli etkinliklere katılması ve yeni bir öğrenme gerçekleştirmesi vardır. İşte bu noktada eğitim ve öğretimin sinaptik plastisite kapsamında yeni bağlantılar oluşturmada yadsınamaz rolü devreye girmektedir. Kullan ya da yok et mantığı ile çalışan beyinde aktif olarak kullanılan sinapslar korunurken ve güçlenirken kullanılmayan yeni bağlantılar kalıcı olmamaktadır (Temiz, 2010). Bu nedenle özellikle yeni bağlantıların kalıcı olması için eğitim öğretim uygulamalarında altı çizilmesi gereken durumlar vardır.

Sonuç olarak, çoklu zekâ yaklaşımı içinde zekâ insanoğlunun etki-tepki göstermek, üretmek, problem çözmek için kullandığı, çoklu boyutları olan ve gelişme gösteren bilişsel potansiyel olarak tanımlanabilir. Zekâya ve beyne ilişkin araştırmalar devam edecektir. Her yeni bulguyla bu bütünsel potansiyel gelişecektir. Bu gelişimde eğitim öğretimin etkisi ve rolü de açıktır. Zekâ gelişerek evrilirken ve

sinaptik plastisiteyi bilirken bilim ve aklın ışığında eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştiren okullar olarak araştırmaları takip etmek ve uygulamalarımıza yansıtmak öncelikli görevlerimizdendir.

Dolayısıyla çoklu zekâ kuramlarının ve beyinle ilgili araştırma bulgularının eğitim öğretim alanına şimdilik yansımaları şöyle özetlenebilir:

- * Yeni öğrenmelerle oluşan sinapslar bu öğrenmelerin pratik edilmesiyle kalıcı hale gelmektedir. Yeni öğrenmelerde tekrar ve pratik etmeyi sağlayıcı; belirli aralıklarla hatırlatıcı kullanımlar gerektiren öğrenme etkinlikleri planlanmalı ve uygulanmalıdır.
- * Öğretim sürecinde tekrar, pratik, ödev etkinliklerinde zekânın tüm boyutlarına (çoklu zekâ kuramına göre 8 ya da triarşik kurama göre üç vb.) hitap edecek çeşitlilik sağlanmaya özen gösterilmelidir.
- * Zekânın tüm boyutlarına eşdeğer önem ve değer vermek, bütünsel zekâyı işe koşmak için çabalanmalı ve bunun için öğretimi planlarken çoklu yöntem ve teknik, değerlendirme, araç-gereç kullanılmalıdır.
- * Öğrencilerin baskın ve çekinik zekâlarıyla oluşan bireysel zekâ profilleri hakkında gözlemci olunmalı ve edinilen bilgi çekinik boyutları güçlendirmek, baskın boyutları koruyarak potansiyeli geliştirmek adına kullanılmalıdır.
- * Öğrencilerin baskın boyutları kullanılarak çekinik zekâ boyutlarını geliştirmek için etkinlikler uygulanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Eriş, B. (2008). Zekâ: Amerikan deneyiminin kritik kuram perspektifinden analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 8(1), 59-87.
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences: The theory in practice*. New York: Basic Books.
- Gardner, M. K. (2011). *Theories of intelligence*. M. A. Bray ve T. J. Kehle (Eds.), *The Oxford Handbook of School Psychology içinde* (ss.79-100). Oxford University Press.
- Gürel, E., & Tat, M. (2010). Çoklu zekâ kuramı: tekli zekâ znlayışından çoklu zekâ yaklaşımına. *Journal of International Social Research*, 3(11).
- Taşçılar Leana, M. ve Kanlı, E. (2014). Üstün zekalı ve normal gelişim gösteren çocukların, mükemmeliyetçilik ve öz-saygı düzeylerinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47(2), 1-20.
- İnci, G. (2021). Galton'dan günümüze zekâ ve zekâ kuramları. *ODÜSOBİAD*, 11(3), 1053-1068, Doi: 10.48146/odusobiad.996062
- Saban, A. (2003). *Çoklu zeka teorisi ve eğitim*. Ankara: Nobel.
- Selçuk, Z., Kayılı, H., & Okut, L. (2003). *Çoklu zeka uygulamaları* (3. baskı). Ankara: Nobel.
- Sternberg, R. J. (2003). *Cognitive psychology* (3. baskı). Belmont: Thomson Wadsworth
- Temiz, N. (2010). *Kimim? 2 çoklu zekâ kuramı evde ve ailede*. Ankara: Nobel.

LOOSE PARTS PLAY "SERBEST PARÇALARLA OYUN"

Dr. Tuba EREN ÖCAL
Eğitim Uzmanı

Oyun Temelli Programların Önemi

Oyunun çeşitli tanımları arasında en kalıcı olanlarından biri şu şekilde yapılmıştır: Oyun, çocuğun içsel motivasyonu tarafından özgürce seçilen ve kendi kendini yöneten davranışları kapsar. Dışsal bir hedef ya da ödül olmadan gerçekleşen bu davranışlar, sağlıklı gelişimin en temel ve ayrılmaz parçalarıdır. Oyun sadece çocuk için değil herkes için hayati bir olgudur (Isaacs, 1971, s.133).

Temel unsurun "oyun" olduğu bir ortam yaratmak için erken çocukluk eğitiminde oyun temelli bir öğretim programına ihtiyaç vardır. Oyun temelli öğretim programları sayesinde çocukların öz düzenleme becerilerinin çok daha gelişmiş olduğu ve bazı ölçümlerde böyle bir programdan yararlanmayan çocuklara göre daha yüksek puanlar aldıkları belirlenmiştir. (Diamond ve diğerleri, 2007). Çocuklar oyun yoluyla dünyayı ve çevrelerini keşfederken bu süreçte oyuncaklar ve materyaller eşlik eder. Vygotsky (1978), çocukların nesnelerle oynarken tasvir etme becerilerinin de geliştiğini vurgulamıştır. Vygotsky (1978) ayrıca nesnelerle oynamanın özellikle düşünme, akıl yürütme ve problem çözme stratejilerinin gelişimi için önemli olduğunu savunmuştur. Benzer şekilde, basit problemleri çözme becerileri için oyun deneyimi ve öğretimin eşit derecede etkili olabileceğini, ancak yaratıcı ve yenilikçi yaklaşımlar gerektiren daha zorlu problemler için nesnelerle oynamanın çok daha etkili ve destekleyici olduğunu belirtilmiştir (Smith ve Dutton, 1979) Açık uçlu nesnelerle oynamak çocukların "özel konuşmaları" için önemli fırsatlardan biridir.

Serbest Parçalarla Oyun

Oyunu geliştirmek için serbest parçaların kullanılmasının kökleri, Nicholson (1972) tarafından geliştirilen "Serbest Parçalar Teorisi" ilkelerine dayanmaktadır. Nicholson, herhangi bir ortamda, sadece icat ve yaratıcılık derecesinin değil, aynı zamanda keşfetme olasılığının, içindeki değişkenlerin sayısı ve türü ile doğru orantılı olduğunu öne sürer

(Nicholson, 1972, s. 6). Nicholson'ın görüşleri, tasarım teorisi bağlamında ve bir bireyin ortamının yaratıcılık ve aktif katılımı en üst düzeye çıkarmak için nasıl düzenlenebileceği temelinde geliştirilmiştir. Halihazırda, eğitim ortamlarında serbest parçaların farklı oyun ve etkinliklerde kullanılması, her çocuğun oynama hakkına sahip olduğu ve çocuk liderliğindeki oyunun, oyun deneyimlerinin kalitesini geliştirdiği ilkesinden gelmektedir (Fjortoft ve Sageie, 2000; Maxwell, Mitchell). & Evans, 2008). Seer (2016), serbest parçaların çocukların yaratıcılık ve katılım açısından gelişimini ve öğrenme kapasitesini artırabileceğini vurgulamıştır. Kısacası, serbest parçalarla oyun teorisi, çocukların çeşitli şekillerde ve çeşitli seviyelerde oynamalarına izin veren materyallerin önemini vurgular (McClintic, 2014).

Vygotsky- Yakınsal Gelişim Aralığı (ZPD)

Vygotsky'ye göre çocukların gelişimi, davranışların sürekliliği veya olgunlaşma dereceleridir. Aralık kelimesi bu fikri gösterir. Aralığı iki limit sınırlar. ZPD'nin alt sınırı, çocuğun bağımsız performans seviyesini tanımlar. Üst sınır, bir çocuğun öğretmen veya deneyimli bir akran gibi daha bilgili bir kişinin yardımıyla gösterebileceği maksimum performansdır (Bodrova ve Leong, 2007). Vygotsky'nin ortak yapılandırılmış öğrenme ve yakınsal gelişim aralığı, çocukların bilişsel gelişimini artırabilecek bilgi oluşturma ve oyun temelli öğrenmenin doğasını anlamak için hayati öneme sahiptir.

Olanaklılık Teorisi (Theory Of Affordance)

Gibson'a (1986) göre "bir şeyi görmek onunla ne yapılabileceğini görmektir". Sandalyeler oturmaya, basamaklar çıkmaya, kapılar geçmeye olanak sağlarlar; ancak olanaklılık çevrenin organizma bakımından sahip olduğu özelliklerine göre değişkenlik gösterir. Dar bir açıklık küçük bir çocuk için geçişi olanaklı kılarken ve "olanaklılık" olarak tanımlanırken, bir yetişkin için geçişe olanak sağlamaz (Fajen ve Turvey, 2003). Veya arkalıklı bir bank bir kullanıcı için rahatça yaslanıp dinlenme olanaklılığı olarak algılanacakken, bir çocuk için üstüne tırmanma

ve atlama olanaklılığı, bir genç için arkalık kısmının üstüne oturup etrafı rahatça seyretme olanaklılığı olarak algılanabilecektir. Olanaklılık ve serbest parçalarla ilgili iki teorenin entegrasyonu, yapılandırılmamış oyun deneyimlerine ilişkin yararlı bir içgörü sağlar. (Flannigan & Dietze, 2017).

Serbest Parçaların Tanım

“Çocuğunuza bir oyuncak alın, kutusuyla daha çok eğlenecekler” (van Rooijen, 2017, s. 5-6). Serbest parçalar, doğal veya sentetik olabilir. Maxwell ve diğerleri (2008), serbest parçaların kolayca taşınabileceğini, yer değiştirebileceğini, yeniden tasarlanabileceğini, birleştirilebileceğini, düzenlenebileceğini ve çeşitli şekillerde bir araya getirilebileceğini ve birden fazla öğrenme fırsatı sağladığını onaylamıştır.

Serbest Parçalara Örnekler

Su, kum, kil, çubuklar, kütükler, dallar, çimenler, yapraklar, çiçekler, çam kozalakları, çam iğneleri, deniz kabukları, taşlar, çakıl taşları, kayalar, tohumlar, tüyler ve yosunlar, doğal bir çocuk oyun alanında bulunan serbest parçalardan bazılarıdır. Toplar,

ipler, lastikler, saman, kovalar, bardaklar, kaplar, küçük kazma oyuncakları, tebeşirler, kumaşlar ve kurdeleler, oyun alanlarının serbest parçaları olarak düşünülebilir. Kapalı bir ortamda yapı taşları, oyuncak hayvanlar, sanat malzemeleri, karton kutular, boncuklar ve aletler gibi birçok şey, serbest parçalar olarak kabul edilir (Daly ve Beloglovsky, 2015).

Serbest Parçalar Ve Öğretmenin Rolü

Bazı araştırmacılar öğretmenlerin oyuna veya etkinliklere müdahale etmeden tamamen serbest bırakılmasına bir eleştiri getirerek, bağımsız oynamanın Çocuklara önemli katkılar sağlamasına rağmen oyunlarda sürekli tekrarlanan ve kontrol edilemez bir ilerleme olabileceğini öne sürmüşlerdir (DFE, 2012). Bodrova ve Leong (2003) öğretmenlerin sınıftaki aktif katılımının oyun planlamasını güçlendirdiğini belirtmektedir. Öğretmenler sınıf uygulamalarına aktif olarak katıldıklarında rolleri, yardımcı oyuncu (Reynolds & Jones, aktaran Perry, 2001), oyun lideri (Johnson, Christie & Yawkey, 1999), ortak, model, kolaylaştırıcı, iletişimi güçlendirici (Bodrova & Jones) olarak tanımlanmıştır.

Etkinlik Ve Oyun Türlerine Göre Uygulama Örnekleri

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ 25 KASIM 2021 - 06 HAZİRAN 2022

FAALİYETLERİ

KASIM 2021

- * 25 Kasım 2021 tarihinde Türkiye Özel Okullar Derneği'nin 36. Dönem Olağan Genel Kurul Toplantısı yapılarak, üç yıllık dönem için yeni yönetim kurulu oluşturuldu.
- * Yönetim Kurulunun kendi arasında gerçekleştirdiği toplantı sonucu, Başkanlığa Zafer ÖZTÜRK, Başkan yardımcılığına Saim MERAL, Muhasip Üyeliğe Hande GÖKSEL, Genel Sekreterliğe Zafer ERASLAN, Yönetim Kurulu Üyeliklerine Mina AKÇEN, Nigar EVGİN, Mehmet YÜKSEL, Cenk EYÜBOĞLU ve Can AKYOLLU seçildi.
- * 25 Kasım 2021 tarihinde yapılan genel kurulda oluşturulan YİK Üyeleri ilk toplantılarını yaparak, görev dağılımını şu şekilde gerçekleştirdi; Başkanlığa Cem GÜLAN, Başkan vekilliklerine Yusuf TAVUKÇUOĞLU ve Erdoğan BOZDEMİR, YİK üyeliklerine Onursal Başkan Dr. Rüstem EYÜBOĞLU, Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN, Ful AKINGÜÇ, Dr. Erkan ÇELİK, Prof. Dr. Güray ERKOL, Prof. Dr. Murat GÜNEL, Prof. Dr. Ahmet KUZUCU, M. Faruk MELİK, Kemal NAKİPOĞLU, Ali İhsan ÖZYAZGAN ve Alparslan TANSUĞ seçildi.

ARALIK 2021

- * Öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla; 2 Aralık 2021 tarihinde Eğitimci İzci Lideri-Sosyolog Felsefe grubu Öğretmeni Sema ÇOBAN'ın konuşmacı olduğu **"Yaparak Yaşayarak Öğrenme Modeli İZCİLİK"** webinarı gerçekleştirildi.
- * 1-3 Aralık 2021 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen 20. Milli Eğitim Şurasına YK Başkanı Zafer Öztürk ve Başkan Yardımcısı Saim Meral katılarak, komisyon çalışmalarında görev aldılar.

ARALIK 2021

- * Türkiye Özel Okullar Derneği'nin yeni seçilen 36. Dönem Yönetim Kurulu ve Yüksek İstişare Konseyi üyeleri, 7 Aralık 2021 tarihinde Anıtkabir'i ziyaret ederek, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün mozalesine çiçek bıraktılar. Anıtkabir Özel Defteri'ni imzalayan Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk ve beraberindeki heyet, Ankara'daki üyelerimizle birlikte kendisine ve ilkelerine olan bağlılıklarını dile getirdiler.
- * Derneğimizin başkan yardımcılığını yaptığı TOBB Türkiye Eğitim Meclisi'nin 14 Aralık 2021 tarihinde İstanbul'da düzenlenen toplantısına YK Başkanı Zafer Öztürk ve YİK Başkanı Cem Gülan katıldı.
- * Derneğimize üyelik için başvuruda bulunan Şanlıurfa Mutlu Eğitim Modeli Anadolu Lisesi adına Işıl DURSUN ASLAN'ın, Benim Dünyam Anaokulu adına Serpil AY'ın, Ortaca Final Okulları adına Aşkın Turan'ın, Timuçin Eğitim Kurumları adına Celal Serzan Timuçin'in, Antalya Doğa Bilim Okulları adına Göksel Yalçın'ın ve TED Elazığ Koleji adına Faruk Şekerdağ'ın üyelikleri kabul edildi.
- * 18 Aralık 2021 tarihinde İlkokul Komisyonu Üyelerimizin desteğiyle Doç. Dr. Yavuz Samur'un konuşmacı olduğu **"Eğitsel, Dijital Kaçış Oyunları Tasarımı"** konulu webinar gerçekleştirildi.
- * 21 Aralık 2021 tarihinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Başkanı Prof. Dr. Barbaros GÖNENÇGİL'in konuşmacı olduğu **"Küresel İklim Değişikliği Nedenleri ve Sonuçları"** konulu webinar gerçekleştirildi.
- * Özel okullarda görevli olup, görevine devam edecek, yeni göreve başlayacak ve görevden ayrılacak olan öğretmen / uzman ve usta öğreticiler için toplu onay – görev yenileme, göreve başlama veya ayrılma sürecinde yaşanan sorunların giderilmesi için üyelerimiz tarafından Derneğimize iletilen öneriler 24 Aralık 2021 tarihinde Bakanlığımıza arz edildi.

OCAK 2022

- * Özel okullarımızın mevcut durumlarının görüşülmesi ve Derneğimizin çalışmaları hakkında üyelerimizi bilgilendirmek üzere 06 Ocak 2022 tarihinde zoom üzerinden Yönetim Kurulumuz, Yüksek İstişare Konseyi üyeleri, danışmanımız Lütfi GÜLBENK ve özel okul kurucularının katılımıyla kurucular toplantısı yapıldı.
- * Derneğimiz tarafından öğretmenlerimize yönelik olarak 09 Ocak 2022 tarihinde Klinik Psikolog & Psikanalist Dr. Neslihan Zabcı'nın konuşmacı olduğu **"Ergen ve Ergenlikte Sınırlar"** konulu webinar düzenlendi.
- * Türkiye Özel Okullar Derneği tarafından düzenlenen **"Eğitimin Dönüşümü"** temalı XX. Geleneksel Eğitim Sempozyumu, Milli Eğitim Bakanımız Sayın Prof. Dr. Mahmut ÖZER ve 1400'ün üzerinde katılımcı ile Antalya Kaya Palazzo Otel'de 27-29 Ocak 2022 tarihlerinde gerçekleştirildi.
- * Derneğimize üyelik başvurusunda bulunan Özel Başak Koleji adına Fevzi Alp Ayaydın'ın ve Özel Cesur Nitelikli Dinamik Koleji adına Özlem Şener Öz'ün üyeliği kabul edildi.

ŞUBAT 2022

- * Derneğimizin Okul Öncesi Eğitimi Komisyonu tarafından öğretmenlerimize yönelik olarak 09 Şubat 2022 tarihinde Uzman Psikolog Merve Onurbilen Kunter'in konuşmacı olduğu **"Oyun Yoluyla Bağ Kurma"** konulu webinar ile 21 Şubat 2022 tarihinde, Sosyolog&Yazar Nurdoğan Arkış'ın konuşmacı olduğu **"Yaşam ve Sınav Başarısında Özgüvenin Yeri"** konulu webinar düzenlendi.
- * 4 Şubat 2022 tarihinde Başkanımız Zafer Öztürk tarafından özel okulların sorunlarını (KÇÖ denetimleri, elektrik tarifeleri, KDV indirimi ve YÖK Denklik Mevzuatı) arz etmek üzere, Bakan Yardımcısı Sayın Sadri Şensoy ziyaret edildi.
- * Ortaokul komisyonumuz tarafından öğretmenlerimize yönelik olarak 21 Şubat 2022 Pazartesi günü zoom üzerinden, Sosyolog&Yazar Nurdoğan Arkış'ın konuşmacı olduğu **"Yaşam ve Sınav Başarısında Özgüvenin Yeri"** konulu webinar düzenlendi.
- * Derneğimize üyelik için başvuruda bulunan Fikri Bilim Koleji adına kurucu Yunus Çiftçi'nin üyeliği kabul edildi.
- * Derneğimizin Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Öztürk, Yüksek İstişare Konseyi Başkanvekili Yusuf Tavukçuoğlu ve diğer özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, 28 Şubat 2022 tarihinde MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan'ı makamında ziyaret ederek, hayırlı olsun dileklerinde bulundular.

MART 2022

- * Derneğimizin başkan yardımcılığını yaptığı TOBB Türkiye Eğitim Meclisi'nin 1 Mart 2022 tarihinde düzenlediği **"Eğitim Sektör Buluşmaları Konferansı"** TOBB İkiz Kuleler Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Konferansa; Milli Eğitim Bakan Yardımcısı Sadri Şensoy, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk ve TOBB Eğitim Meclisi Başkanı Dr. Yusuf Ekinci, Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk, YİK Başkan vekilimiz Yusuf Tavukçuoğlu, ilgili bakanlıklardan üst düzey bürokratlar, kurum sahipleri, öğretmen ve eğitimciler katıldı.
- * Türkiye Özel Okullar Derneği ve İstanbul Rahmi M. Koç Müzesi arasında 3 Mart 2022 tarihinde Odakule'deki merkezimizde Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk, YK üyelerimiz ve Rahmi M. Koç Müzesi Genel Müdürü Mine Sofuoğlu'nun katılımıyla işbirliği protokolü imza töreni gerçekleştirildi.
- * Özel okullarımızla ilgili gelişmeler ve mevzuat düzenlemeleri hakkında kurucuları bilgilendirmek ve özel okulların sorunlarını görüşmek amacıyla 2021 -2022 öğretim yılının ilk bölge toplantısı; Bursa ve çevre illerdeki özel okullarımızın katılımıyla üyemiz Özel Tan Okulları ev sahipliğinde 17 Mart 2022 tarihinde gerçekleştirildi.
- * Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk ve Yüksek İstişare Konseyi Başkanvekilimiz Erdoğan Bozdemir, 23 Mart 2022 tarihinde İstanbul Valiliği'nde, Vali Yardımcısı Sayın Özlem Bozkurt Gevrek ve Vali Yardımcısı Sayın Hasan Hüseyin Can'ı ziyaret ederek, eğitime ilişkin görüş alışverişinde bulundular.

MART 2022

- * Türkiye Özel Okullar Derneği'nin IT Komisyonu desteğiyle düzenlenen VIII. Eğitim Teknolojileri Konferansı 2000'i aşkın öğretmenin katılımıyla 26 Mart 2022 tarihinde **"Öğrenmenin Dijital Evreni"** temasıyla çevrim içi olarak gerçekleştirildi.
- * Derneğimize üyelik için başvuruda bulunan Oğuzhan Özkaya Eğitim Kurumları adına Oğuzhan Özkaya'nın, Tohum Vakfı Özel Eğitim Uygulama Okulu adına Mine Narin'in, Mürüvvet Evyap Okulları adına Mustafa Arın'ın ve Florya Neşe Erberk Anaokulu adına Mehmet Engin Yaprak üyelikleri kabul edildi.
- * Özel Okullar kayıt takvimi hakkında görüşme yapmak üzere 30 Mart 2022 tarihinde MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü ziyaret edildi.
- * Öğretmenlerimize yönelik olarak;
 - 01 Mart 2022 tarihinde Klinik Psikolog Özge Gündoğdu Güzelcan'ın konuşmacı olduğu **"Öğrencilerde Sınav Kaygısı ile Baş Etme Becerilerinin Geliştirilmesi ve Sınav Grubu ile Çalışmak"** konulu webinar,
 - 04 Mart 2022, Cuma günü Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Öğr. Üyesi Handan DOĞAN'ın konuşmacı olduğu **"Erken Çocukluk Döneminde Kaynaştırma Eğitimi"** konulu webinar,
 - 08 Mart 2022, Salı günü Dr. Öğr. Üyesi Nida TEMİZ'in konuşmacı olduğu **"Zekaya Çoklu Bakış ve Öğretime Yansımaları"** konulu webinar,
 - 15 Mart 2022, Salı günü Psikolog Cihan Çelik'in konuşmacı olduğu **"Sınıf Yönetiminde Farklı Yöntem ve Teknikler"** konulu webinar,
 - 22 Mart 2022, Salı günü Eğitimde Hikaye Anlatıcısı, Danışman Ceren Navid Moghaddam Gavganı'nın konuşmacı olduğu **"Eğitim ve Öğretimde Hikayeleştirme"** konulu webinar,
 - 23 Mart 2022 tarihinde, ODTÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Soner YILDIRIM'ın konuşmacı olduğu **"Yapay Zeka ve Metaverse Ne Vadediyor/Getiriyor?"** konulu webinarlar düzenlendi.

NİSAN 2022

- * Derneğimize üyelik için başvuruda bulunan Pikare Eğitim Kurumları adına Adem Kas'ın, İzmir Zübeyde Hanım Eğitim Kurumları adına Ali Deniz'in, Özel Mutlu Gelecek Atölyesi Anaokulu adına Özlem KUTLU ÖNER'in üyelikleri kabul edildi.
- * Öğretmenlerimize yönelik olarak;
 - 5 Nisan 2022 tarihinde Prof. Dr. Sinan Canan'ın konuşmacı olduğu **"Beyin ve Öğrenme, Beynin Sınırları, Dijital Gelecekte İnsan"**,
 - 6 Nisan 2022 tarihinde Eğitim Uzmanı Fatma Erten'in konuşmacı olduğu **"Okul Öncesinde Farklılaştırılmış Eğitim"**,
 - 14 Nisan 2022 tarihinde Prof. Dr. Bilge Uzun'un konuşmacı olduğu **"Okullarda Mindfulness Uygulamaları ve Öğretmenler için Mindfulness"**,
 - 27 Nisan 2022 tarihinde Dr. Tuba Eren Öcal'ın konuşmacı olduğu **"Süreç Odaklı Değerlendirme"** konulu webinarlar gerçekleştirildi.

NİSAN 2022

- * 25 Kasım 2021 tarihindeki Genel Kurul'da satış kararı alınan Derneğimizin Ataşehir'deki gayrimenkulünün satışı gerçekleştirildi.
- * Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 51. Maddesinin (2) – e bendinde "24-36 ay aralığındaki çocukların özel anaokullarına kaydolabilmesi..." şeklinde düzenleme yapılmasına ilişkin teklifimiz Bakanlığa iletili.
- * Yönetmelikte yapılan "Resmî kurumların denetiminin üç yılda bir, özel öğretim kurumlarının denetiminin her yıl, özel öğrenci barınma hizmetleri kurumlarının denetiminin yılda iki kez periyodik olarak yapılması esastır" ifadesinin örgün resmi ve özel öğretim kurumları arasında ayırmıcılık algısı oluşturmaması nedeniyle yürürlükten kaldırılması yönündeki talebimiz Bakanlığımıza iletili.
- * Türkiye Özel Okullar Derneği ve Maltepe Üniversitesi arasında; TÖZOK üyesi okullarda görev yapan eğitimcilerin, Maltepe Üniversitesi IBACLR-Uluslararası Bakalorya İleri Liderlik Araştırma Sertifikalı-Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Lisansüstü eğitimi almalarını destekleyerek Üniversitenin imkân ve deneyimlerinden yararlanmalarını sağlamak amacıyla 7 Nisan 2022 tarihinde Odakule'deki merkezimizde işbirliği protokolü imzalandı.
- * YÖK Başkanı Sayın Prof. Dr. Erol Özvar ziyaret edilerek, yapılan görüşmede, öğretmen ve usta öğretici/uzman öğretici olarak görevlendirilecek yabancılarda YÖK Denkliği alınması zorunluluğunun uygulamada mümkün olmadığı konusu görüşüldü.

MAYIS 2022

- * Derneğimizin Uluslararası Programlar Komisyonu üyelerinin desteğiyle **12 Mayıs 2022, Perşembe günü zoom üzerinden College Board AP Programından sorumlu Matthew Chovanec 'ın katılımıyla "Growing the AP Community in Turkey"** başlığı altında AP Programı ve uluslararası üniversite başvurularındaki tanınırlılığı ve kabul aşamasındaki etkisi ile ilgili bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi.
- * **2022-2023 eğitim-öğretim dönemi sürecinde TÖZOK olarak iki LGS, iki de YKS (AYT-TYT) deneme sınavı** organize edeceğimizin bilgisi üyelerimizle paylaşıldı. Bu çerçevede Türkiye'nin önemli üniversiteleri ve akademisyenleri ile planlamalara başlamış bulunmaktayız. Bu sayede öğrencilerimiz özgün, ölçme düzeyi yüksek, güvenilir ve gerçek sınav standardında deneme sınavlarına girebilecekler ve kendilerini TÖZOK'un yüzlerce üyesi de dahil on binlerce öğrencinin içerisinde değerlendirme fırsatı bulacaklardır.
- * Derneğimizin de içinde yer aldığı İTO Eğitim Meclisi Komitesi tarafından 8-15 Mayıs 2022 tarihlerinde Malezya ve Singapur'a düzenlenen inceleme gezileri kapsamında Malezya'da; Malezya Büyükelçiliği Eğitim Müşaviri Gönül Demirel, Yunus Emre Enstitüsü Malezya Başkanı Dr. Ömer Altun, Malezya Milli Eğitim Bakanlığı, Multimedya Üniversitesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Mazlihan Mohd Suud, Malezya Teknoloji Üniversitesi, Singapur'da ise; Singapur Büyükelçimiz Mehmet Burçin Gönenli, GESS International School, Singapur Eğitim Bakanlığı, Republic Polytechnic Okulu ziyaret edildi.

MAYIS 2022

- * 18 Mayıs 2022 tarihlerinde Kayseri ve çevre illerdeki özel okullara yönelik MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan'ın katılımıyla kurucular toplantısı ile Prof. Dr. Soner Yıldırım'ın konuşmacı olduğu **"Her Çocuk Öğrenir: Ama Nasıl?"** konulu seminer üyemiz Erciyes Koleji'nin ev sahipliğinde düzenlendi.
- * Derneğimize üyelik için başvuruda bulunan TED Şanlıurfa Koleji adına Aysun Çakmaklı'nın üyeliği kabul edildi.
- * Öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak üzere;
 - İlkokul Komisyonumuzun katkılarıyla 12 Mayıs 2022, Perşembe günü Prof. Dr. Tuncay Akçadağ'ın konuşmacı olduğu **"İyi Öğretmen, Doğru Okul"** konulu webinar,
 - Özel Eğitim Komisyonumuzun katkılarıyla 17 Mayıs 2022, Perşembe günü Prof. Dr. Ümit Davaslıgil'in konuşmacı olduğu **"Üstün Zekalı ve Yetenekli Çocuklar Hakkında Merak Edilenler"** konulu webinar,
 - 24 Mayıs 2022 tarihinde Georgia Southern University'de Öğretim Üyesi Dr. Selçuk Doğan'ın konuşmacı olduğu **"Yeni Nesil Sorulara Yeni Nesil Model: Understanding by Design (UbD)"** konulu webinar,
 - Ortaokul Komisyonumuzun katkılarıyla velilerimize yönelik olarak 25 Mayıs 2022, Çarşamba günü youtube kanalımız üzerinden, Eğitim Danışmanı Yeşim Kirman'ın konuşmacı olduğu **"LGS 2022'ye Doğru"** konulu webinar,
 - Özel Eğitim Komisyonumuzun desteğiyle 26 Mayıs 2022 tarihinde Dr. Öğretim Üyesi Ufuk Ersin Timuçin'in konuşmacı olduğu **"Sınıf Yönetimi"** konulu webinar,
 - Ortaokul Komisyonumuzun katkılarıyla velilerimize yönelik olarak 31 Mayıs 2022, Salı günü youtube kanalımız üzerinden, **Çocuk ve Ergen Psikiyatri Uzmanı Sayın Prof. Dr. Ayşe Rodopman Arman'ın** konuşmacı olduğu **"Sınav Kaygısı ve Aileler"** konulu webinar gerçekleştirildi.

HAZİRAN 2022

- * Türkiye Özel Okullar Derneği olarak üyesi olduğumuz ECNAIS (European Council of National Associations of Independent Schools) tarafından 2023 yılında Budapeşte'de finalleri gerçekleştirecek olan münazara ligi organizasyonuna Türkiye olarak katılım sağlayacağımızdan, Derneğimiz adına planlamalara Lise Komisyonumuz tarafından başlanılarak, münazara ligine katılacak olan okullarımızın öğretmen eğitimleri 3-4-5 Haziran tarihlerinde Odakule'deki merkezimizde gerçekleştirildi. Eğitim, Netherlands Debat Instituut eğitmeni Nuno Archer tarafından verildi.
- * Derneğimizin de içinde yer aldığı İTO Eğitim Komitesi tarafından düzenlenen "Özel Öğretimin Geleceği: Vizyon ve Stratejiler" konulu çalıştay MEB Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sayın Ömer İnan, daire başkanları, STK temsilcileri ile Yönetim Kurulu Başkanımız Zafer Öztürk, YİK Başkanımız Cem Gülan ve YK üyemiz Fuat Erez'in katılımıyla 3-4 Haziran 2022 tarihlerinde gerçekleştirildi. Çalıştayda; "Özel öğretim kurumlarının kısa ve uzun vadeli hedefleri ve sorunları, Yapısal dönüşüm (reform) - eğitimin kalitesi, Öğretmen - öğrenme - aile - okul - toplum ekosistemi, Dijital yeterlik ve teknoloji kullanımı, Büyük veri analitiği yönetimi, finansal sürdürülebilirlik" konularının işlendiği oturumlar yapıldı.
- * Toplumumuzun tamamını etkisi altında bırakan Covid-19 salgını sırasında ortaya çıkan olağanüstü koşulların çocukların birbirleriyle, öğretmenleriyle ve aileleriyle ilişkilerine nasıl yansıdığını derlemek ve veriye dayalı bir rapor oluşturarak ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşmak üzere TÖZOK Okul Öncesi Komisyonumuz ve Prof. Dr. Belma Tuğrul hocamız tarafından hazırlanan EÇPETA-Erken Çocuklukta Pandemi Etkileri Araştırması anketi okullarımıza iletili.

Kurban Bayramınız

Kutlu Olsun

**Türkiye Özel Okullar Derneği
Yönetim Kurulu**

İstoç 29. Ada No: 81-83 Bağcılar / İSTANBUL

Tel : +90 212 659 52 23

+90 552 851 24 34

@beyazpromosyon

Beyaz Tanıtım Promosyon

info@beyazpromosyon.com

www.beyazpromosyon.com

HIZLI GÜVENİLİR TİTİZ SAMİMİ MODERN ETKİN

Sofra Compass Group Türkiye olarak, 30.000 çalışanımızla, Türkiye'nin her köşesinde yiyecek, içecek ve destek hizmetler sektörüne liderlik ediyoruz. Yüksek standartlarımız, global bilgi birikimimiz ve alanında uzman kadromuz ile hizmet anlayışını yeniden tanımlıyoruz.

www.sofragrup.com

sofracompassgroupturkiye

Sofra_Grup

sofra_grup

sofra-compass-group-turkiye